

8

~~2153/13~~

שם בשטחים

נפתח: ~~3/81 1.1.80~~
נסגר: ~~9/83 31.3.84~~

שם בשטחים

מדינת ישראל	
ארכיון המדינה	
	
שם תיק: מים בשטחים	מזהה פור: חצ-8/8415
מזהה פריט: 0003dwr	
כתובת: 2-120-1-1-10	
תאריך הדפסה: 16/03/2017	

משרד החוץ-מחלקת הקשר

4487

**

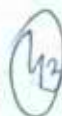
יציא

שמור

**

**

**

אל: ני, נד: 537, מ: המשרד
דח: מ, סג: ש, תא: 111083, רח: 1500
נד: הועדה השניה

שמור/כמידי

נאויים.

הוועדה השניה. תנאי החיים. שלכם 369,
לגבי סעיף 1. סביר להניח כי תודרך שהוצא באוקטובר 1981 אינו
מעודכן על כל סעיפיו אולם הסברה יבריקום אם פורסם משהו חדש
על ידם בנושא מים.

לסעיף 2. אצל אורי סביר נמצאים העתקי מכתבי תהיל מה-25.6.82
ותשובותינו הכלכליות למחמ"ד מה-1.3.83.
בנושא הספציפי כתוב בעמוד 2: בארות. החוק הישראלי והירדני
דורשים רשיון רשמי לחפירת בארות חדשות. מתוך 80 בקשות
שהוגשו לרשיונות קידוח בשנה 79-1967 על ידי תושבים ערביים-
30 אושרו אך למעשה אף באר לא נקדחה בשל ההוצאות הגבוהות
נרבע מליון דולר לקידוח).

מספר בארות חדשות נחפר על ידי הרשויות המקומיות, מועצות
מקומיות והמינהל האזרחי. בהווה ישנן כ-300 בארות ערביות ו-17
בארות יהודיות ביו"ש. הישראליות נקדחו לאחר 1967. רק במקרה
אחד גרמו לירידת הספקת מים לאוכלוסיה הערבית. דובן נקדחו לתוך
שכבות עמוקות שלא נוצלו קודם לכן. במקרה יחיד, השלים המינהל
החצר ממקור חדש ובאותו מחיר למשתמשים הערביים. בנוסף לכך קדח
המינהל בארות חדשות למי שתיה לשימוש בלעדי של תושבי יו"ש.
וכויות השימוש של האוכלוסיה המקומית במי מעיינות נשמרו בצורה
קפדנית מאז 7 1967.

צריכת המים המקומית ביו"ש עלתה דרמטית תחת המינהל הישראלי
מ-5.4 מ'ק ב-1967/8 ל-14.6 מליון מ'ק ב-1978/9.
למרות שסה"כ הצריכה לחקלאות לא השתנתה, גדל השטח המושקה
ב-150 אחוז והיבולים גדלו פי 12 על ידי הכנסת ציור ושיטות
גידול מודרניים.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

אכ"י.1.

תפ: אכב, הסברה, שמחים

(43)

ר-ח (44)

20.9.83

אל: מנהל הסברה

מאת: נציג המשרד בשטחים

הנדון: "מלחמת המים"

ר' נא המאמר הרצ"ב.

דומני שכדאי שיהיה בידי נציגויותינו בייר מתאם העונה
על האשמות אלה. אולי "מקורות" או "תהל" יוכלו גם לעזור.

ב ב ר כ ה,

מ. ארציאלי

העחק: נר מ. יגר, סמנכ"ל

100 (100)

100 (100)

100 (100)

100 (100)

100 (100)

100 (100)

100 (100)

100 (100)

100 (100)

EMBASSY OF ISRAEL

2 PALACE GREEN
LONDON W8 4QB

Telephone: 01-837 8050

שגרירות ישראל
לונדון

ז' אלול תשמ"ד

14 ספטמבר 1983

סימוכין: 450

אל: הסברה/תכנים.

נציג המשרד בשטחים. ✓

משפט.

מאת: הסברה, לונדון.

הנדון: "ניצול" מקורות מים.

מז"ב מאמר שהופיע בעתון "THE PALESTINE POST",

היוצא לאור בעיר דונדי ע"י האיגוד הכללי של

הסטודנטים הפלסטינים ושתי קבוצות נוספות.

לידיעתכם.

ב ב ר כ ה

3/3

דוד בן רפאל

To the man in the street, economic considerations in the Arab-Israeli conflict seem of secondary importance. The conflict seems about anything but economics.

On closer examination, however, economic considerations loom large in shaping Israeli policy and action. None more so than in the vital question of water resources.

At the moment Israel is living on "overdraft" as far as water is concerned, according to Zeev Ashkenazi, the Director of the Israeli National Water Company. ("The Jerusalem Post" 21.4.1983.)

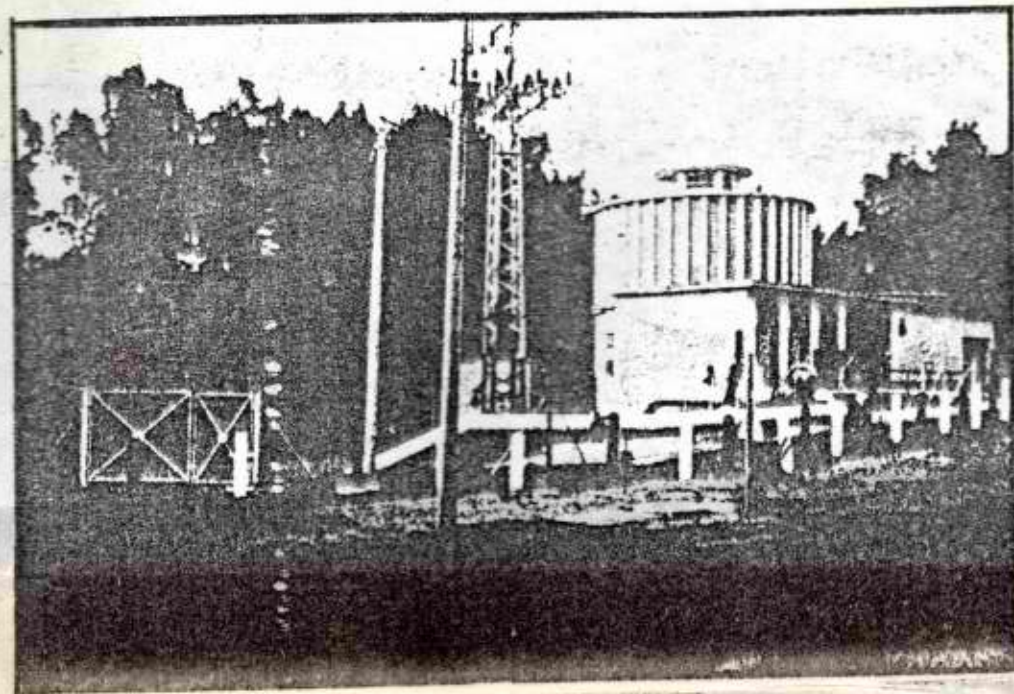
This "water overdraft," drawn from over-pumping underground sources is estimated at a cumulative total of 1.5 billion cubic metres or the equivalent of one year current consumption. Even if over-pumping stops now, it will take years for rainfall to replenish

metres, or 1 billion cubic metres more than current consumption.

As Israel could not secure its water needs internally, least its covetous eye on the water resources of the neighboring countries. These resources were targeted by the Zionists even before the creation of Israel itself when as far back as 1938, the Jewish Agency commissioned WC Lovell to study the water resources of Palestine.

national policy. David Ben Gurion, the first Prime Minister declared in 1956 that Israel was "waging a war for water with the Arabs on whose outcome depended the future of Israel. If that was not won, then we have achieved nothing."

Draining the Huleh marshes was the least controversial as all the project was within the portion of Palestine occupied by Israel in 1948. The Palestinian people was exiled and too occupied with the task of

THE WATER WAR

these underground sources.

Already, the share of Israeli industry has been limited to 5% of total resources - insufficient to meet requirements let alone to cater for growth. The lion's share has to be diverted to personal consumption (17%) and agriculture (70%) which even then covers only 60% of irrigation requirements.

Not only does Israel face a severe shortage of water already, but that shortage will grow much worse according to the Israeli Ministry of Power in its 1982 Report. By 1990, Israeli requirements are forecast at 2.6 billion cubic

metres, or 1 billion cubic metres more than current consumption.

Broadly they can be summarised as:

- (i) control of the River Jordan and its tributaries.
- (ii) draining the Huleh marshes, and pumping the excess flow to irrigate the Negev.
- (iii) controlling the Litani River (30 miles inside Lebanon) and diverting its waters to Israel.

Soon after the creation of Israel, the Israeli leaders elevated these goals

individual survival to resist. No Arab country was involved. The Israeli National Water Carrier was constructed to carry water south to the Negev Desert.

Turning the other recommendations into reality was not as straightforward, however. Ever since the 1950s the water war has been waged on three fronts: (1) the control of all the water resources of Palestine proper; (2) against Jordan and Syria for the control of the River Jordan and (3) against Lebanon for the control of the Litani.

(1) The West Bank - the Great Water Robbery

By 1967, Israel had finished developing all the water resources within the area of Palestine occupied in 1948. The Huleh was drained, and the National Water Carrier, carrying water from the Huleh and the illegally diverted upper tributaries of the Jordan was finished. That however was not enough to meet requirements.

The occupation of the West Bank in 1967 gave Israel a distinct advantage in the Water War. The West Bank, being the hilly part of Palestine received around 200 million cubic metres in rainfall.

Much of this seeped into the ground and drained westward towards the Coastal Plain, i.e. towards the Israeli population concentration. To collect this water which provided 12-15% of Israel's needs, the Israelis constructed a system of small dams along the coast.

But now, military control of the West Bank gave them control over its water in the sense that the West Bankers were not allowed to dig artesian wells for their own irrigation requirements. Their development was stopped in favour of the Israelis.

It is now a major offence for Arab farmers to dig wells or pump more than allowed from present wells without Israel's licence - and this is almost impossible to obtain. This more than anything else explains the sad and wilted Arab fields, side by side with brimming swimming pools in neighbouring Israeli settlements. It also explains the deep sense of bitterness.

(2) The Jordan Water Front

As for Jordan, it is not an exaggeration to say that modern Jordanian agriculture is almost entirely dependent on irrigation from the River Jordan. To facilitate such irrigation, the East Ghor Canal was constructed parallel to the River but at a higher level so that irrigation can be achieved by gravity flow rather than by expensive pumping, and so that water seepage is minimised especially in the dry summer months.

A system of dams, wells and canals was also constructed - the dam at Mukheiba on the Yarmouk (a tributary of the Jordan) being the largest and most expensive.

The Jordanian project itself was later supposed to become part of a larger inter-Arab project aimed at exploiting the other Syrian and Lebanese tributaries of the River Jordan - the Hasbani and Banias Rivers. Talks and plans of action were conducted under the auspices of the Arab League.

From the start Israel objected to the Arab project. The Americans intervened in 1953 by sending Mr C Johnstone, the personal envoy of then President Eisenhower to "mediate." But like all American so-called "mediation" it came down squarely on the side of Israel.

Although almost the whole length of the tributaries of the Jordan on which the Arab irrigation projects were to be constructed was in Arab lands, the Johnstone Report gave Israel half the total flow - enough to irrigate 100,000 acres in Israel, against 110,000 in Jordan and 8,000 in Syria.

Moreover, it included joint Arab-Israeli construction projects which were perceived by the Arabs as an underhand way of extending de facto recognition to Israel - then taboo among Arab regimes. The Johnstone recommendations were rejected by the Arabs and work on constructing the Arab irrigation schemes was commenced.

In the few years before the 1967 war, Israeli army and air force frequently bombed Arab construction sites in north Jordan and Syria to stop all work. Israel itself meanwhile forcibly

and contrary to international law, diverted the flow of these tributaries to suit its purpose.

The 1967 war itself settled the issue in Israel's favour as the Arab defeat stopped all further construction work. Only work on the East Ghor Canal and the Mukheiba Dam in Jordan went ahead and was recently finished.

However, Israeli opposition did not end there for a covert water war is being waged between Israel and Jordan even now. The Israeli newspaper Ma'ariv said in its 25th March 1983 issue that Israeli tractors had intentionally demolished part of the East Ghor Canal in the summer of 1979.

Another Israeli newspaper Ha'aretz, also in March 1983, said that a "mysterious collapse" of a very important Jordanian artesian well occurred which the Jordanian engineers "could not explain." The collapse resulted in the diversion of water to the Israeli side.

Meanwhile, Israeli newspapers describe Jordanian water projects as inefficient and wasteful (Ma'ariv 19.5.1983) and advertise Israel's well-digging operations. This sort of press campaign, it should be mentioned, always precedes some Israeli action, e.g. the invasion of Lebanon in 1982 was pre-

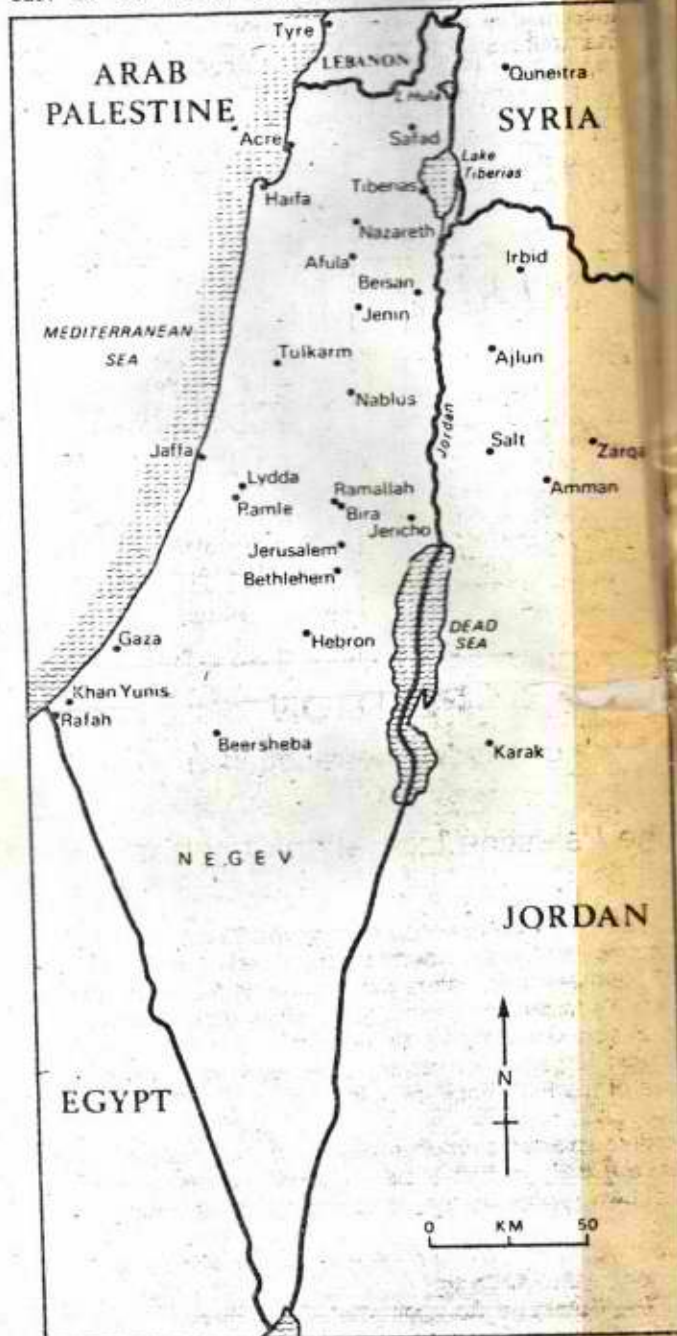
ceded with a large press campaign.

(3) The Litani - or why Israel invaded Lebanon in 1982

The escalating water shortages have given Israel's old ambitions of diverting the waters of the Litani an added impetus. As far back as 1919, The Zionist Organisation, the forerunner of the Jewish Agency for Palestine (itself the forerunner of post-1948 Israeli Government) included, among other areas shown on the map) all of southern Lebanon in the area they wanted to see within "The Land Of Israel." This area of Lebanon is almost exactly the same area which Israel and its local surrogates now occupy.

The flow of the Litani is estimated at 800 million cubic metres annually which is more than the 500 million cubic metres Israel has illegally gained when it unilaterally diverted the flow of the upper reaches of the Jordan tributaries.

Although, at this moment, no work has yet begun on diverting the Litani, this is largely because the area has just been occupied. Israel is still busy with the military and political task of turning its occupation of southern Lebanon into a permanent one. No serious person, however, should be surprised if such work starts in the coming few years.

צבא ההגנה לישראל
 המינהל האזרחי
 לאזור יהודה ושומרון
 קצין קישור למוסדות
 מב - 5140 (יר) - 618
 18 יולי 1983

ש ו מ ר

(1) ✓
 (2) ✓

אל: מפקד המחוז
 (לוח תפוצה)

הנדון: מפגש גבול עם הקישור של צבא ירדן

כ ל י

1. אתמול, 17 יולי 83, נערך מפגש גבול על נהר הירמוך עם נציג הקישור של צבא ירדן.
2. המדידות בוצעו לבקשת הירדנים - כאשר המטרה לצמצם את כמות המים הזורמים לשטחנו.
3. לפני כחודש זומן סמנכ"ל תה"ל מר יעקב ורדי לשגרירות ארה"ב בת"א ושם נמסר כי הירדנים כבר פנו לאמריקנים ותינו בפניהם את צרותיהם בנושא המים. לטענתם חסר להם הרבה מים משום שהסורים הגדילו את צריכתם וכן גם אנחנו - וזה בא כמובן על חשבון הירדנים. באותה פגישה גם נמסר למר ורדי כי בווינגטון לא מצליחים לאתר את המסמכים מינואר 1964 לפיהם הוקצו לנו 2.5 מ"ק לשנה.
4. לפני המפגש סרתי למשרדי אגודת המים של עמק הירדן כדי ללמוד על מצב המים העכשווי. יוחנן גרינבאום חבר קיבוץ אשדות-יעקב מסר לי כי עונת הקיץ בעיצומה וכמויות המים משביעות רצון. כל שבוע נוסף של זרימה כזו מביא ברכה.
5. במפגש השתתפו:
 - א. מצד ירדן - רס"ן מוחמד עבדאללה נוויאסה ונציג של תכנון המים הירדני.
 - ב. מצד האו"ם - (1) קולונל תומס פינצ'ר מצבא ארה"ב.
(2) לוטננט קולונל גנאזר מצבא אוסטריה.
(3) הנציג הבכיר של משקיפי האו"ם ברבת עמון, ועוזרו רס"ן מצבא צרפת.
 - ג. מצידנו - נציג אגודת המים של עמק הירדן והח"מ.
6. המפגש התנהל בשלושה חלקים:
 - א. החלק הסמוי עם קצין הקישור הירדני.
 - ב. החלק הסמוי עם הקצין האוסטרי.
 - ג. החלק הגלוי בנושא כמויות המים.

7. הנושאים שהועלו במפגש:

- א. חמשת הסעודים שחצו בטעות את גשר אלנבי.
- ב. השלטים באמצע גשר אלנבי.
- ג. ירי פגזי תאורה שלנו לעברם - והקטיושות שלהם לעברנו.
- ד. מצב תכסית נהר הירמוך.
- ה. כמויות המים המוקצות לנו

החלק הסמוי עם הקצין הירדני (בשפה הערבית)

8. לאחר החלפת ברכות וכמה מילות נימוס (לרגל "חג הקרבן" המוסלמי שחל בשבוע שעבר) פתח את השיחה רס"נ עבדאללה בהבעת תודה על השחרור המהיר של חמשת הסעודים. הוא אמר: "אתם חסכתם לנו בושות וכאב ראש עם הסעודים". (وفرتوا لنا سواد وش ووجع راس مع السعودية)

9. על כך הגבתי: "תאמר לעבד אל-חלים בק כי ברגע שנודע לי (לא אמרתי לו מתי) על התקרית, המלצתי בפני המפקדים שלי לשחרר את חמשת הסעודים, מאותם נימוקים שהעליתי בפניו (מג'אלי) כאשר דרשתי את שחרור החיל שלנו. איך שלא יהיה אני מקווה שהסידורים החדשים שעשינו ימנעו טעויות כאלה".

10. הקצין הירדני נשבע בפני כי גם מפקדו ניסה לשחרר את החיל שלנו באותו יום, אבל זה לא היה ניתן לביצוע. תא"ל מג'אלי נמצא בחופשה באירופה. כאשר יחזור אני חושב שהוא רוצה לדבר אתך על השלטים באמצע הגשר".

11. מכאן עבר לנושא המים וניסיה להסביר לי, כי האי באמצע הנהר והסלעים הגדולים משבשים את זרימת המים. היה רצוי שכל המפגעים האלה יסולקו, ובמקום סכר השקים שלנו יוקם סכר קבוע ויציב - ואז הכל יסתדר. מצב המים אצלם גרוע מאד. כמעט כל המים זורמים לשטחנו.

12. הפתעתי את הקצין הירדני בשאלה: האם יש לכם הסכם מים עם הסורים? יכול להיות שהסורים סגרו את סכר המקרן ומזרימים פחות מים לכוון שלכם ושלנו? על כך השיב כי לא ידוע לו על הסכם מים עם הסורים. וחץ מזה הסכר נמצא בטריטוריה סורית ואין להם (לירדן) שליטה על כך.

13. עניתי לו שהוא טועה. הנהר משותף ואין סוריה יכולה לפעול ככל העולה על רוחה בכמויות המים.

14. בנקודה זו עבר הקצין הירדני לנקודה אחרת באומרו: אתה יודע שבאחד הלילות לפני כמה זמן, נורו שתי פצצות תאורה משטחכם לכוון שלנו. לשאלתי היכן זה קרה? ענה: בין שני הגשרים. עניתי לו שכפי הנראה החילים שלנו שמעו משהו וניסו לבדוק. אחרי שתי הקטיושות שנורו מאצלכם לשטחנו - תסכים אתי שזו התנהגות סבירה? כאן הוא העמיד פנים כאילו יודע על הקטיושות מאומה.

המפגש הסמוי עם הקצין האוסטרי

15. הופעתו של הקצין האמריקני הטרידה אותי. לכן בדקתי את הנושא עם סא"ל גנאזר באופן דיסקרטי. מפיו נודע לי כי הקצין האמריקני הוא קצין-מבצעים במטה האו"ם בירושלים. לשאלתי מה פשר מעשיו כאן? השיב, כי הוא בא לביקורת שגרתי ברמת-עמון. כשראה שיש פעילות בירמוך - בקש לבוא ולראות. לשאלתי האם הוא חדש? השיב הקצין האוסטרי: כן, אבל עם האמריקנים זה לא משנה. The position of chief of operations at U.N. H.Q. in Jerusalem was always reserved for the Americans, and they all alike.

החלק הגלוי בנושא חלוקת המים

16. לאחר שקבלנו את תוצאת המדידות של הצוות הירדני (2.1 ממ"ק לשניה), ובעודנו ממתינים לתוצאות הצוות הישראלי, ניסו הירדנים לשכנע אותי כי 90% ממי הירמוך זורמים אלינו וכי הם כמעט "יבשים". אחד מאנשי המים האיץ בקצין הירדני: תאמר לו שבמצב הזה יש לנו בעיות בדרום.
17. מדידת הצוות שלנו הצביעה על זרימה של 2.3 ממ"ק לשניה. ואז הודעתי לירדנים כי המדידה שלנו זהה לשלהם. הקצין הירדני הודיע כי יש צורך להפחית אצלנו 0.5 ממ"ק לשניה לטובתם.
18. הקולונל האמריקני ישב כל הזמן בשקט, אך עשה אזנו כאפרכסת כדי לקלוט היטב את השיחה. בנקודה זו העברתי מסר לווינגטון באומרי לקצין הירדני:
- א. יש בינינו הסכם שנעשה בחסות ארה"ב, והיא אף ערבה לו, כי אנו נקבל 2.3 ממ"ק לשניה.
- ב. גם כך אנחנו עדיין מוחת למכסה הזו.
- ג. אל תשכח שיש 15 נקודות שאיבה ירדניות בקטע שלנו השואבות מים מאותה כמות.
- ד. מומחה המים שלנו, מר ורדי נמצא בחופשה. השבוע הוא אמור לחזור. אני מכן שנקבע שוב פגישה בשבוע הבא עם מומחי המים שלכם ושלנו כאן בנהר.

ה ע ר כ ה

19. אינני יודע באם הסורים צמצמו את זרימת המים. להערכתי הירדנים זקוקים לתוספת מים להשקית שטחים חקלאיים נוספים בדרום עמק הירדן שלהם. הירדנים מעריכים כי יותר קל להם ללחוץ עלינו (בעזרת האמריקנים), מאשר על הסורים, כדי להגדיל לעצמם את כמויות המים.
20. כאשר אריק ג'ונסטון קבע את חלקה של ירדן בחלוקת המים, הוא לקח בחשבון כי איו"ש נמצאת בתחום שליטתה של ירדן. ידוע לי כי היו למר ורדי שיחות עם עמיתו הירדני בנושא הגדלת חלקנו בכמות מי הירמוך עבור איו"ש. לכן אין להוציא מכלל חשבון כי הירדנים פותחים במתקפת-מים (בסיוע אמריקני), כדי לטרפד על הסף כל דרישה שלנו להגדלת חלקנו בכמויות המים.

21. השינויים בתכנית הנהר (River Bed) חשובה מאד לירדנים, כי זה ישנה את כוון הזרימה הטבעי של המים. כל הסכמה שלנו בנושא זה צריכה להיות בכפוף להסכם מים בליטרלי עם ירדן (שבמסגרתו נדרוש הקצאת מים עבור איו"ש).
22. קולונל פינצ'יר האמריקני לא הגיע לשם באקראי. אם זה מה שהוא ספר לקצין האוסטרי - אזי הוא העלים ממנו את מטרתו האמיתית. להערכתי, אם נכונים דבריו של הקצין האוסטרי (ולי אין שום סיבה לפקפק בהם) תפקיד הקמבי"צ במטה האו"ם בירושלים הינו שלוחה של ה-C.I.A. האמריקני. אני בטוח שכל השיחה הגלויה תגיע לווינגטון (אילו אני הייתי במקומו כך הייתי נוהג).
23. להערכתי האמריקנים יגבירו מעורבותם בנושא מי-הירמוך ויפעילו עלינו לחצים כדי שנוותר לירדנים.
24. בנושא השלטים באמצע הגשר נראה לי שהשלטים מהווים עוד נקודה מעשית בשטח המקבעת את הגבול (על הירדן) בינינו לבין ירדן - וזה מפריע לירדנים. צריך לזכור כי הירדנים אינם מניפים את דגל-ירדן בצידם כוון שאין הם מכירים בנקודה זו כנקודת-גבול. אבל אם תא"ל מג'אלי יעלה בפני את הנושא, נתמודד אתו בלי לוותר.
25. קבעתי את הפגישה הנוספת ⁽¹⁾ הירמוך (ולא בגשר אלנבי) בכפוף למדידה נוספת כדי לאלץ את הירדנים שלא לשנות את מצב הסכר בכניסה לתעלת הע'ור.
26. להערכתי, גם מבחינתנו, יש לראות בשחרור המהיר של חמשת הצעירים הסעודים כמחווה שלנו כלפי סעודיה - בחינת "שלח לחמך על פני המים כי ברוב הימים תמצאנו".

שמעון מנדס רס"ן

קצין קישור למוסדות

לוח תפוצה

פקמ"ז / אלוף הפיקוד

המינהל האזרחי לאיו"ש / רמ"א

לשכת הרמטכ"ל

לשכת סגן הרמטכ"ל

מתאם הפעולות בשטחים

לשכת אלוף פצ"ן

אג"מ מבצעים / רמ"ח

מקמנ"ר / רמ"ח איסוף

פקמ"ז / ק. אג"מ

פקמ"ז / קמ"נ

משרד החוץ / לשכת המנכ"ל ✓

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

THE DEPUTY DIRECTOR GENERAL

המשנה למנהל הכללי

ירושלים, כ"ה כטבת התשמ"ב
20 בינואר 1982

ש מ ר
ד ח ו

א ל : המנכ"ל

הנדון: העברת מפעלי המים של הממשל הצבאי באיו"ש לידי "מקורות"
למזכרו של הנציג בשטחים

בנוסף לכל יתר השיקולים סבורני שעלינו לקחת בחשבון את ההשפעה של הצעד המחובר על הממשל האמריקאי. בעוד כשבוע עומד כידוע מזכיר המדינה לשוב לאזור להמשך השיחות על האוטונומיה. הממשל האמריקאי (והצד המצרי) לא יוכלו אלא לפרש צעד זה, שלא יוכל להשאר טוד כצעד חד-צדדי ישראלי המכוון ליצור מצב שבו סוגית המים המהווה בעיה מרכזית בדיוני האוטונומיה אינה נמצאת עוד על סדר הדיונים. התגובה האמריקאית לאור זה עשויה להיות חמורה ואין להוציא מכלל חשבון שהמזכיר יראה בכך גם צעד המכוון להקשות עליו אישית.

באם הנך שותף לדעתי, נראה לי שלא תהיה ברירה אלא להביא את מערכת השקולים הקשורים בשיחות על באוטונומיה בפני ועדת השרים ו/או ראש הממשלה.

בכל הקשור לכך יש לקחת בחשבון שגם אם אמצעי התקשורת האמריקאיים בתחילה לא יעניקו לנושא מקום בולט, הרי מגובת הממשל חייבת להביא מן ההכרח להגובה ציבורית נזעמת שיש לה מובן גם השלכות קונגרסיונאליות.

ב ב ר כ ה,

חנן בר-און

✓ העתק: מר ש. דיבון
מר א. רובינשטיין
מר מ. יגר
מנהל לשכת שה"ח

כתב לוואי

144 / 3.08.11 ו-144

ירושלים, כ"א בשבט תשמ"ב
14 בפברואר 1982

אל הנציגות

מדינות המים הישראלית ביו"ש

שתי הסקירות המצ"ב דנות במדיניות המים הישראלית ביהודה ושומרון,
לרווחתם של כל חושבי האזור.

- * מדיניות המים הישראלית ביו"ש, סקירה כללית
- * ריכוז הטיפול בנושא המים ביו"ש, על ידי מקורות

בשלב זה מיועדות הסקירות לדיעתכם בלבד.
אין לעשות בהן כל שימוש עד לקבלת הוראות מפורשות בנדון, ממנהל הסכרה.

BRIEFING

144/14.2.82/3.08.11

ISRAEL'S WATER POLICY IN JUDEA-SAMARIA

In all arid and semi-arid regions of the world there is insufficient water for land irrigation. The area under cultivation in such regions, therefore, is determined primarily by water supply, rather than by land availability. It is the responsibility of the effective government in these areas to plan and implement the utilization of available water resources with an eye to two paramount considerations: (1) water rights; (2) long-term safe yield.

The concept of water rights has application to countries as well as to individual farmers and communities. With regard to countries, there are "riparian rights" - which mean that all countries bordering on a natural water resource such as the Jordan River system, for example, have the right to share equitably in the use of the waters of that system. With regard to the individual farmer, it means this: someone who has regularly used a specific water source, or certain quantities of water, for his livelihood has the right to continue using that water without being disinherited by some other party and deprived of his traditional source of livelihood.

These rights are subject, however, to another highly important consideration - that of long-term safe yield. A farmer's right to his traditional sources of water does not mean that he can draw as much water as he likes. Excess utilization over a period of years could seriously jeopardize the continued usefulness of a source - either through depletion or through over-salination - to the detriment of all who now make use of this water.

Furthermore, Israel firmly believes that, given the scarcity of water in this semi-arid region, the available sources should be drawn upon with maximal efficiency - and then shared as equitably as possible among all the inhabitants of the area, always keeping in mind not only current requirements, but also the needs of future generations.

These have been the basic guidelines for Israel's water policy in Judea-Samaria, as in the country as a whole. They will continue to guide the Government in this policy, so long as it is in control of the area.

The Policy in Action

If, during the period of Jordanian rule in Judea-Samaria (1949-1967), there were no restrictions on the amount of water local Arab farmers could pump from their wells, the only reason for this was that the Jordanians, during most of this period, had no adequate legislation on this subject.

Since then, Israel has been implementing the Jordanian laws (in this as in other domains). Among other things, these laws empower Israeli staff officers responsible for water policy in Judea-Samaria to require the installation of metres on water sources and to restrict their output so as to prevent over-pumping and damage to public water resources. In 1977, the authorities began issuing licences for the drawing of water to well-owners in Judea-Samaria. The water-drawing ceiling subsequently approved for each well-owner was ten percent higher than the actual quantity he had pumped during the previous year. Ceilings were raised, on appeal, in those cases where it was determined that, during the base-year, less water had been pumped than usual - whether because of equipment failure or for any other acceptable reason. The basic factor, in any case, was and remains: concern for control of the rate of exploitation, so as to prevent over-pumping and depletion.

Let the Record Speak

At present, some 300 wells in Judea-Samaria - most of them owned by Arabs, some by the Israeli Administration (now by the Mekorot water company) - serve Arab farmers and communities in the area; 17 wells serve Jewish communities. Most of the Arab wells have been sunk in areas where the groundwater table has, as a result of this intensive exploitation, been reduced to a dangerously low level. Prudent measures have had to be undertaken by the authorities, therefore, to prevent over-exploitation, and to make sure that this as well as future generations - Arabs and Jews living in the area - will have the water they need for their subsistence. The fact is that already back in 1966, the Jordanian regulations we have cited prohibited the boring of new wells in three districts of Judea-Samaria -

Jericho, Ras Far'ah and Kabatiyeh-Jenin - the reason being that the water-bearing strata in these districts were already at that time over-exploited, so that further pumping might result in a lowering of the table and the penetration of brackish water.

In the first ten years of Israeli administration in Judea-Samaria (1967-1977), twenty out of sixty applications from Arab inhabitants for permits to prospect for water were approved. Yet, because of the high cost involved (a quarter-million dollars per bore), not a single new well was sunk by the applicants! A number of wells, however, were sunk by municipalities or local councils and by the Israeli water staff officer.

Most of the 17 Jewish-owned wells, sunk since 1967 for the Jewish villages in Judea-Samaria, have been sunk into water-bearing strata never before tapped and, with the aid of special equipment, have been drilled to a depth never before reached by Arab prospectors. In no case has the sinking of a well for a Jewish village been allowed adversely to affect the water supply available to the Arab inhabitants. In the very few cases where a new Jewish well caused the yield of an existing source of water of Arab villagers to diminish, the Israeli Administration took care to make good the deficiency from the new source, at the same cost as would have been incurred by the Arab users in producing the quantity in question from their own source.

The record, in this matter, speaks for itself: In the first decade of Israeli administration, the cultivated area under irrigation in Judea-Samaria was expanded by 160 percent; the yield increased twelvefold; and income from agriculture, in real terms, more than doubled (from \$32.5 million in 1967/8 to \$73.3 million in 1977/78). The main factor in this growth was the introduction, by Israelis, of modern methods of cultivation and economical systems of irrigation.

Water for Domestic Use

In granting drilling permits, the Israeli authorities give clear preference to water for domestic use, especially drinking water. Thus licences are issued, whenever required, for the establishment of municipal water systems to satisfy the requirements of modern sanitation; and even in the rural areas, where further drillings into the aquifers that are already fully utilized are prohibited when these are for irrigation

purposes, exceptions are often made when the purpose is to drill for drinking water and the amounts drawn are not likely to be so great as to have an adverse effect on the water table.

It is in this field of water for domestic use that some of the most dramatic improvements have taken place since Israel took over Judea-Samaria in 1967. No basic development had been undertaken, during the period of Jordanian rule, to ensure a regular supply of water for domestic use. Most of the area's inhabitants drew water for their homes from nearby springs or from rainwater cisterns; piped water was available only in some of the larger towns, and its supply was intermittent or rationed; the quality of the water was low, and no chlorination was applied. In 1966, domestic water consumption in Judea-Samaria was estimated at only five cubic metres per person per year. By 1973, six years after the start of Israeli administration in the area, the figure had doubled, while in 1980 it stood at more than 20 cubic metres per person - more than four times what it was 14 years ago!

In line with its policy of granting high priority to the supply of adequate quantities of water for domestic consumption, the Israel Administration places no restrictions on the development of water resources for this purpose - even if this entails greater exploitation of an aquifer that is already being fully utilized, or necessitates a reduction in the quantities of water available for agricultural purposes. Thus, the authorities have not only encouraged municipalities in the area to drill wells near their towns and operate them but, beyond that, have played an active role in supplementing the supply. For those urban centres with no easily accessible aquifer nearby, the Administration has developed regional systems that supply water to the peripheral villages, while the supply of water to the residents of the cities themselves is undertaken by the municipal water departments.

The table overleaf gives the breakdown, in comparative figures for 1966 and 1978/79, among four major municipal systems in the area:

WATER CONSUMPTION - MAJOR MUNICIPAL SYSTEMS, JUDEA-SAMARIA

(in thousands of cubic metres)

	<u>1966</u>	<u>1978/79</u>
Bethlehem/Beit Jalla/Beit Sahur system	250	2,800
Ramallah/El-Bireh system	850	1,900
Nablus system	190	1,440
Jenin system	460	1,285

Substantial improvements have been recorded in other aspects of water supply, as well. Briefly summarized, these may be listed as follows:

1. Waterworks: In 1966, there were two public waterworks in all of Judea-Samaria, at Abood and at Shibtin, supplying together about 50 cu. metres per hour, or a quarter-million per year. Under Israeli administration, these two have been enlarged and nine new regional establishments added, providing a total yield of 1,670 cu. metres per hour.
2. Storage Pools: 1966 - 10 small pools, with total capacity of about 1,000 cu. metres. Today - plus 10 constructed by Israel, with total capacity of 9,850 cu. metres.
3. Water Mains: 1966 - 28 miles. Today - plus 125 miles.
4. Supply System: 1966 - to public distribution points in 12 villages (no extension to individual houses). Today - running water to consumers' homes in 43 villages.
5. Measurement: 1966 - flow measurement mainly of surface water from 35 springs used by individual farmers; no chemical testing; and no measurement of yield, or chemical testing on the area's 320 wells. Today - flow measurement and regular chemical tests on 120 springs and 320 wells, plus periodic measurement of water level in wells.

6. Water Metres: 1966 - no metres, no control over quantities drawn. Today - 290 metres; since 1976, water quota fixed and enforced for each well (in accordance with 1966 Jordanian law for control of natural resources).

Arab-Jewish Sharing

If the defunct "Green Line" (the old 1949 armistice line) was never recognized as a political border between Israel and the neighbouring Arab states - and, specifically, between Israel and Judea-Samaria - it certainly is not recognized by the region's underground water tables. As noted earlier, Israel has always felt very strongly that these resources, like other major water resources in the area (such as the Jordan River system) affecting various communities or countries, should be tapped for the benefit of all the inhabitants of the area, Arabs and Jews, with an eye to both the present and the future needs of the area.

Putting this belief into practice since 1967, when it took over the administration of Judea-Samaria, Israel has introduced a water-sharing scheme that makes this precious resource available wherever it is needed most, through reciprocal transfers of water between Judea-Samaria and Israel's territory within the Green Line, according to geographic and economic considerations: the result of this arrangement has been that Israel does not always find itself favoured in these "water transactions." In 1978/79, for example, and again in 1979/80, the balance was adverse for Israel.

In 1978/79, water measured at 1,069,000 cubic metres was pumped from Judea-Samaria to Green-Line Israel (mainly from the Herodium waterworks to Jerusalem), while 2,098,000 cu. metres were pumped from Israel to Judea-Samaria (mainly to Ramallah and the Hebron hill region). In 1979/80, a quantity of 2,734,000 cu. metres was pumped from Israel to Judea-Samaria, as against only 546,000 cu. metres pumped from Judea-Samaria to Israel, making an adverse balance, for Israel, of 2,188,000 cu. metres.

In the negotiations between Israel and Egypt on the autonomy scheme for the Arab inhabitants of Judea-Samaria, land and water are two of the yet to be resolved issues.

The Future

Since the water potential of the area between the Mediterranean Sea and the Jordan River has been almost fully exploited, and there is a continually growing need of water for domestic, agricultural and industrial uses, the only hope for a substantial improvement in the situation lies in making new sources of water available and in developing and perfecting techniques of rendering otherwise unsuitable sources of water suitable for these purposes. Israel has done a great deal of experimentation and pioneering work in this field, and much of its planning for the future is based on the expansion and further development of these efforts. Some of this work can be done independently; but much of it will depend on cooperation, of one kind or another, with Israel's Arab neighbours. The following are some of the methods involved:

- (1) Purification and utilization of sewage;
- (2) Desalination of saline water;
- (3) Increased efficiency in water consumption;
- (4) Projects such as the Jordanian Ghor Canal, east of the Jordan River, which draws its water from the Yarmuk - a major tributary of the Jordan River - and the proposed Makaren Dam on the Yarmuk, with its estimated annual flow of 500 million cu. metres;
- (5) Cloud-seeding to increase precipitation;
- (6) Israel's projected pipeline to bring water from the Sea of Galilee to the Jordan River Valley.
- (7) Israel's projected canal-tunnel to bring water from the Mediterranean Sea to the Dead Sea - (a) replenishing the evaporation-stricken Dead Sea, and (b) taking advantage of the 1300-foot altitude differential to produce hydro-electric energy.

Obviously, the key to the long-term solution of the problem lies in regional cooperation among the states concerned. There can be little doubt that, in the context of peace agreements among all the countries of the region, sufficient water can be provided to satisfy all the needs of the population of Judea-Samaria, Arab and Jewish, as of the region as a whole.

BRIEFING

N144/14.2.82/3.08.11

TRANSFER OF WATER SYSTEMS IN JUDEA-SAMARIA TO MEKOROT WATER COMPANY

The transfer of the regional water systems in Judea-Samaria from the military government to the Mekorot water company of Israel is not only a logical and necessary step, from the standpoint of the efficient management of these systems, but it is clearly in the best interests of all the inhabitants of the area.

There are three water supply systems in Judea-Samaria:

- (a) the urban and interurban systems, operated by the municipalities;
- (b) independent systems operated by Israeli organizations on behalf of the Jewish habitations in the area;
- (c) regional systems operated, until now, by the military government.

The transfer to the Mekorot water company affects only the regional waterworks operated and supervised by the central military government ("c" above). This applies to nine central water systems, most of which were established or developed under the Israeli administration.

In 1967, there were only two central water systems in Judea-Samaria, which produced 50 cubic metres per hour. By 1980 these had been expanded, and seven additional projects had been set up, yielding a total output of 1,670 cubic metres per hour. They are being transferred to Mekorot for reasons of administrative and organizational efficiency, in order to save equipment and resources. The Mekorot company, now assuming responsibility for operating these networks, controls and operates most waterworks in Israel. It has the necessary experience, equipment and stock, as well as the skilled manpower needed to run the water systems of Judea-Samaria efficiently. In no case will the present arrangement adversely affect the water allocations to the populat-

ion, nor will it cause employees to be laid off or have their rights infringed upon in any way. The urban water system, moreover, will continue to be operated by the Arab municipalities.

A comparison of the present water services with those provided under the Jordanian administration shows a substantial improvement both in the quantity of water supplied to the Arab inhabitants and in the quality of the services:

- (a) Per capita consumption of water in Judea-Samaria has risen from 4 cubic metres in 1966 to 8 cubic metres in 1973, and 20 cubic metres in 1980;
- (b) The quantity of water stored in reservoirs has risen by 1,000 percent: from 1,000 cubic metres in 1967 to 10,000 cubic metres in 1980;
- (c) The total length of new water pipes laid was increased by 470 percent: from 28 miles under the Jordanian regime to approximately 150 miles in 1980;
- (d) Measurements of spring flows and chemical tests have been introduced, for the first time, on the output of 120 springs and 320 wells in the area.

Israel has always felt that the scant water resources of this area should be tapped for the benefit of all the inhabitants of the area, Arabs and Jews, with an eye to both current and future needs. In line with this belief, Israel has introduced a water-sharing scheme that makes this precious resource available wherever it is needed most, through reciprocal transfers of water between Judea-Samaria and Israel's territory within the former armistice line of 1949, according to geographic and economic considerations: the result has been that Israel on several occasions has found itself at the short end of such "water transactions" (as happened, for example, in 1978/79 and again in 1979/80).

Much of the water planning for the future is based on the further development of past pioneering efforts and experimentation in this domain. Some of this work can be done independently; much of it will depend on cooperation with Israel's Arab neighbours. Obviously, the key to a long-term solution lies in regional cooperation among the States concerned. And that can come only in a region at peace.

כ"ט בסבט תשמ"ב
24 בינואר 1982

36/דק

אל : מר ט. יגר, ראש אגף הסברה
מר ש. דיבון, ראש אגף טז"ת
מר א. רובינשטיין, היועץ המשפטי
מר ש. בינו, מנהל מזתי"ם
מר א. נעים, מנהל מחלקת הסברה

הנדון: חברת מפעלי המים ביה"ש למקורות
לשל מכתבו של מר בינו מה-19 דנא

1. לאור העובדה שעומדים להעביר בעוד שבוע המפעלים האיזוריים חמופעלים
ע"י קמ"ט המים בממשל לידי חברת "מקורות", יש להכין מידית חומר הסברתי
במקרה והחברה תיצור תגובות שליליות בעולם.

2. אחריות בצד של ראש אגף הסברה, בתאום עם המכתבים האחרים של מכתב זה.

3. ברצוני לציין לסבתא את הדו"ח הבהיר והמסביר של מר בינו מה-19 דנא על
הנושא הזה. מר בינו מתבקש לברר - בדחיפות - מהי עומדים להעביר מקורות
המים. יש לטנע העברתן לפני בואו של מר חייג לאיזור ב-27 דנא.

כ ב ר כ ח

(-) דוד קמחי

דוד קמחי

חשק: שטנכ"ל

מנהל לשכת שח"ח

דיסטריקט המים
קרמלין - מי יגיע יקם ממל - למ
המנהל המלכאלי אנוש סמל נמ
למ וצורו לפני דואר למ
המנהל קרמלין המלכאלי
דסטריקט המים

ת"ר

11/1

כ"ד כסבת חש"כ
19 בינואר 1982

אל: הסוכ"ל

מאת: שלמה בינו - נציג המשרד בשטחים

הנדון: העברת מפעלי המים של הממשל הצבאי באיזורי יהודה ושומרון לידי חברת "מקורות"

א. כללי:

1. מערכת המים באיזורי יהודה ושומרון נמצאת כיום בפיקוח ובהפעלה של ראש ענף כלכלה / קצין המטה לפנייני מים, ובמסגרת לראש המינהל האזורי לאיזורי יהודה ושומרון.
2. משך המים הנוכחי ביהודה ושומרון הינו בחלקו הקטן ירושה מחקומת השלטון הירדני עד 1967, ובחלקו הגדול מיחוז והרחבה שנעשו במרוצת 14 שנות ממשל.
3. מדינת ישראל רגישה לנושאי שאיבה וצריכה של מים באיזורי יהודה ושומרון שכן האגן התת-קרקעי שממנו נשאבים המים באיזורי איו"ש הנו אחד אגם שממנו שואבת מדינת ישראל את החלק הארי של מיטתה, בשמלת החוף. לפיכך משולבות מערכות המים באיזורי איו"ש ובישראל מבחינת ההכנון הפיקוח ומדיניות המים עם גורמי המים המרכזיים בישראל, תח"ל ונציבות המים.
4. ישנן כיום 3 מערכות לאספקת מים באיזורי איו"ש:
 - א) מערכות עירוניות או כינעירוניות מקומיות, מנהלות ומפעלות ע"י העיריות.
 - ב) מפעלים איזוריים המופעלים ע"י קמ"ט המים בממשל.
 - ג) מערכות עצמיות המופעלות ע"י גורמים ישראליים לטובת ישובים יהודיים שקמו אחרי 1967 (בקעת הירדן).
5. ההחלטה להעביר את מפעלי המים לחברה "מקורות" מחייבת את ורק לקבוצת המפעלים האיזוריים, המופעלת ע"י קמ"ט המים באיו"ש. (סעיף 4 ב'). מערכות המים העירוניות המשכנה לביות מופעלות גם בעתיד ע"י העיריות הערביות בשטחים.

THE UNITED STATES OF AMERICA
DEPARTMENT OF THE ARMY
OFFICE OF THE CHIEF OF STAFF
WASHINGTON, D. C.

MEMORANDUM FOR THE CHIEF OF STAFF
SUBJECT: [Illegible]

1. [Illegible]
2. [Illegible]

3. [Illegible]

4. [Illegible]
5. [Illegible]

6. [Illegible]
7. [Illegible]

8. [Illegible]
9. [Illegible]
10. [Illegible]

11. [Illegible]
12. [Illegible]
13. [Illegible]
14. [Illegible]
15. [Illegible]

16. [Illegible]
17. [Illegible]
18. [Illegible]

ב. השתלשלות העניינים בקשר להחלטה להעביר מפעלי המים לחברת "מקורות".

1. ההצעה להעביר את מפעלי המים באיו"ש לחברת "מקורות" נמצאה על סדר היום של הממשל מזה כמה שנים, ובכל פעם נדחתה מנימוקים משפטיים ומשפטיים.
2. בפברואר 1981 הועלתה ההצעה לדיון ביוזמתו של שר החקלאות דאז, מר אריאל שרון. בהצעה ההחלטה נאמר כי יש להעביר את מקורות ומפעלי המים שבוצעו ע"י הממשל הצבאי לאחריות ולנאמנות של חברת "מקורות", לצורך הפעלתם והחזקתם. בהצעה ההחלטה מפורטים כל המפעלים שאותם יש לכלול לאלתר במסגרת ההעברה, והיא כוללת רשימה של שמות מפעלים מים מרכזיים באיו"ש. בדברי ההסבר להצעה ההעברה נאמר:
"חברת מקורות מחזיקה ומפעילה את מרבית מקורות המים בישראל ויש לה נסיון, ציוד ומלאי במחסנים וכות אדם להתחזקת והפעלת מפעלי המים באיו"ש. מערכות הספקת מים לישוב היהודי ולישוב הערבי במשולב, יש לחזק ולהבטיח תקינות ע"י חברת הפעילה בנושא בישראל. הבטחת איכות המים והבטחת אמינות ההספקה אשר הבטיח את צרכי כלל האוכלוסיה באיו"ש וחבוצה בהתאם להכרזת המוסדות המוסמכים, חושב כי עילות מרבית את מבוצע בהתאם להצעתנו הנ"ל.
יש לזכור שמרבית הקידוחים שבוצעו עד היום ע"י ממשל באיו"ש שואבים מים מאותו אגן חת קרקעי המזין את מפעלי המים בישראל והצעתנו האפשר הפעלה נכונה על בסיס כלל הנתונים של המים באיזור.
יש להניח שעת הקמת המנהל העצמי (אוטונומיה) כל הפרויקטים השייכים או מופעלים היום ע"י הממשל הצבאי יעברו לניהול של המנהל העצמי אשר לא יהיה ממונה על הישוב היהודי ולכן יש חברה להעביר את המפעלים העקריים שלנו כפי שהוצע בהצעה להחלטה הנ"ל."
3. הדיון בהצעה להעביר את מפעלי המים סידי הממשל הצבאי לידי חברת "מקורות" התקיים בלשכתו של סגן שר-הבטחון דאז, מר עמנואל צמורי, ב- 19.3.81. ההצעה נדחתה בטיעונים משפטיים שהובאו ע"י ספקות הפרקליט הצבאי הראשי. מפקדת איזור יהודה ושומרון התנגדה אף היא להצעה. בטענה שאם חבוצה-יגרום הדבר לאי-שקט באיזור. לטענה הממשל - האוכלוסיה המקומית מקבלת את שירותי המים בצורה סדירה ונאותה, באמצעות קמ"ס המים, וגם הישובים

1. The first part of the document is a letter from the President of the United States to the Congress, dated January 1, 1861. It is a copy of the original letter, and is signed by Abraham Lincoln. The letter is addressed to the Congress, and is dated January 1, 1861. It is a copy of the original letter, and is signed by Abraham Lincoln.

1. The Bureau of the Census has been advised that the
2. Bureau of the Census has been advised that the
3. Bureau of the Census has been advised that the
4. Bureau of the Census has been advised that the
5. Bureau of the Census has been advised that the
6. Bureau of the Census has been advised that the
7. Bureau of the Census has been advised that the
8. Bureau of the Census has been advised that the
9. Bureau of the Census has been advised that the
10. Bureau of the Census has been advised that the

1. The first part of the document is a letter from the President of the United States to the Congress, dated January 3, 1862. It is a very long letter, and it contains a great deal of information about the state of the country at that time. It is a very important document, and it is one of the most interesting documents in the collection.

היהודיים אינם נמנעים כלל, שכן צרכיהם השוטפים בטיט מובטחים.

ג. העלאת הנושא לדיון מחדש ביוזמת שר הבטחון:

1. בסוף נובמבר 1981 הורה שר הבטחון, מר אריאל שרון, לקיים דיון שמטרתו ליישם את החלטתו להעביר את מפעלי המים לידי חברת "מקורות".
2. הדיון התקיים בלשכתו של עוזר מחאם הפעולות בשטחים, אל"ם אריה בקנשטיין, ב-4 לדצמבר 1981. בדיון השתתפו סגן נציג המים, המהנדס הראשי של חברת "מקורות", היועץ המשפטי של נציבות המים, היועץ המשפטי לאיזורי יהודה ושומרון, ראש ענף כלכלה לאיו"ש, נציג תה"ל המשמש כיועץ לענייני מים למפקד איזור יו"ש, נציג מפצ"ר / ענף הדין הכינלאומי, היועץ המשפטי של "מקורות" וכן תה"מ בנציג משרד החוץ.
3. בסיכום של דיון זה ב-4.12.81 הועלו הסתייגויות מהעברת מפעלי המים כאיו"ש לידי חברת "מקורות" מנמקים משפטיים, ממשליים, ומדיניים-הסברתיים, נציג תה"ל אף סיר נייר הסבר על הדרכים להגיע לאותה מטרה, המונחת ביסוד כוונתו של שר הבטחון, מבלי לגרום לזעזועים משפטיים, ממשליים ומדיניים.

ד. החלטתו להעביר את מפעלי המים לידי חברת "מקורות".

1. במחצית דצמבר 1981 החליט שר הבטחון על העברת מפעלי המים כאיו"ש לידי חברת "מקורות" להורה למר אורי כראון, עוזר שר הבטחון לענייני החיישנות, ליישם את החלטת ההעברה.
 2. בדיון שהתקיים בלשכתו של מר אורי כראון, עוזר שר הבטחון לענייני החיישנות, ב-21.12.81, בהשתתפותו של מר יעקב טוביה, מנכ"ל מקורות מר שמואל קנטור, המהנדס הראשי ב"מקורות", אל"ם אריה בקנשטיין, עוזר מחאם הפעולות בשטחים, הוחלט על העברת המפעלים הכאים מהממשל הצבאי לחברת "מקורות".
- (א) מפעל בית איבה (השומרון המרכזי)
(ב) מפעל מוצא-ביחונייה (צפון ירושלים - רמאללה)
(ג) מפעל זאוויה (השומרון הדרומי)
(ד) מפעל שיפסין 5 (חבל מודיעין)
(ה) מפעל דותן (השומרון הצפוני)

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
1207 EAST 58TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637
U.S.A.
LONDON: ROUTLEDGE KEGAN PAUL LTD
11 BEDFORD SQUARE
LONDON, W.C.1A 3EF
ENGLAND
MILWAUKEE: THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
480 LINCOLN DRIVE
MILWAUKEE, WIS. 53233
U.S.A.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
1207 EAST 58TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637
U.S.A.
LONDON: ROUTLEDGE KEGAN PAUL LTD
11 BEDFORD SQUARE
LONDON, W.C.1A 3EF
ENGLAND
MILWAUKEE: THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
480 LINCOLN DRIVE
MILWAUKEE, WIS. 53233
U.S.A.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
1207 EAST 58TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637
U.S.A.
LONDON: ROUTLEDGE KEGAN PAUL LTD
11 BEDFORD SQUARE
LONDON, W.C.1A 3EF
ENGLAND
MILWAUKEE: THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
480 LINCOLN DRIVE
MILWAUKEE, WIS. 53233
U.S.A.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
1207 EAST 58TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637
U.S.A.
LONDON: ROUTLEDGE KEGAN PAUL LTD
11 BEDFORD SQUARE
LONDON, W.C.1A 3EF
ENGLAND
MILWAUKEE: THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
480 LINCOLN DRIVE
MILWAUKEE, WIS. 53233
U.S.A.

בהחלטה נאמנה כי מפעלים אלה יועברו לרשות חברה "מקורות" מבלי לשנות את
התערכות הקיימות, ומבלי להעביר את העובדים מתפקידיהם.

ה. ביצוע ההעברה ל"מקורות":

1. בעקבות הדיון שהתקיים בלשכתו של עוזר שר הבטחון לענייני החיישוב
והחלטות שנתקבלו שם - כינס אל"ם אריה בקנשטיין, ממ"ס מתאם הפעולות
בטח"ס, ישיבה במשרדו ביום 7.1.82. בישיבה זו השתתפו נציגי "מקורות"
אנשי הפרקליטות הצבאית, היועץ המשפטי ורע"ן כלכלה במינהל האזרחי
באיו"ש, והח"מ מטעם משה"ח. מטרתה של הישיבה היא לכצו בשטחי את
ההעברה ל"מקורות", כפי שהוחלט.
2. נציגי "מקורות" הודיעו כי העברה 5 המפעלים הנזכרים בסעיף ד' היא
שלב ראשון בלבד. כעוד שבועיים עד חודש, שזה יהיה השלב השני, הם רוצים
לקבל לידיהם את יתר מפעלי הסיס באיו"ש.
3. נציגי המינהל האזרחי באיו"ש, ונציגי הפרקליטות הצבאית הודיעו כי לא
ייתכן העברה בשלבים, הן בגלל הבעיות שהתעוררה בשטח והעלויות לגרום
לחסימה מתמשכת, והן בגלל העובדה שאי אפשר לקיים מצב בשטח שבו יהיו
מפעלי הסיס בשטח בעלי סטטוס משפטי שונה. כעגישה זו טענתו, כי במידה
ומשרד החוץ יצטרך להתמודד בהשלכות ממדיניות או ההסברות הקשורות
בהעברה מפעלי הסיס - עדיף שהדבר ייעשה בבת אחת, ולא בשלבים שיש
ביניהם הפסקות או רוחי-זמן.
4. בתאריך 17.1.82 התקיים סיור כשטח, בהשתתפות נציגי "מקורות" קמ"ס
סיס לאיזור יו"ש, רע"ן כלכלה ונציגי המינהל האזרחי באיו"ש.
הסיור התקיים בקיבוצי ההרודיונים, בקו מוצא- ביחוויה ובשיטטין 5.
סיור נוסף נועד ליום ד' 20.1.82, וסיור שלישי ואחרון ליום א'
24.1.82. שני הסיורים הבאים יקלטו את איזור המרכז ואת איזור
הצפון.

5. המפעלים הנוספים שיכללו בהעברה, בנוסף ל- 5 המפעלים הנזכרים בסעיף

ד' 2 - הם:

- (1) הרודיון 1 ו- 2 (קריה- ארבע ואיזור אפרת)
- (2) לבונה (איזור שילה ולכונה)
- (3) ספוע (נחל דביר, אדוריים)

THE FIRST PART OF THE BOOK IS A HISTORY OF THE
COUNTRY FROM THE FIRST SETTLEMENT TO THE PRESENT
TIME.

THE SECOND PART OF THE BOOK

CONTAINS A DESCRIPTION OF THE COUNTRY AS IT IS
NOW, AND OF THE PEOPLE WHO INHABIT IT. THE
AUTHOR HAS BEEN VERY PARTICULAR IN HIS
DESCRIPTION OF THE COUNTRY, AND HAS GIVEN
A GREAT DEAL OF INFORMATION CONCERNING
THE NATURE OF THE SOIL, THE CLIMATE,
THE VEGETATION, &c.

THE THIRD PART OF THE BOOK IS A HISTORY OF
THE PEOPLE WHO INHABIT THE COUNTRY, AND
OF THE MANNERS AND CUSTOMS WHICH THEY
PRACTISE.

THE FOURTH PART OF THE BOOK IS A HISTORY
OF THE WARS WHICH HAVE BEEN FIGHTEN
IN THE COUNTRY, AND OF THE RESULTS
WHICH HAVE BEEN PRODUCED BY THEM. THE
AUTHOR HAS BEEN VERY PARTICULAR IN HIS
DESCRIPTION OF THESE WARS, AND HAS GIVEN
A GREAT DEAL OF INFORMATION CONCERNING
THEIR CAUSES, THEIR COURSE, AND THEIR
RESULTS.

THE FIFTH PART OF THE BOOK IS A HISTORY
OF THE TRADES WHICH ARE PRACTISED IN
THE COUNTRY, AND OF THE MANUFACTURES
WHICH ARE MADE THERE. THE AUTHOR HAS
BEEN VERY PARTICULAR IN HIS DESCRIPTION
OF THESE TRADES AND MANUFACTURES, AND
HAS GIVEN A GREAT DEAL OF INFORMATION
CONCERNING THEM.

THE SIXTH PART OF THE BOOK IS A HISTORY
OF THE GOVERNMENT OF THE COUNTRY, AND
OF THE LAWS WHICH ARE IN FORCE THERE.
THE AUTHOR HAS BEEN VERY PARTICULAR IN
HIS DESCRIPTION OF THE GOVERNMENT, AND
HAS GIVEN A GREAT DEAL OF INFORMATION
CONCERNING IT.

(4) טובאס (מחנה יוסף, ישובי צפון השומרון)

6. ביצוע ההעברה - עד סוף ינואר 1982

1. ההשלכות הסריניות וההסבריות

1. כל הגורמים הקשורים בהעברה מפעלי המים עושים כל מאמץ כי ההעברה תבוצע בשקט וללא זעזועים בשטח.
2. מטפלים מבחינה משפטית בצדדים החוקיים הקשורים בהעברה (כנראה ש"מקורות" לא חופיע בשטח, אלא כחברה - בת או כחאגיד הפועל בשטח באיזור יו"ש) ואילו אנשי המינהל האזרחי משתדלים לפעול לארגוע הרוחות של הגורמים המקומיים מבעוד מועד, ויבהירו להם שההעברה לא תסבך במיכסות המים שלהם, או במיטורי עובדים, או בפגיעה בזכויותיהם.
3. בעקבות הסיורים שכבר התקיימו במפעלי המים - כך דווח במגישת אצל ראש המינהל האזרחי ביום 17.1.82 - יש סימנים המצביעים על כך שהמקומיים שואלים שאלות ומבקשים הסברים למה שעומד להתרחש.
4. על משרד החוץ לתת את דעתו, מבעוד מועד, להשלכות הסריניות או ההסבריות, במקרה והנושא יצא בריבים, כצורה שלילית או מעורבת. סביר להניח כי גורמים עוינים, בשטח ומחוצה לו, ינסו להפוך נושא זה לטיעונים משפטיים, מדיניים או תעמולתיים נגד ישראל, הפוגעת בזכויות החושבים, גוזלה מהם את מקורות המים, וכיו"ב.
5. אני סבור שאגף ההסברה יוכל להכין חומר רקע מבעוד מועד בנושא זה, הן תיאום עם הגורמים השונים הקשורים בהעברה. ההנמקה הסבירה והנראית לכין היא פענתנו להתייעלות, לחסכון כסוד ובמסאכיתם, וע"כ נעשית ההעברה למקורות. על כל אלה אפשר ורצוי לדון כבר בשלב זה.

בברכה,

שלמה בינו
מחנה יו"ש

התקיים מר ש. דיבון, ממנכ"ל

מר משה יגור, ממנכ"ל ראש אגף ההסברה.

[] - KAYSCFZ DOWELTUBES-8000CLN*600

מדינת ישראל

משהביט / תיאום פעולה בשטחים / מטכ"ל / אג"מ (מבית

דף 1 מתוך 3 דפים

העתק מתוך 12 העתקים

תאריך 18 ינואר 82

מס' גמ/28 167

ס ו ד י

דחוף

איו"ש-ראש המינהל האזרחי
מקורות-משנה למנכ"ל-מר שמואל קנטור
מתאם הפעולה בשטחים
ע' שר הבטחון להתישבות-מר אורי בראון
משרד החוץ-מר שלמה בינו
מפצ"ר-רע"נ הדין הבינלאומי
איו"ש-רע"נ כלכלה
איו"ש-יועמ"ש

101

105

הנדון: העברת מיתקני מים למקורות

כ ל ל י

1. שר הבטחון הורה להעביר את 5 המערכות הבאות לחברת מקורות:-

- א. מפעל בית איכה.
- ב. מפעל מוצא - ביטניה.
- ג. מפעל זאווייה.
- ד. מפעל שיפטין 5 (על יד בית אריה).
- ה. מפעל דותן.

2. כן הוחלט שהמערכות תועברנה לרשות חברת מקורות מבלי לשנות את המערכות הקיימות, מבלי לפגוע ביעדיהן ומבלי להעביר את העובדים מתפקידם.

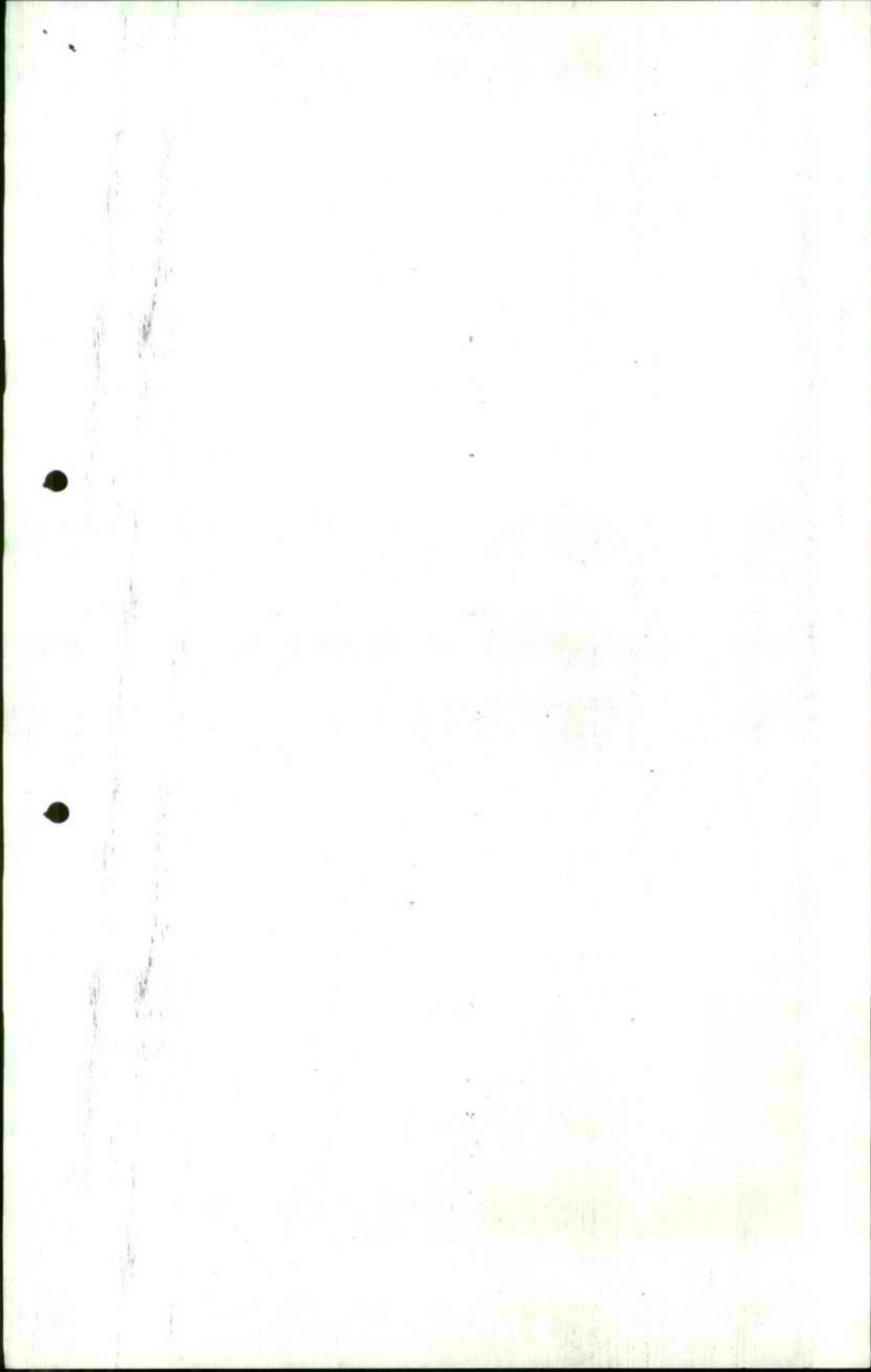
3. בנוסף למערכות המים הנזכרות בסעיף 1 קיימים 2 מערכות מים נוספות:-

- א. מפעלי הרודיון.
- ב. מפעל סמוע.

4. יחידת קמ"ט מים באיו"ש מופעלת על ידי 4 עובדים ישראלים, 42 עובדים קבועים מקומיים, ו- 30-40 עובדים ארעיים.

5. יחידת המים מאורגנת ב- 4 מחלקות כלהלן:-

- א. הידרולוגיה.
- ב. תכנון.
- ג. פרויקטים.
- ד. אחזקה ותפעול.

מדינת ישראל

משהביט / תיאום פעולה בשטחים / מטכ"ל / אג"מ (מבית

דף 2 מתוך 3 דפים
העתק מתוך 12 העתקים

ס ו ד י

- 2 -

6. דיון בנושא תאום העברת המיתקנים לרשות מקורות התקיים בתאריך 7.1.82. בראשות מ"מ מתאם הפעולה בשטחים אל"מ בקנשטיין אריה ובהשתתפות:-

א. מקורות	-	מר שמואל קנטוב.
ב. משרד החוץ	-	מר שלמה בינו.
ג. איו"ש-יועמ"ש	-	סא"ל הולנדר.
ד. איו"ש-רע"נ כלכלה	-	סא"ל אפרתי.
ה. מפצ"ר-רע"נ הדיף הבינל'	-	סגן רמי אברמוב.
ו. ה-ח"מ		

מהלך הדיון

7. על מנת לגבש את תהליך ההעברה למקורות יש צורך להבחין ב- 3 המונחים הבאים:-

- א. בעלות על מקורות טבעיים לרבות מקרקעין ומים נתונה בידי הריבון.
- ב. ניהול מפעלי המים נתון כיום בידי קמ"ט מים על פי חוק המים (במקביל לסמכויות נציב המים בישראל).
- ג. תחזוקה וטיפול - נמצאת כיום אף היא בידי קמ"ט מים.

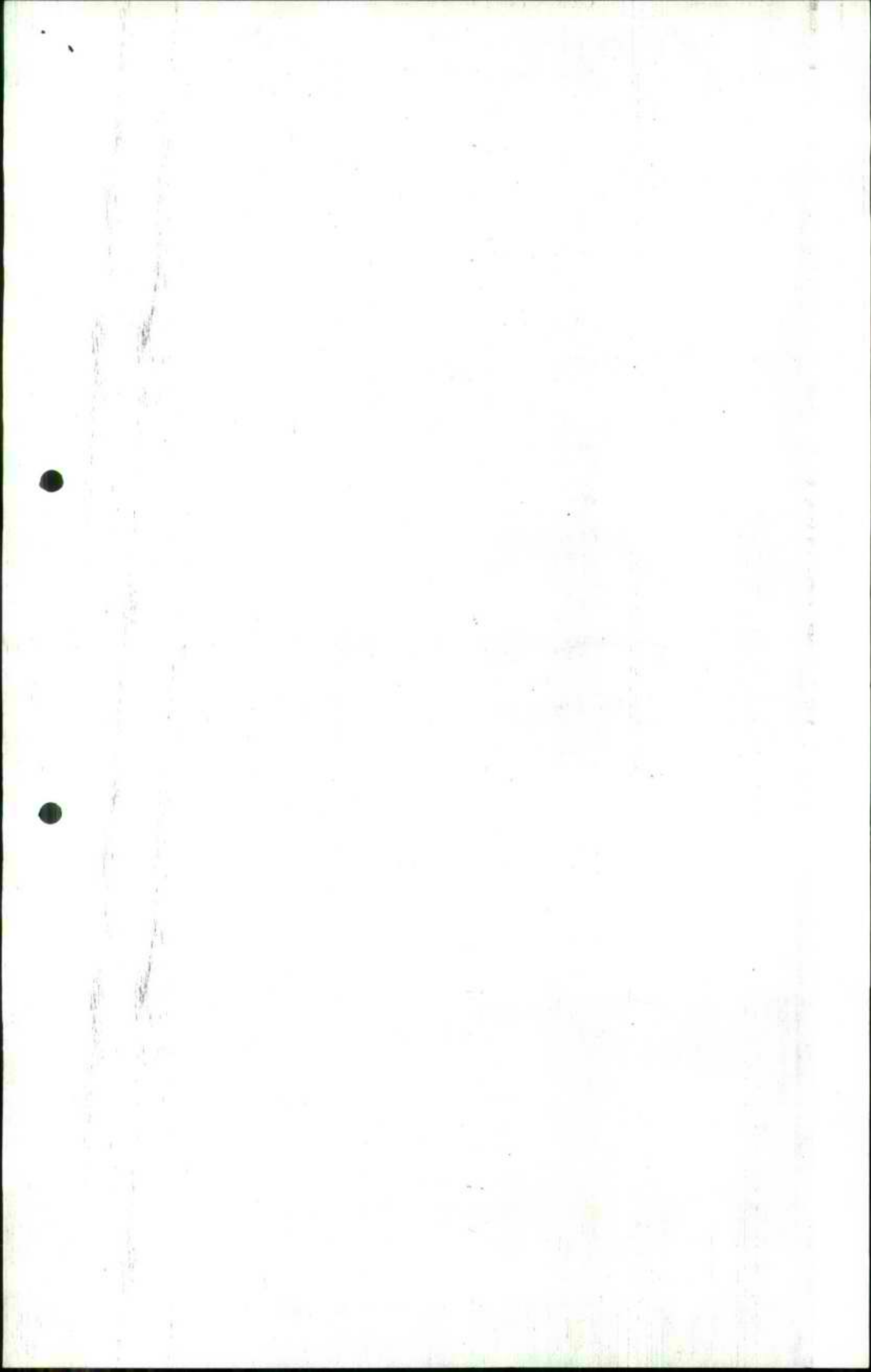
8. לצורך העברת מפעלי המים לידי חברת מקורות סוכם על ביצוע הצעדים הבאים:-

- א. סמכויות קמ"ט מים יועברו על פי מינוי שמי לנציב המים בישראל. צעד זה הולם את המצב בפועל כשטח שלפיו ניזון אזור יהודה ושומרון ומדינת ישראל מאותם מקורות מים. ויש לו סימוכין כתחומי פעילות אחרים כמו פעילות בנקים וביטוח שבהם נתנו הסמכויות קצין המטה לנושאי בנקים למפקח על הבנקים ולנושא ביטוח למפקח על הביטוח.
- ב. מיתקני המים יועברו לחברת מקורות מכח הסכמים וחוזי הרשאה שיעבירו הניהול והשליטה לידי חברת מקורות. ההסכמים וחוזי ההרשאה להעברת המתקנים לידי חברת מקורות יעשו בין המינהל האזרחי וקמ"ט מים מצד אחד ובין חברת מקורות.

9. על מנת לבסס את העברת מיתקני המים לחברת מקורות רצוי שאקט ההעברה לידי חברת מקורות ילווה בחוזה מכירה, או כפי שנסכם אחרת (על דעת האוצר).

10. ההסכם בדבר ההעברה לידי חברת מקורות יכלול את המרכיבים הבאים:-

- א. המינהל האזרחי יגדיר את חובות חברת מקורות כאשר לאספקת מים לאוכלוסיה המקומית וקביעת מחירי המים.

מדינת ישראל

משהביט / תיאום פעולה בשטחים / מטכיל / אג"מ (מבית

דף 3 מתוך 3 דפים
העתק מתוך 12 העתקים

ס ו ד י

- 3 -

- ב. חברת מקורות תבצע שפוצים במערכות הקיימות ופתוח המערכות לפי בקשות של המינהל האזרחי באיו"ש בנושאי אחזקה ופיתוח מקורות מים, לפי הסדרים תקציביים שיסוכמו בסיס העלויות של ביצוע פרויקטים לפי המקובל במשק מים או לפי שיסוכם.
- ג. יבדק נושא חכירת הקרקע של המיתקנים לחברת מקורות.
- ד. ב"כ תאום הפעולה מציעים, כי משכורות העובדים המקומיים ימומנו ע"י חברת מקורות וישולם ע"י קמ"ט מנגנון בהתאם לסולם השכר והוראות התקשי"ר של העובדים המקומיים. העובדים המקומיים ישארו עובדי ממשל לכל דבר וענין, הנושא יבדק במפרט במו"מ שיתקיים.
- ה. הגביה עבור המים תבוצע באמצעות העובדים המקומיים.

סיכום

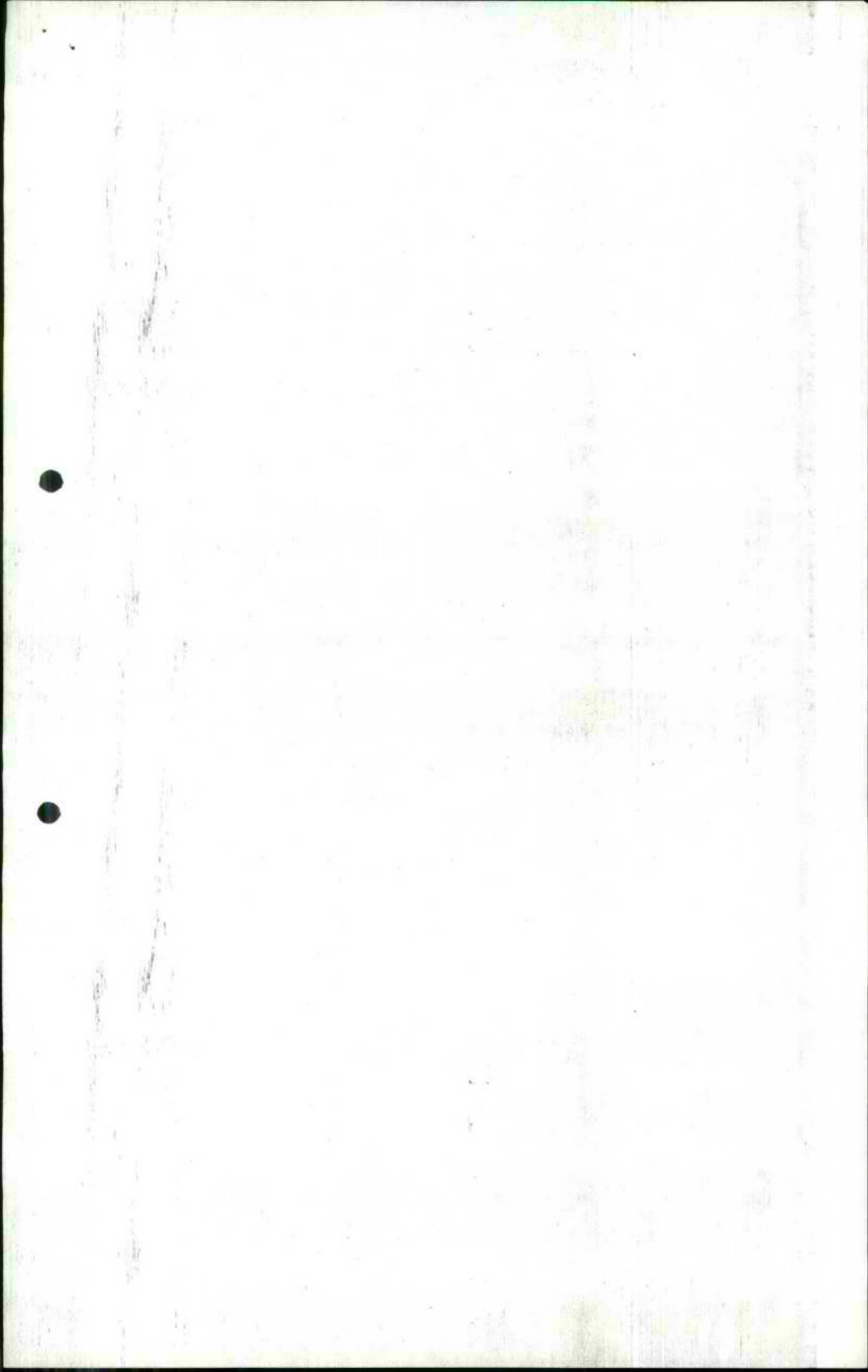
11. סמכויות קמ"ט מים יאוצלו לנציב המים.
12. בהמלצת המינהל האזרחי באיו"ש ומשרד החוץ סוכם להעביר את כל המיתקנים בפעם אחת לחברת מקורות.
13. נציגי חברת מקורות והמינהל האזרחי באיו"ש יערכו סיור ראשוני במיתקנים המיועדים להעברה ביום א' - 17.1.82 ויקיימו סיורים נוספים.
14. תקויים פגישה בין המשפטנים של חברת מקורות ומפקדת האזור לצורך ניסוח תנאי החוזה.
15. לא יערכו שינויים במצבת העובדים המקומיים ללא תיאום מוקדם עם המינהל האזרחי באיו"ש.
16. הצדדים המעורבים בנושא יקפידו לא לתת פירסום לסיכום.
17. גמר ההעברה עד 31 ינואר - המכותבים לפעולה ידווחו ביצוע.

ב ב ר כ ה,

אשר וינדזברג, סא"ל

רע"נ כלכלה ושרותים

או-שז

מדינת ישראל

ש מ ר
מ ש ר ד ה ב ט ח ון
עוור מתאם הפעולה בשטחים

תאריך: 30 דצמ' 81

מספר: 5406 (28) 2/גמ

משרד האוצר-ס' ר' את"ק-מר אמנון נויבך
מפצ"ר/רע"נ הדין הבינלאומי
מתאם הפעולה בשטחים

איו"ש/רמ"א

איו"ש/ס' רמ"א

מר שלמה בינו - משרד החוץ

מר נבו - סגן נציבונ המים

משרד האוצר - את"ק - מר זאב כינמן

איו"ש/רע"נ כלכלה

101

105

ת.ת.

הנדון: העברת מפעלי המים של הממשל באיו"ש לידי חברת "מקורות".
שלנו: 2/גמ (28) 5102 מ-4.12.81

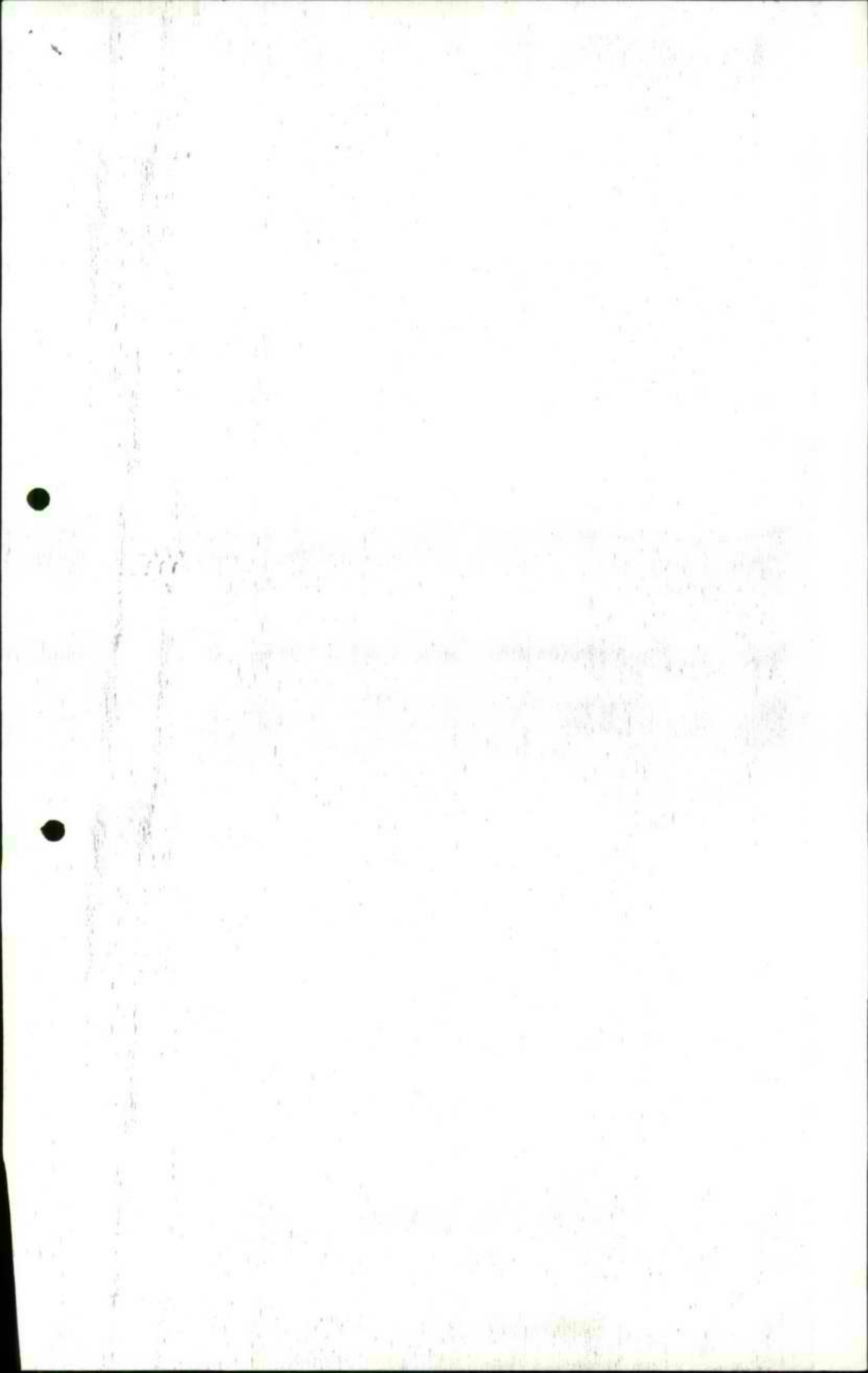
1. בהמשך לסיכום הדיון שבסימוכין מצ"ב סיכום פגישה שהתקיימה
אצל עוזר שר הבטחון לעיניני התישבות.
2. נא העבירו הנחיותכם לנוהל העברת 5 המתקנים הנזכרים לידי
חברת "מקורות".

או/לי

ב ב ר כ ה ,
אשר וינדזברג, סא"ל
ראש ענף כלכלה

לוט:המכתב שבסימוכין

סיכום הפגישה אצל ע' שהב"ט.

כ"ו כסלו תשמ"ב
22 דצמבר 1981
אש - 0159

שר הבטחון
ראש המינהל האזרחי ביו"ש
מתאם הפעולה בשטחים
מנכ"ל חברת "מקורות"

שלום רב,

הנדון: העברת מפעלי המים ביו"ש לחברת "מקורות"

בדיון שקיימתי ביום 21.12.81 בהשתתפות: מר יעקב טוביה, מנכ"ל "מקורות"; מר שמואל קנטור, מהנדס ראשי ב"מקורות"; אל"מ א. בקנשטיין, עוזר מתאם הפעולה בשטחים ואל"מ י. כץ, סגן ראש המינהל האזרחי ביו"ש הוחלט על העברת המפעלים הבאים מהמימשל הצבאי לחברת "מקורות":

1. מפעל בית איבה
2. מפעל מוצא - ביטיניה
3. מפעל זארויה
4. מפעל שיפטין 5 (על-יד בית אריה)
5. מפעל דותן

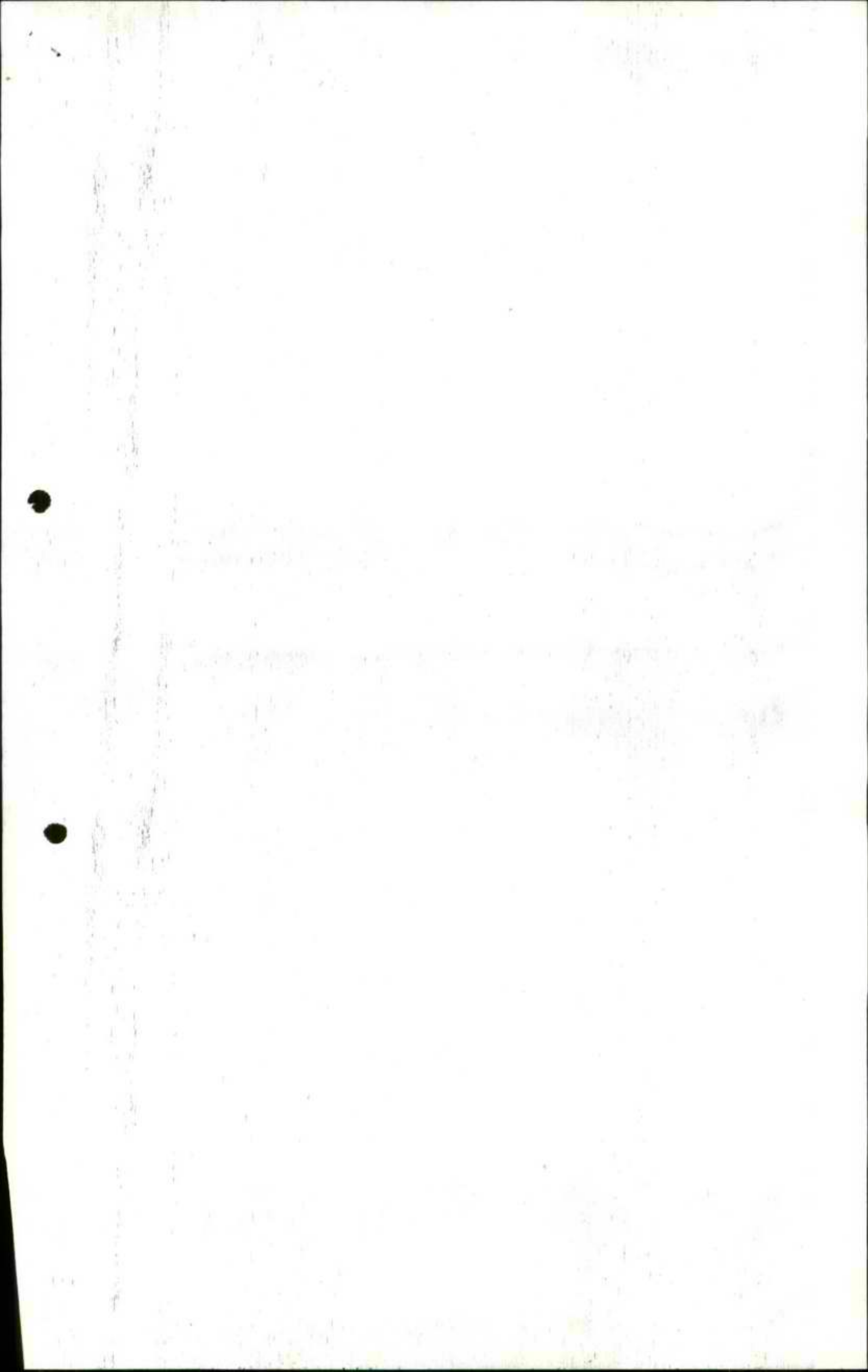
מפעלים אלה יועברו לרשות חברת "מקורות" מבלי לשנות את המערכות הקיימות ומבלי להעביר את העובדים מתפקידם.

ביצוע ההעברה טעון אישור נוסף.

ב ב ר כ ה ,

אורי
עוזר שר הבטחון
לענייני התיישבות

האישור נוסף

מדינת ישראל

ש מ ו ר

ד ח ו פ

מ ש ר ד ה ב ט ח ו נ
עוור מתאם הפעולה בשטחים

תאריך: 4 דצמ' 81

מספר: גמ/2 (28) 5102

חברת מקורות/מר שמואל קנטור

מתאם הפעולה בשטחים

פרקליט צבאי ראשי

ראש המינהל האזרחי באיו"ש

סגן ראש המינהל האזרחי באיו"ש

מר שלמה בינו - משרד החוץ

מר נבו - סגן נציב המים

מפצ"ר/רע"נ הדין הבינ"ל

מפק' איו"ש/יועץ לעניני מים - מר גולני

101

105

ת.ת.

הנדון: העברת מפעלי המים של הממשל באיו"ש לידי חברת מקורות

כללי

1. דיון בנושא התקיים בראשות ע' מתאם הפעולה בשטחים אל"מ א. בקנשטיין ובהשתתפות:-

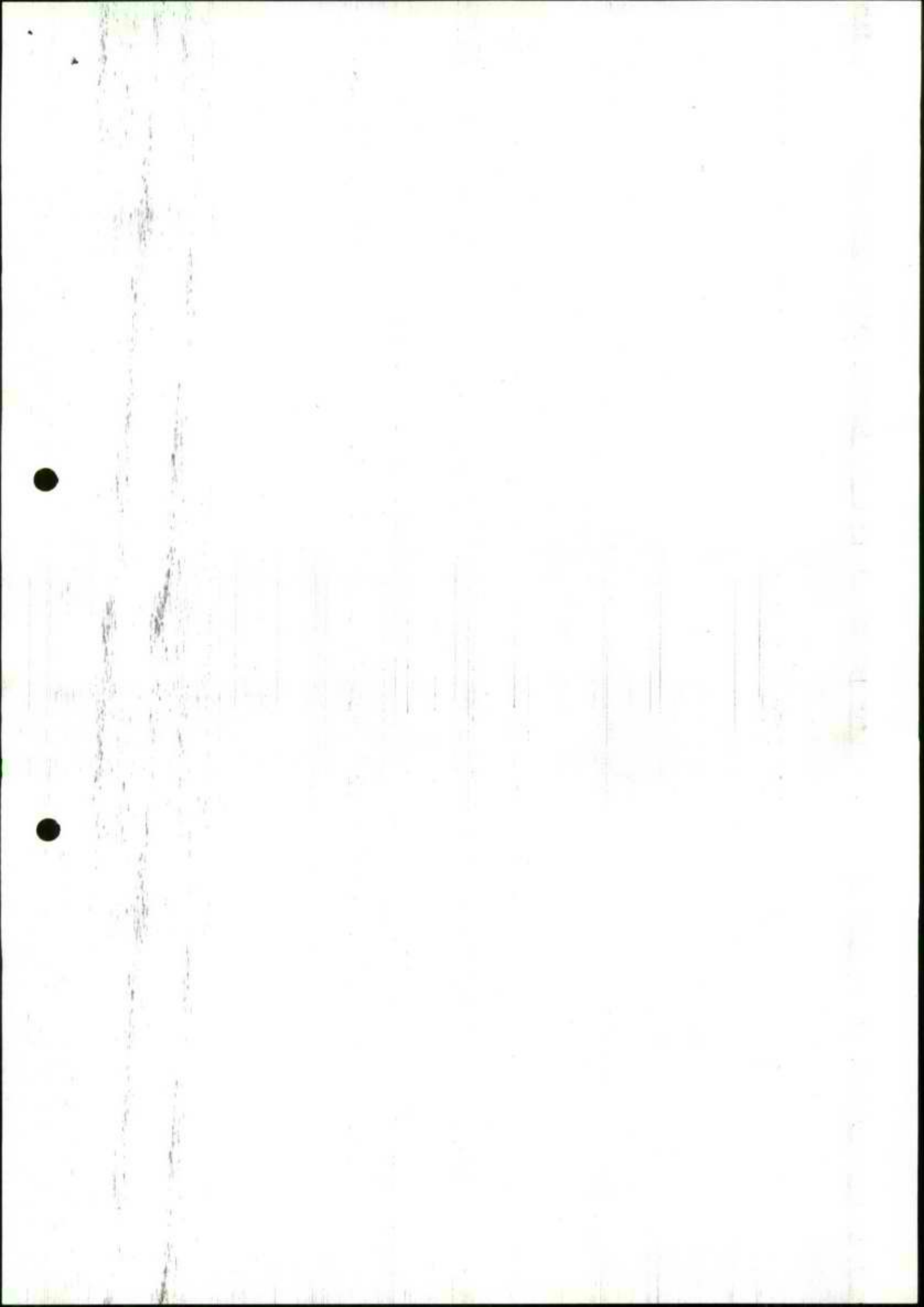
- א. סגן נציב המים - מר נבו.
- ב. חברת מקורות - מר שמואל קנטור.
- ג. נציבות המים - יועמ"ש - עו"ד אורה תמיר.
- ד. איו"ש/יועמ"ש - סא"ל ברוך הולנדר.
- ה. איו"ש/רע"נ כלכלה - סא"ל אפרתי.
- ו. איו"ש/יועץ לעניני מים - מר זאב גולני.
- ז. משרד החוץ - מר שלמה בינו.
- ח. מפצ"ר/ענף הדין הבינ"ל - סגן אברמוב.
- ט. מקורות - לשכת היועמ"ש - מר יורם כנר.
- י. הח"מ.

מטרת הדיון

2. לגבש הצעה ליישום הוראת שר הבטחון להפעיל מפעלי מים המספקים מים ליהודים באזור יהודה ושומרון באחריות יהודית.

3. מקורות המים ומפעלי המים שיש לכלול במסגרת העברה לנאמנות מקורות מפורטים לפי שתי קטגוריות:-

א. מפעלים שהכרחי להעבירם להפעלה ישראלית:

הערות המפעל פותח על ידי
 בתכנון חיבור
 10 כפרים נוספים
 הקשורים באגרות
 דודין
 הוחל בפיתוח הרודיון
 1 לפני 67 אח"כ הוחל
 המפעל ע"י הממשל

קרית ארבע
 כיום מקור האספקה לגוש
 עציץ מ"ש. הרכבו
 ההתיישבות באזור חחייכ
 אספקה מהרודיון.

מפעל מהחקופה הירדנית
 מעלה נח"ל
 שבי שומרון
 אריאל, תפוח, אלקנה
 לכונה

צינור מים המחבר את מפעל
 ומאללה עם מערכת המים
 הישראלית

ישובים יהודים הקשורים למפעל

אוכלוסיה ערבית הקשורה למפעל

שם המפעל

מס. כפרים ערים בפרשות

109,300 5 21

הרודיון

1,200 10

בית איבה

1,200 1 8

א - זוויה

16,000 16

לכונה

מוצא ביחונניה

מפעלים שרצוי להעביר

קמ"ט מים
 קמ"ט מים
 קמ"ט מים

דוחן
 נחל דכיל, אדוריים
 מחנה יוסף

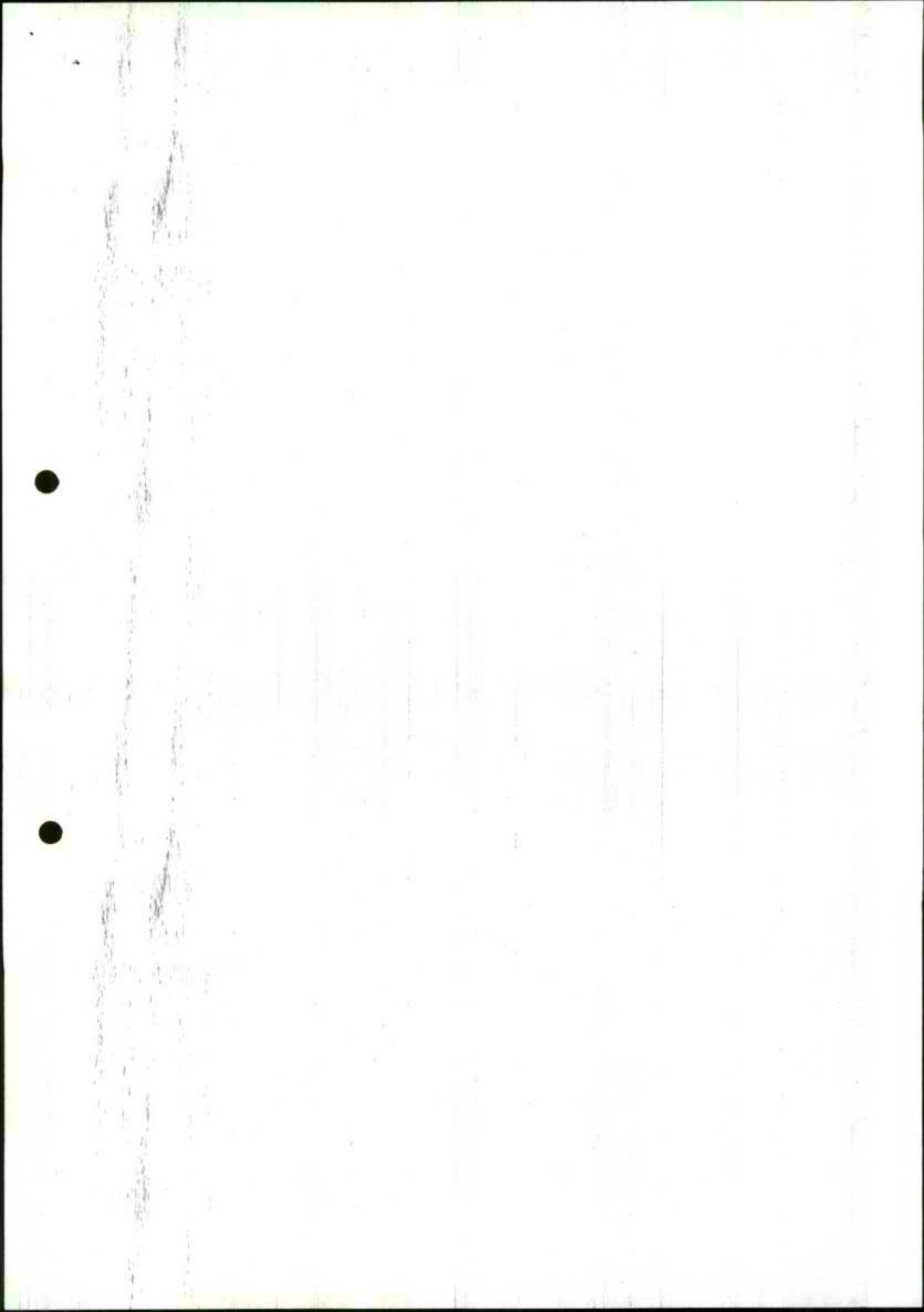
14,000 3 2
 23,000 1 5
 14,000 1 3

דוחן
 סמוע
 טובאס

משרד הבטחון
 עוור מתאם הפעולה בשטחים

תאריך:

מספר:

מדינת ישראל

משרד הבטחון
עוזר מתאם הפעולה בשטחים

ש מ ר

- 3 -

תאריך:

מספר:

עמדות המשתתפים בדיון

4. חברת מקורות - מר שמואל קנטור

- א. חברת מקורות מבקשת לקבל לידה את מפעלי המים הנ"ל בנאמנות ולא בבעלות על מנת להבטיח הפעלת מפעלי מים המספקים מים לישובים יהודים באזור יהודה ושומרון.
- ב. הגדרת המושג נאמנות: תיפעול מפעלי המים, אחזקתם, שיפוצם ופיתוחם.
- ג. המושג נאמנות אינו כולל בנוי שימסר לקבלנים בשיטה הנהוגה היום של מכרזים.
- ד. העובדים המקומים של יח' קמ"ט מים יועסקו ע"י מקורות.
- ה. השינוי יבטיח הפעלה ואחזקה יעילה יותר של מפעלי המים מבחינה הנדסית.

5. מינהל אזרחי באיו"ש - רע"נ כלכלה הביא עמדת ראש המינהל האזרחי

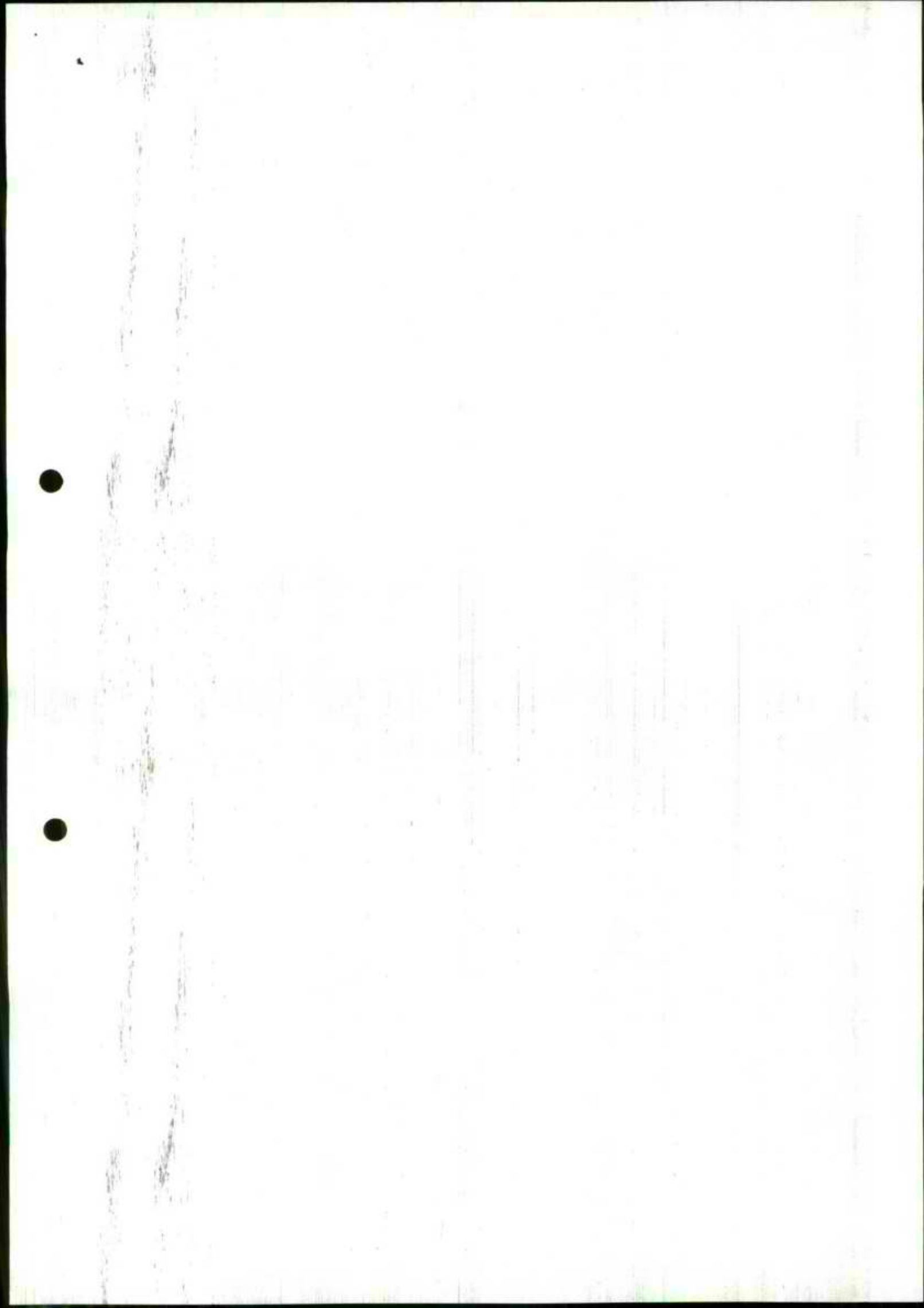
- ראש המינהל האזרחי מתנגד להעברת מפעלי המים לנאמנות חברת מקורות מהסיבות הבאות:-
- א. השינוי בנושא כה רגיש כמים ואשר הינו בניה כלל אזרית יגרום לזעזועים ולמהומות באזור.
 - ב. במצב הנוכחי מספקת יח' קמ"ט מים שירותים נאותים לאוכלוסיה הערבית והיהודית באזור בהתאם לשיקולים עניינים ולצרכים של שתי האוכלוסיות. (תשובת מקורות היתה שחברת מקורות תספק מים לפי הצרכים כפי שיוגדרו לה ע"י המינהל האזרחי).
 - ג. השינוי יגרום לנזקים הסברתיים חמורים במיוחד לאור נסיון שהיה לנו בקידוח ברדלה ועוג'ה.
 - ד. בעית הגרעין הבסיסי של העובדים המקומים של יחידת קמ"ט מים והעברתם למקורות, חלק מהעובדים הועסק עוד ע"י הירדנים.
 - ה. השינוי עומד בסתירה למדיניות המוצהרת של שר הבטחון בנושא שרותים ויחס לאוכלוסיה המקומית.
 - ו. המחירים בישראל מסובסדים, בעוד שבאיו"ש המחירים נקבעים לפי עלות. העברת אספקת המים לידי חברת מקורות תחייב סכסוד המים גם באיו"ש.

6. מפקדת איו"ש/יועץ לענייני מים - מר גולני

- א. כיום ישנן 3 מערכות לאספקת מים באזורי הממשל:
 - (1) מערכות עירוניות או בין עירוניות מקומיות.
 - (2) מפעלים אזורים המופעלים ע"י קמ"ט מים.
 - (3) מערכות עצמיות המופעלות ע"י מקורות לטובת ישובים יהודים.
- ב. מקורות מבקשת להעביר לידה מפעלי המים שמופעלים ע"י קמ"ט מים.
- ג. מוצע להפריד בין מערכת אספקת המים לאוכלוסיה מקומית שתופעל ע"י יח' קמ"ט מים ובין מערכת אספקת מים להתישבות היהודית שתופעל ע"י מקורות. הצעה זאת תאפשר מילוי הנחיתו של שר הבטחון ללא הזעזועים הצפויים בשל העברת מפעלי המים של הממשל לנאמנות של חברת מקורות (פרוט ההצעה בנספח 1), ניתן ליישם בהוצאות לא גדולות.

7. מפקדת איו"ש/יועמ"ש

- א. הבעיה העיקרית הכרוכה ביישום ההצעה של חברת מקורות היא להתנתק מהתחיקה הירדנית והתחיקה הבטחונית הקיימת שהאצילה סמכויות בנושא מים לקמ"ט מים.
- ב. הצביע על בעית זכויות העובדים המקומים של יח' קמ"ט מים שעלולים להתנגד לשינוי במעמדם (מעובדי ממשל לעובדי חברת מקורות). העובדים המקומים עלולים לפנות לבג"צ בתביעה למנוע השינוי במעמדם.

מדינת ישראל

ש מ ר

- 4 -

מ ש ר ד ה ב ט ח ו ן
עוזר מתאם הפעולה בשטחים

תאריך:

מספר:

ג. ההצעה של מר גולני להפריד בין 2 מערכות אספקת המים נראית טובה יותר.

8. משרד החוץ

- א. הרעיון להעביר את מפעלי המים המספקים מים ליהודים לאחריות ישראלית מקובלת על משרד החוץ.
- ב. יחד עם זאת העברת מתקני אספקת מים של יח' קמ"ט מים למקורות עלולה לגרום לנזקים הסברתיים.
- ג. ממליץ לבצע החלטת השר באלטרנטיבה המוצעת ע"י מר גולני.
- ד. בהתאם לחוות דעת יועמ"ש משרד החוץ לא ניתן חוקית להעביר מתקני אספקת המים מיח' קמ"ט מים לחברת מקורות.

9. מפצ"ר/ענף הדין הבינ"ל

- א. יש להפריד בין העברת הסמכויות מיח' קמ"ט מים לחברת מקורות בנושא מערכת אספקת המים ובין אחזקה קבלנית של מערכות המים המספקות מים ליושבים יהודים בידי גורם זה או אחר.
- ב. נראה שיש למצוא פתרון שבאמת יבטיח את שליטת ישראל על הפעלת מערכת המים להתישבות היהודית בתקופת האוטונומיה. בכל מקרה שליטה על מקורות המים תלויה במהות ההסכם על הפעולות האוטונומיה:-
- 1) אם בהתאם להסכם האוטונומיה תשאר השליטה על מקורות המים שמספקים מים לאוכלוסייה יהודית וערבית בידי ישראל הרי שההצעה מיותרת.
- 2) אם יועברו הסמכויות השליטה על המים ליד מוסדות האוטונומיה - ההצעה לא תועיל יהא הקבלן בשטח אשר יהא.
- 3) בכל מקרה, פתרון של מסירת מפעלי המים לידי מקורות במעמד של קבלן לא תפתור את בעיית השליטה על מקורות המים.

10. סגן נציב המים

- א. למדינת ישראל יש זכויות מוכרות לפי החוק הבינלאומי על מאגר המים שמזין את אזור יהודה ושומרון. (מערכות לקו פרשת המים). בהתאם לזכויות אלו לא ניתן למנוע קידוחים לצריכה ביתית, אך מדינת ישראל רשאית ואף חייבת למנוע קידוחי מים למטרות חקלאיות על חשבון מאגר המים שלה.
- ב. לכן גם אינו רואה טעם בהצעה להפריד בין מערכת המים הישראלית לערבית באזור יהודה ושומרון, ע"י תוספת של קידוחים. ממליץ למפעלים משותפים ימשיכו לספק מים ל - 2 האוכלוסיות.
- ג. הבעיות והסערה הכרוכים ביישום ההצעה להעביר את השליטה על מפעלי המים לידי חברת מקורות גדולות מהתועלת של יישום הצעה זאת.

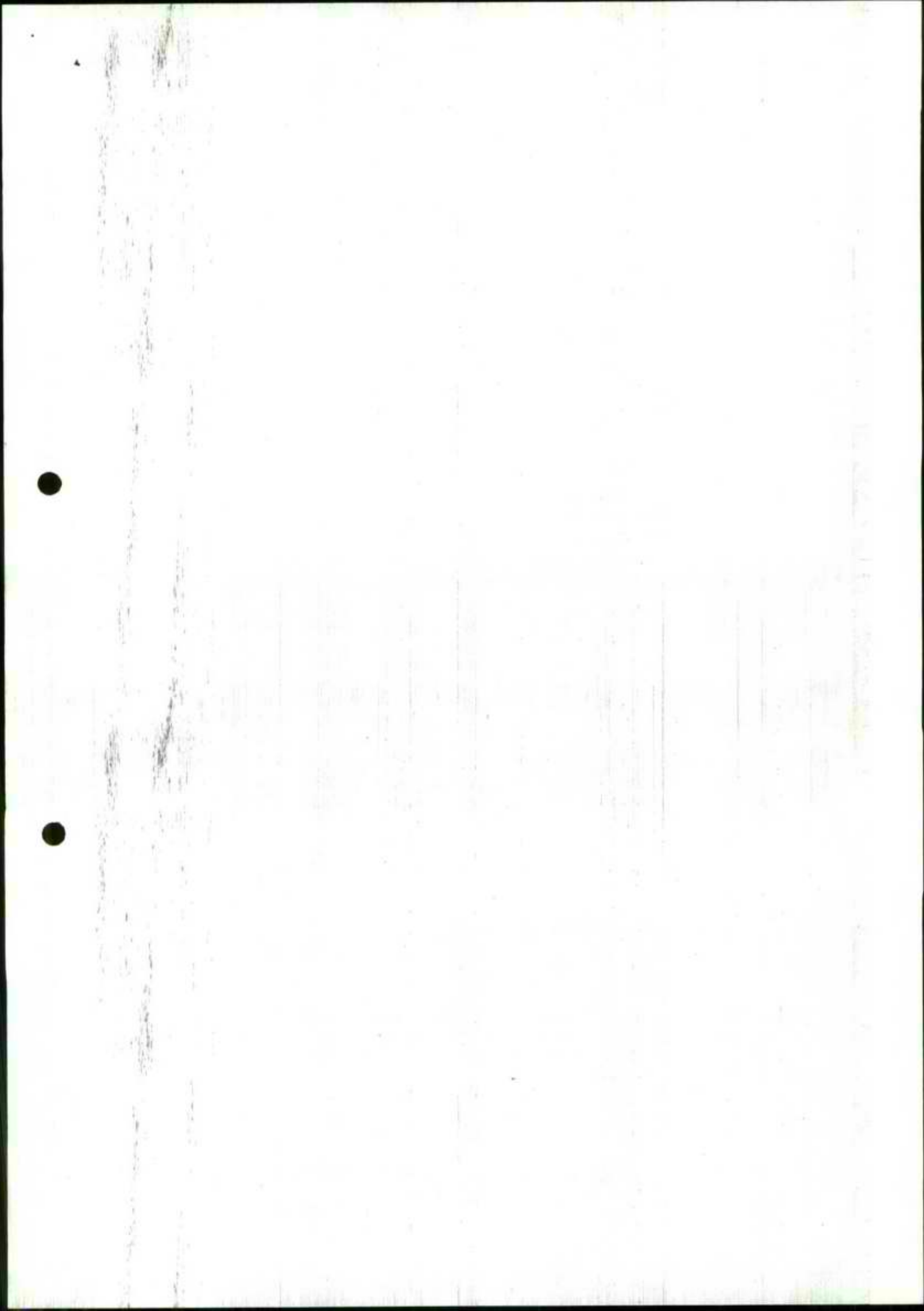
11. יועמ"ש נציבות המים

- א. ההצעה של חברת מקורות לקבל לידיה בנאמנות את מפעלי המים באזור יהודה ושומרון אינה תופסת מבחינה חוקית מכיון שגם לפי החוק התקף בישראל וגם לפי החוק התקף באיו"ש לא קיים בישראל מושג של נאמנות באזור יהודה ושומרון.

אפשרויות פעולה

12. במהלך הדיון אותרו 3 דרכי פעולה אפשרויות:-

- א. השארת המצב הקיים.
- ב. העברת מפעלי המים של יח' קמ"ט מים לנאמנות של חברת מקורות.

מדינת ישראל

משרד הבטחון
עוזר מתאם הפעולה בשטחים

ש מ ר

- 5 -

תאריך:

מספר:

ג. הפרדת מערכת אספקת המים לאוכלוסיה המקומית ולאוכלוסיה היהודית.

13. השארת המצב הקיים:-

יתרונות

א. למדינת ישראל יש חזקה בלתי מעורערת על מאגר המים ולכן כל שינוי לא יוסיף תרומה מהותית לשליטה על מקורות המים.

ב. המנעות מהבעיות המשפטיות הכרוכות בהעברת מפעלי המים למקורות (לרבות בעית זכויות העובדים שלהם כאמור תהיה זכות טיעון בבג"צ במקרה כזה).

ג. הימנעות מהמהומות והפרעות הסדר הציבורי הכרוכות בשינוי המצב.

חסרונות

א. אספקת המים להתישבות היהודית תשאר בשליטת קמ"ט המים הישראלי (שמקורו בחב' "מקורות") וצוות העובדים.

14. הפרדת מערכת אספקת המים הישראלית והערבית:-

יתרונות

א. יתרונות כ' ג' בסעיף 13.

ב. אספקת המים להתישבות היהודית תועבר לשליטה יהודית.

חסרונות

א. העלות התקציבית הכרוכה בהפרדת מערכת אספקת המים (שעה שצריך לזכור שלמדינת ישראל זכויות חזקה על מאגר המים התת קרקעי).

ב. הסיכון הבטחוני הנובע מקיום מערכת מים נפרדת לאוכלוסיה יהודית שמשמער נסיונות לפגוע במקורות האספקה או באוכלוסית הצרכנים ע"י הרעלת מקורות המים.

15. העברת מפעלי המים מהממשל למקורות:-

יתרונות

א. אספקת המים להתישבות היהודית תועבר לשליטה יהודית.

חסרונות

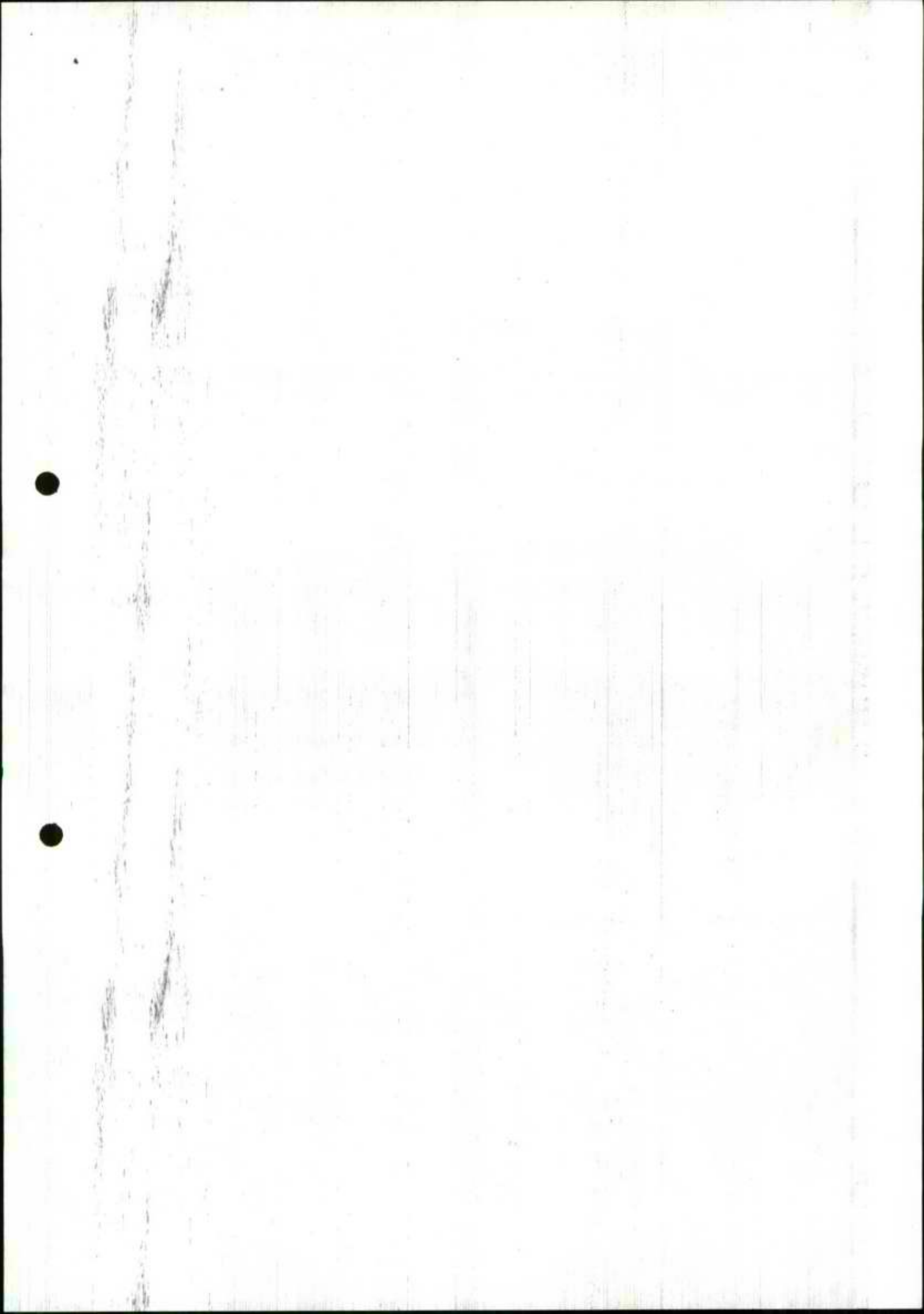
א. גרימת נזקים הסברתיים והפרת השקט באזור.

ב. בעיות משפטיות הכרוכות בהעברת מפעלי המים (2 מהם מהתקופה הירדנית) והעובדים המקומים.

ג. אם בתקופת האוטונומיה תהיינה סמכויות המים בידי ישראל הליך זה של העברת מפעלי המים לידי מקורות אינו נחוץ, מאידך אם בהסדר אוטונומיה יקבע שסמכויות המים מועברות לידי רשויות המינהל העצמי כי אז לא תהא משמעות של ממש במסירת השליטה לידי מקורות, שכן מוסדות האוטונומיה יוכלו להעביר אחזקת מפעלי המים לידי קבלן אחר.

סיכום

16. למרבית משתתפי הדיון נראה שהדרך הטובה ביותר ליישום הוראתו של שר הבטחון היא הדרך שהוצעה ע"י יועץ לענייני מים של מפקדת איו"ש (המפורטת בנספח 1).

מדינת ישראל

ש מ ר

- 6 -

מ ש ר ד ה ב ט ח ון
עוזר מתאם הפעולה בשטחים

תאריך :

מספר :

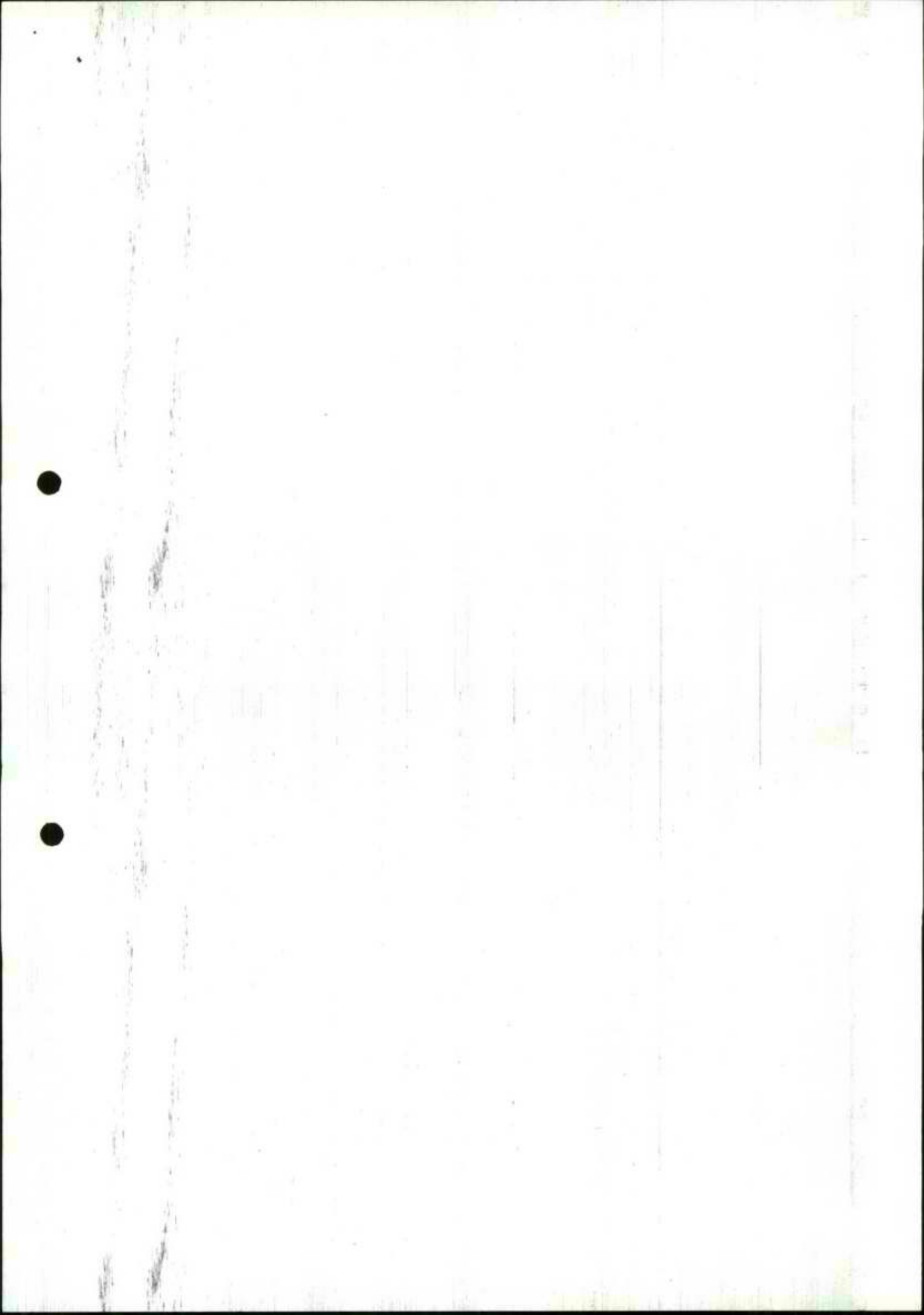
17. מכיון שנושא העברת השליטה על' אספקת המים להתישבות היהודית לחברת מקורות הועלה על ידיך הנך מתבקש לבחון יישום העברת השליטה בדרך שהוצעה ע"י מר גולני.

ב ב ר כ ה

או/דב

אשר וינדרג, סא"ל
רע"נ כלכלה ושרותים

לוט: נספל 1.

תכנון המים לישראל בע"מ

ספח 1

- כ"א -

23.2.81

תאריך

אל: ד"ר נ. מרכוס

מאת: ז. גולני

הנדון: הפרדת מערכות מים ביו"ש.

להלן בחינה ראשונית לאפשרות הפרדת מערכות המים ביו"ש למקרה שתדרש אספקת מים ליישובים יהודים בלתי תלויים במערכות מים שעשויות להשלט בידי שלטונות האוטונומית בעתיד.

א. בקעת הירדן

מערכת המים של חב' "מקורות" מספקת מים ליישובים יהודיים בבקעה ולאורך כביש אלון ללא קשר עם מערכת ערבית שהיא. לפיכך עומדת בקריטריונים ואין צורך בהפרדה נוספת. ~~כל שטח~~.

ב. יהודה

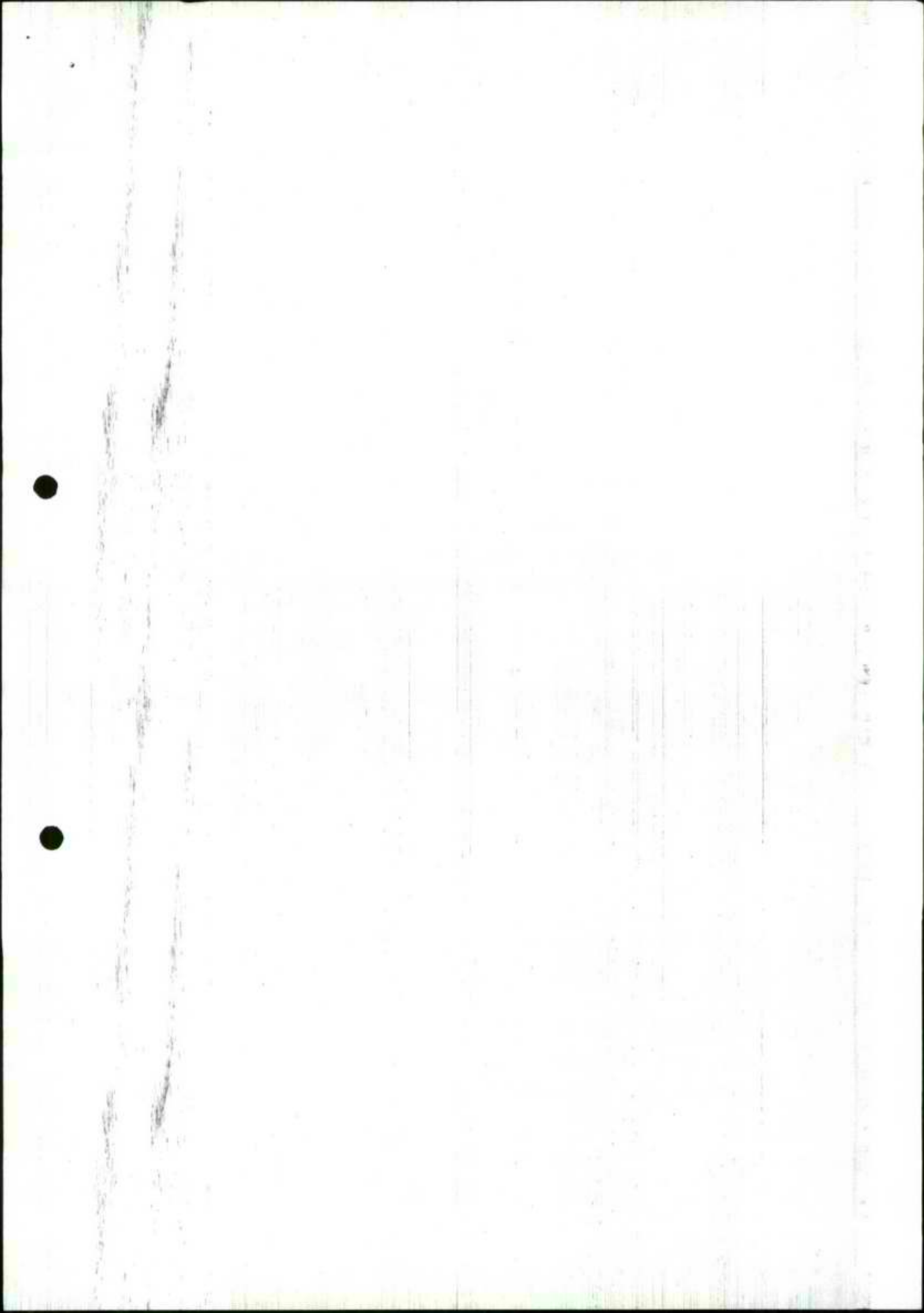
1. יישובי גוש עציון - יקבלו הלאה מים מהמערכת הישראלית באיזור עדולם. יהיה צורך להמשיך הקו מאלון שבות עד לתקוע עם הסתעפות לאפ"ת (המקבלות כיום מים מהמערכת מפקדת יו"ש).
כאם התצרוכת הכוללת תעלה על כושר האספקה של סו עדולם - גוש עציון ניתן יהיה לצרף קדוח למערכת באיזור הרודיון (אם כי הדבר עלול לגרום להתנגשות אינסרסים עם שלטונות האוטונומיה).
מקבלת כיום ממערכת מפקדת יו"ש. תוכל לקבל בעתיד יטירות ממפעל מקורות בישראל באיזור בית ג'וברין באמצעות הקו "8" נאיוזר תרקומיה ועד צומת ממרה והמשכן "8" עד קרית ארבע.

2. קרית ארבע

ג. טומרון

1. גבעון ~~מפעל אזורי~~ יקבל ממערכת המים של ירושלים כפי שמקבלים עד עתה כאשר האחריות לקו מוצא בכתונה "14" תעבור ממפקדת יו"ש לחב' "מקורות".

4

תכנון המיס לישראל בע"מ

- 2 -

תאריך:

2. עופרה בית אסונוה צוף

יישובים אלה מקבלים מיס למעשה מתערכת הישראלית עם הסדרי טרנזיט דרך מערכת רמאללה.

כל עוד מערכת רמאללה תהיה תלויה באספקת המיס בישראל קיימת ערובה לאספקה סדירה ליישובים אלה. יש לקחת בחשבון אפשרות שטלטנות, האוטונומיה ישאפו לבסס האספקה לרמאללה מקדוחים באיזור שיבטין, פרויקט סידרוש לפחות 3 טנים עד להשלמתו. מרווח זמן זה לאפשר מציאת פתרון ליישובים האמורים.

3. שילה

שילה תמשיך לקבל מיס מקדוחים עצמיים בסביבת הנקודה.

4. אלקנה

מקבלת כיום מקדוח איזוויה שברשות מפק' יו"ש. יהיה צורך לקדוח עבור אלקנה קידוח מיוחד או לקטרה לערכת מקורות בסביבות כפר קאסס.

5. כילי

תקבל בעתיד מכוון מתחתיהו כמתוכנן.

6. אריאל + תפוח

מקבלים כיום מקדוח אזוויה. יקבלו בעתיד מקדוח אריאל שיהיה בידי חב' "מקורות" ואילו היישובים הערכיים עד לאריאל יקבלו הלאה מקדוח א - זוויה.

7. קרני שומרון א' - ד' + קדומים

ימשיכו לקבל מיס מהקדוחים קרני שומרון וקדומים שבבעלות הסוכנות ובהפעלת חב' "מקורות".

8. שבי שומרון ומעלה נוזל

מקבלים בשלב ראשון מיס ממערכת העיר שכם ובשלב שני מקדוח בית איבה שבידי מפק' יו"ש.

ע"מ להשיג הפרדה יהיה צורך בעתיד לקדוח בסביבת שבי שומרון קידוח מיוחד שיעבוד לבריכת שבי שומרון וישרת את שני היישובים.

9. לכונה

תקבל בשלב ראשון ממפעל עבוד שיבטין של מפקדת יו"ש ובעתיד תהכל מקדוח מיוחד טיקדח בקרבת היישוב.

10. סנור

מקבלת כיום מקדוח בלתי אמין שבידי יחידת כינוי צה"ל וקידוח ערכי נרטי המהזק את מערכת מחנה סנור.

תכנון המים לישראל בע"מ

- 3 -

תאריך

בעתיד יהיה צורך בקדחת קידוח מיוחד בשולי עמק סנור שיספק הן לסנור והן למחנה צה"ל.

11. דוח

הקבל בשלב ראשון ממפעל דותן שבידי מפקדת יו"ט, בעתיד ניתן יהיה לספק לדותן או מקידוח חדש שיקדח סמוך לנקודה או מהמערכת הארצית ע"י חיבור דותן לריחן והזרמה בגרוויטציה מבריכת ריחן +440' לדותן. מתכננת ההידרולוגית ישנה עדיפות לסכלת המים ממערכת הטוביל הארצי לאור ניצול יתר של האקוויפר באיזור זה.

12. אלון מורה

תקבל מים מכיוון תפוח, מקדוח אריאל שיהיה בידי חב' "מקורות". קידוח נוסף בשולי מחנה חורון ישמש מקור אלטרנטיבי בלבד.

הערה:

לטרות שלא נתבקשו רשמית לטפל בשאלה זאת נראה לי שיש מקום להכניס טיקולציה אלה בחשבון בעת בחינת חכניות אלטרנטיביות בועדות השיפוט בתקופה הקרובה.

זאב גולני

הינתנים: מר ד. תלם.

תאריך 29.11.81

תאום הפעולה בשטחים - אל"מ בקבשטיין

נציבות המים - מר ב. בבו

מפקדת יו"ש סגן ראש המנהל האזרחי

מפקדת יו"ש רע"ב כלכלה

חברת "מקורות" - מר ש. קנטור

הנידון: הפרדת מערכות המים באיו"ש,

סימוכין: מברק מכותב א' בנושא העברת מפעלי המים באיו"ש

מה - 26.11.81

המברק שבסימוכין מתבסס על ההנחייה הבסיסית של שר הביטחון שמפעלי

המים המספקים מים ליהודים יופעלו באחריות יהודים.

הצעת חב' "מקורות" להשגת המטרה הנ"ל היתה העברת מפעלי המים שהוקמו ע"י הממשל הצבאי לתפעול ואחזקה ע"י חברת "מקורות". אם כי מדובר בהצעה במפעלים המספקים ליישובים ערבים ויהודים במשולב כלכד אולם רשימת המפעלים המצורפת כוללת למעשה את כולם. ללא ספק העברת מפעלי המים באיו"ש ע"פ ההצעה הנ"ל תענה באופן מלא למטרה. מאידך בראה שע"י ביצועה תיפטר אומנם בעייה אחת אולם תיווצרנה כתוצאה ישירה מכך מספר בעיות שחובה להביאן בחשבון לפני ביצוע ההצעה.

הריני מבקש בזה להביא לפני שר הביטחון הצעה אחרת שיש בה להשיג את אותה המטרה כהנחייתו אולם ללא תוצאות הלוואי שתהיינה באם תבוצע הצעת חב' "מקורות". הדרך להשגת המטרה הינה - הפרדת מערכות המים באיו"ש למערכות שתופעלנה ע"י חברת "מקורות" ותספקנה מים ליישובים היהודים ולמספר כפרים ערביים קטן הממוקמים כיניהם - והשארת יתר מערכות המים באחריות הממשל הצבאי כך שבעתיד ניתן יהיה להשאיר מרחב מחייה כל שהוא לשלטונות האוטונומיה גם בנוש א המים בזה שבאחריותם תהיה אספקת המים לרוב הכפרים והערים הערביות. זאת מכיוון שאין להשאיר בידי האוטונומיה סמכויות לגבי רשיונות קדיחה או מכסות הפקה. באם גם אספקת המים לאוכלוסיה הערבית תלקח מהם הרי שאנו מטרפדים את ענין האוטונומיה בכל הקשור לנושא המים.

מתוך מודעות לבעייה הגשתי מסמך המצביע על אפשרות הפרדת מערכות המים כיו"ש
עוד כ - 23.2.81 (דהיינו לפני למעלה מתשעה חודשים) להלן ציטוט מהרישא של
המסמך:

"להלן בחינה ראשונית לאפשרות הפרדת מערכות המים כיו"ש למקרה שתידרש אספקת
מים ליישובים יהודים בלתי תלויה במערכות מים שעשויות להשלט בידי שלטונות
האוטונומיה בעתיד."

בהמשך הופיע פרוט דרך הפרדת המערכות בהתחשב ברוב היישובים היהודים שהיו
באיזור באותו תאריך ובסיכום המסמך הופיע ההערה הבאה:

"למרות שלא נתבקשנו רשמית לטפל בשאלה זאת נראה לי שיש מקום להכניס שיקוליים
אלה בחשבון בעת בחינת תכניות אלטרנטיביות בועדות השיפוט בתקופה הקרובה".

המסמך הוגש לד"ר נ. מרקוס יו"ר ועדת השיפוט של תכניות מפעלי המים. והעתקו
הועבר לרע"נ כלכלה באיו"ש.

המסמך הנ"ל ענה למטרה הבסיסית שהוצגה לאחרונה ע"י שר הביטחון ביחס ליישובים
היהודים שהוקמו עד לפברואר 1981 (מועד יציאת המסמך). כמובן שבינתיים הוקמו
יישובים נוספים ולפיכך יש מקום לעידכון ההצעה הנ"ל.

ב ב ר כ ה ,

זאב גולני

יועץ לנושא המים למפקדת איו"ש.

- כ"א -

תאריך 23.2.81

אל: ד"ר נ. מרכוס
מאת: ז. גולבי

הנדון: הפרדת מערכות מים כיו"ש.

להלן בחינה ראשונית לאפשרות הפרדת מערכות המים כיו"ש למקרה שתדרש אספקת מים ליישובים יהודים כלתי תלויין במערכות מים שעשויות להשלט בידי שלטונות האוטונומית בעתיד.

א. בקעת הירדן

מערכת המים של חב' "מקורות" מספקת מים ליישובים יהודיים בבקעה ולאורך כביש אלון ללא קשר עם מערכת ערבית שהיא. לפיכך עומדת בקריטריונים ואין צורך בהפרדה נוספת. ~~כל שהיא.~~

ב. יהודה

1. יישובי גוש עציון - יקבלו הלאה מים מהמערכת הישראלית באיזור עדולם. יהיה צורך להמשיך הקו מאלון שבות עד לתקוע עם הסתעפות לאפ^{רת} (המקבלות כיום

מים מהמערכת מפקדת יו"ש).
באם התצרוכת הכוללת תעלה על כושר האספקה של סו עדולם - גוש עציון ניתן יהיה לצרף קרוח למערכת באיזור הרודיון (אם כי הדבר עלול לגרום להתנגשות אינטרסים עם שלטונות האוטונומית).

מקבלת כיום ממערכת מפקדת יו"ש. תוכל להכל בעתיד יטירות ממפעל מקורות בישראל באיזור בית ג'וברין באמצעות הקו 8 מאיזור תרקומיה ועד צומת ממרה ותמשכן 8" עד קרית ארבע.

2. קרית ארבע

ג. סומרון

1. גבעון ~~מ-עלה-אזור~~ יקבל ממערכת המים של ירושלים כפי שמקבלים עד עתה כאשר האחזיות לקו מוצא בכתוכה 14 תעבור ממפקדת יו"ש לחב' "מקורות".

4.

תכנון המיס לישראל בע"מ

- 2 -

תאריך

2. עופרה בית אשכול צוף

יישובים אלה מקבלים מיס למעשה מהמערכת הישראלית עם הסדרי טרנזיט דרך מערכת רמאללה.
כל עוד מערכת רמאללה תהיה תלויה באספקת המיס בישראל קיימת ערובה לאספקת סדירה ליישובים אלה. יש לקחת בחשבון אפשרות שטלטלות האוטונומיה ישאפו לבסס האספקת לרמאללה מקדוחים באיזור שיבטין, פרויקט סידרוש לפחות 3 שנים עד להשלמתו. מרווח זמן זה לאפשר מציאת פתרון ליישובים האמורים.

3. שילה

שילה תמשיך לקבל מיס מקדוחים עצמיים בסכיבת הנקודה.

4. אלקנה

מהבטת כיום מקדוח איזוויה שברשות מפק' יו"ש. יהיה צורך לקדוח עכור אלקנה קידוח מיוחד או לקשרה למערכת מקורות בסביבות כפר קאסס.

5. בילי

תקבל בעתיד מכוון נתיניהו כמתוכנן.

6. אריאל + תפוח

מקבלים כיום מקדוח אזוויה. יקבלו בעתיד מקדוח אריאל שיהיה בידי חב' "מקורות" ואילו היישובים הערביים עד לאריאל יקבלו הלאה מקדוח א - זוויה.

7. קרני שומרון א' - ד' + קדומים

ימשיכו לקבל מיס מהקדוחים קרני שומרון וקדומים שבבעלות הסוכנות ובתפעלת חב' "מקורות".

8. שבי שומרון ומעלה נחל

מקבלים בשלב ראשון מיס ממערכת העיר שכם ובשלב שני מקדוח בית איבה שבידי מפק' יו"ש.

ע"מ להשיג הפרדה יהיה צורך בעתיד לקדוח בסכיבת שבי שומרון קידוח מיוחד שיעבוד לברכת שבי שומרון וישרת את שני היישובים.

9. לבונה

תקבל בשלב ראשון ממפעל עכור שיבטין של מפקדת יו"ש ובעתיד תקבל מקדוח מיוחד שיקדח בקרבת היישוב.

10. סנור

מקבלת כיום מקדוח בלתי אמין שבידי יחידת בינוי צה"ל וקידוח ערבי פרטי המחזק את מערכת מחנה סנור.

תכנון המים לישראל בע"מ

- 3 -

תאריך

ביקור יהיה צורך בקדחת קידוח מיוחד בשולי עמק סנור שיספק הן לסנור והן לאחנה צה"ל.

14. דיון

החלל באלב ראשון ממפעל דותן שבידי מפקדת יו"ש. ביקור ניהול יהיה לספק לדותן או מקידוח חדש שיקדח סמוך לבקודה או מהמערכת הארצית ע"י איזור דותן לריחן והזרמה בגרוויטציה מבריכת ריחן +440 לדותן. מתכנתה ההידרולוגית ישנה עדיפות להכללת המים ממערכת הטוביל הארצי לאור ניצול יתר של האקוויפר באיזור זה.

15. אלון מורה

החלל מים מכון תפוח מקדוח אריאל שיהיה בידי חב' "מקורות". קידוח נוסף בשולי מהנה חורון ישמש מקור אלטרנטיבי בלבד.

סיכום

למרות שלא נתבקשנו רשמית לטפל בשאלה זאת נראה לי שיש מקום להכניס שינויים אלה בחשבון בעת בחינת תכניות אלטרנטיביות בועדות השיפוט בתחומה הקרובה.

זאב גולבי

הצעתיות: מר ד. חלם.

43

טו חשון תש"ב
12 בנובמבר 1981

סימוכין: 590

אלז: הסברה / תכנים.

מאחז: הסברה, לוגיון.

מיט ביר"ע.

מז"ב כתבת ווקר שהתפרסמה ב"טיימס" ב - 11.11 .

בברכה
103/3
דוד מלג

העתיק: אירועה 2
✓ עודד שין, טחיס.

2/5/07

Water dispute excluded from Cairo talks on autonomy

From Christopher Walker, Jerusalem, Nov. 10

When Israeli and Egyptian Ministers meet in Cairo tomorrow in their latest attempt to reach agreement on Palestinian autonomy, one of the key questions which will be deliberately excluded from detailed discussion is control of the already over-exploited water resources in the said 2,200 square miles of the occupied West Bank.

It is because the differences over the politics of water are so fundamental that they are being by-passed. Both sides have decided to postpone argument on problems where disagreement is greatest in an effort to reach at least limited agreement on the formation of an elected autonomy council.

Although this new approach may at last succeed in breaking the 17-month deadlock, it has not inspired international confidence that the negotiations can produce a sufficiently wide-ranging form of self-rule either to shore up the Camp David processor to win cooperation from the 700,000 West Bank Palestinians.

Water has been a divisive issue in the area since the time of King Solomon and the Quarrelling tribes of Israel. At the root of the present dispute is the premise that whoever controls the West Bank's water will control the West Bank.

Israel's uncompromising stand — insisting that the resource remains entirely under Israeli jurisdiction — is reinforced by fears that if control were ever relinquished, the Palestinians could not only drive out Jewish settlers by cutting off their water, but also wreak havoc to the country's national water supply.

The Government's concern arises from the little known fact that Israel draws one third of its annual water consumption of 1,600 million cubic metres of water from the underground reserves of the occupied Jordanian territory. Hydrologists have shown that any large-scale Palestinian drilling on the western slopes of Samaria

could destroy this vital source of supply by rendering it irreversibly saline.

The essential role played by West Bank water in boosting supply inside Israel's pre-1967 borders is understood to be one of the main factors in the shared determination of both the Government and the Labour Opposition that the entire West Bank should never again be handed back into Arab hands.

Western diplomats point out that this argument does not take into account that the autonomous Palestinians or even a demilitarized Palestinian state would be presumed to be at peace with Israel. It also assumes that the Palestinians would be prepared deliberately to salinate their own main water supply.

Explaining the Israeli stand that the water supply in the region between the Mediterranean sea and the Jordan river is interdependent Mr Yaacov Vardi, a leading Israeli hydrologist said: "You have to look at the whole area like one ship. It is impossible to drill holes and then hope that some of the cabins will not sink".

By an irony of history, the West Bank is an area where semi-desert conditions prevail although it is part of a region once known as the Fertile Crescent. "It is one of those places where water is more precious than oil." An American voluntary worker based in Jerusalem explained. "Although the subject is not widely discussed, it is capable of producing a gut reaction as strong as anything in the Arab-Israeli conflict."

Disputes with the Arabs over water go back for years. The most drastic example came in 1964 when Israel diverted the Jordan river as part of a national irrigation plan and the Arab states threatened to turn away the water at its source, which could have ruined Israel.

In the 1967 war, Israel made certain that it brought the Jordan river's source in Syria under its control. This partly explains its continuing reluctance to give up the Golan Heights.

Although water has long been one of the most sensitive aspects of Israel's 14-year occupation of the West Bank, it only came to the fore internationally in 1979. In that year, foreign television teams descended on the Arab village of El Auja to film its drought-stricken banana plantations and contrast them with shots of a crowded swimming pool at an Israeli kabbutz near by. At that village, deep-bore Israeli drillings were blamed by Palestinians for drying up a spring with an annual average outflow of 11 million cubic metres of sweet water.

The military government (which controls all water matters in the West Bank) argued that the drying up of the spring had nothing to do with the Israeli drillings, and eventually appeared to be justified when the spring began to flow again in abundance.

Statistics supplied to The Times this week by Tahal, the Israeli water planning corporation, go a long way towards explaining Palestinian bitterness over the water question. The 700,000 West Bank Arabs now consume between 110 million and 120 million cubic metres of water a year, while only 20,000 Jewish settlers consume about 22 million cubic metres — a figure which is rising as numbers expand.

Mr Ibrahim Matar, an Arab agricultural expert said: "The Israelis are in absolute control of our water resources. Every well is forcibly equipped with a meter and consumption artificially pegged to the level in 1976."

—As with the question of land, to which it is closely related, the question of water in the West Bank lies at the heart of the Israeli concept of Palestinian autonomy. The right-wing Government of Mr Menachem Begin is determined never to concede the control won during the 1967 war, while the Egyptians remain adamant that the concept of "full autonomy" must involve at least some control of the main natural resource.

Adequate water supply is a matter of life and death in Samaria, where labourer is working in a field

(מתוך הדו"ח הפלשתיני בסידרת החוברות הכחולות)

רעע כללי

א. החוק הירדני

רשיונות קדיחה, ורשיונות הפקה בבארות ביהודה ושומרון נחנים ע"פ תקנה כס' 88 לשנת 1966, תקנות הפקוח על מי תהום" (פורסם בעתון הרשמי של ירדן, כס' 1943 מיום 18.8.66). תקנות אלו הותקנו לפי סעיף 68 מהחוק (הזמני) להסדרת עניני המקורות הטבעיים מס' 37 לשנת 1966.

תקנות אלו נקראות "תקנות הפקוח על מי תהום 1966" ונכנסו לתקף ביום פרסומן בעתון הרשמי (כנאמר לעיל - 18.8.66).

בתקנות אלה 5 פרקים כדלהלן:

1. הגדרות - ובהן פירושים למונחים שונים. כגון "מי תהום", "באר" וכו'.
2. סמכויות טגן היו"ר - היתרים ואסורים שבסמכותו.
3. התקנה והפקה - פרוט אסורים והיתרים להתקנת ביוד שאיבה, וקבלת רשיונות קדיחה.
4. רשיונות - טחן רשיונות קדיחה, הפקה, שינוי בסמכויות הפקה, רשום זכויות מים ומרחק בין הבארות.
5. הודעות - מידע שוטף על תפוקה מפלס ודוחו"ת שונים שמגיש בעל הרשיון לסגן היו"ר, וכן אשור כניסה למקרקעין.

ב. יישום החק הירדני

מיד לאחר המלחמה, נתנה עדיפות לשקום טפעלי טים קיימים, ובעיקר מפעלים הספקים מ" שחייה, והקמת מפעלי מים חדשים, להספקת מי שחיה.

החל משנת 1972 החלט במפקדת היו"ט להוציא לפעל את החק הירדני בדבר התקנות לפקוח על מי תהום", וזאת לאחר שקמ"ט מים המליץ לא להוסיף או לגרוע מהחק הקיים, לאחר עבודות הכנה מתאימות, שכללו הסברה, התקנת מדי מים, ומעקב אחר שאיבות, הוצאו רשיונות דפקה לכל באר, בהתאם לחק הירדני, למעשה ברטיון זה מוטדו זכויות המים של בעלי הבארות. קביעת המכטה נעשתה ע"פ שאיבות של לפחות שנה מלאה, ובחוספת 10%, כמו"כ נתנה אפירות ערעור, ולאלה, שערעורם נטבא צודק הוגדלה המכטה.

סעיף 14 לתקנות הפקוח על מי תהום אומר כי הכמות המפורטת ברשיון היא, "זכות המים שיירשם בפנקס בהתאם לחוקים התקפים". פלוטר נעשתה טה פעולה של רשום זכויות מים, והקנייתם שמית לבעלי בארות בטמך רשמי של השלטונות בהתאם להוראות "בתקנות הפקוח על מי תהום". כל מפעולה היא בהתאם לחק טחיה בחקף החל ט-18.8.66, ובגלל הארועים באזור, לא יצא לפעל ע"י הממלכה ההאשטמית, ויישומו על ידינו נדחה בגלל עדיפויות אחרות.

ג. 1 עמ' 14 (סעיף 18) בארות נפקדים:

האפוטרוטס הוא המטונה על נכטי נפקדים, באזור מרג' נעג'ה הועברו 2 בארות לחכירה, לחברת מקורות, ובאזור יריחו הוחכרה באר לחושב מקומי, 2 הבארות הוחכרו למקורות בכללות ב-17 הבארות של מקורות ביו"ס.

2, עמ' 15 (סעיף 21)

כאמור בסעיף ב' לעיל, החקנת מדי מים וקביעת מכסות היא בהתאם "לתקנות הפקוח על מי תהום", המטרתה גם כיצד להוציא לפעל את התקנות, לאחר ערעור, נמצא צודק, הוגדלו מכסות מים.

3. עמ' 17 (סעיף 27, 28)

כל הקידוחים שנקדחו ע"י מקורות (פרט לברדלה 1) מנוצלים אקויפרים שלא נוצלו עד לשנת 1968, ובשטח אפן הם אינם על חשבון בארות קיימות, במקרה של עוג"א, החיוב המעין לאחר 3 שנות בצורת, מעין זה החיוב בשנים 1963/4, 1944/5 ו-1930/33, בארות מקורות באזור שואבות מאקויפר עמוק יותר, ומופרד מאקויפר המעין בשכבה של 230 מ', גם טיב המים שונה לחלוטין (200 מג/ליטר ו-30 מג"/ליטר).

מעין עוג"א יבש ב-6/79, ושפיעתו התחדשה ב-30/11/79 ומאז שופע המעין, וגם הבארות הסמוכות למעין שואבות, ללא כל השפעה הדדית.

לבעלי זכויות המים במעין הוצע לקדוח באר שחופעל בשנים שהמעין יבש, אולם הם דחו הצעה זו.

בברדלה, קרדלה, ועין אלבידא, נגרמו נזקים לבעי בארות ומעינות, הנזקים חוקנו, וכיום מוחזרים לכל הניזוקים, מים באותה כמות, ואיכות שהיתה להם בעבר, בספט' 80 התחילה העונה השלישית שבה פועל "מפעל ברדלה", המספק מים לתקלאים מהכפרים ברדלה, קרדלה, ועין אלבידא, פרוט יתר, נמצא בדו"ח שהעבר אליכם לקראת הפגישה עם הגב' קתלין קרמט משגרירות ארה"ב.

רצ"ב העתק מצולם של נוסח "התקנות לפקוח על מי תהום" מתרגם לעברית מתוך החוברת מס' 3, "לקט של חוקים ירדניים" קובץ ט.

רשם: א. כהן

פרק ראשון

הגדרות

2. יהיו למונחים דלקמן הפירושים שיוחזו להם סמך, אלא אם מורה ההקשר אחרת:
 - א. "הרשות" - רשות המקורות הטבעיים.
 - ב. "סגן היושב-ראש" - סגן יושב ראשות המקורות הטבעיים או מי שנחמנה במקומו ככתב.
 - ג. "הפקה" - שאיבתם או גרימת שאיבתם של מי-מחוט אל פני הקרקע בכל דרך שהיא.
 - ד. "מי-תהום" - כלל המים הנמצאים מתחת לפני הקרקע, ואשר ניתן לשאוב אותם אל פני הקרקע באמצעות באר, למעט מי מאגרים, מי בריכות, מי מקווים או מי אגנים, שיומקנו באופן מלאכותי לאגירת מים.
 - ה. "באר" - כל חפירה, קירור, מבנה, צנור או כלי המשמשים או עשויים לשמש לשאיבתם או לזרימתם של מי-תהום אל פני הקרקע באופן חומשי, וכן כולל כל ציוד המשמשים בו כמה מקשור באות חפירה, נקב, צנור, מבנה או כלי.
 - ו. "קודח" - אדם העוסק בקדיחת בארות במטרה להסיק מי-תהום.

* פורסם בעיון רשמי מס' 1943 מיום 18.8.66

פרק שלישי

ההתקנה וההפקה

נחגלו מי-תהום בכמות של למעלה מחמישה מטרים מעוקבים לשעה, בעת התקנת מאגר או אגן (יהיה עומקו אשר יהיה) לשם אגירת מים או בעת קידוח חפירות לכל מסדה שהיא - חייב הנוגע בדבר להודיע על כך לסגן יוה"ר, ולא ייחשב לעובר עבירה.

לא יתחיל אדם ולא ימשיך בקדיחת באר לשם הפקת מי-תהום, ולא ישנה בכל צורה שהיא באר קדוחה, וכן לא יתקין כלי שאיבה מיכני כל שהוא אשר יבדיל או עשוי להגדיל חפוקת מי-תהום - ללא רשיון מאת סגן היו"ר.

לא יתחיל אדם ולא ימשיך בהפקת מי-תהום במוצע יומי העולה על חמישה מטרים מעוקבים, מבאר או משמי בארות שהמרחק ביניהם אינו עולה על עשרים וחמישה מטרים או מקבוצת בארות הנמצאות באדמה ששטחה אינו עולה על חמישה דונמים - ללא רשיון הפקה מאת סגן היו"ר.

רשיונות הקודחים

א. לא יעסוק אדם בקדיחת בארות ללא רשיון קדיחה מאת סגן היו"ר. כן הוא חייב להמציא לאוצר הממלכה בעת קבלת הרשיון או בעת חידושו, ערבות בנקאית או כספית מאושרת ע"י הנוטריון, בסכום של מאה דינרים.

ב. לא יתחיל החומר בקדיחת באר אלא אם הציב בעל הבאר רשיון קדיחה לפי תקנה 5 ממקנות אלה, אחרת,

8. הודעות בדבר הנקשות והתנגדויות להן:

א. קיבל סגן היו"ר בקשות לרשימות הנזכרים בתקנות 5 ו-6 מחקנות אלה, יודיע על כך במודעה אשר תוצג במשך שבועיים במקום בולט באולם רשות המקורות הטבעיים בנוסף לפרסום חד-פעמי בעיתון הרשמי או בעיתון יומי מקומי כל-שהוא על חשבון המבקש, וזאת כדי שכל המעוניין בדבר יוכל לעיין בבקשות ולהתנגד להן. היתה לאיש התנגדות לכתן רשיון כל שהוא, עליו להגיש את התנגדותו בכתב אל סגן היו"ר, תוך חודש ימים מיום הצבת המודעה או פירסומה.

ב. באותם מקרים אשר בהם ימצא סגן היו"ר כי קריחת באר, ביצוע שינוי בה או הפקת מים ממנה, לא יגרמו נזק לשכנים או למקורות מי-התהום יהיה ראוי להוציא את הרשימות הנזכרים בתקנות 5 ו-6 מחקנות אלה, מבלי שיהיה מוגבל בצעדים דלעיל בדבר הודעה לשכנים או בדבר הודעות המודעות ומירסומן.

9. מתן רשיונות -

סגן היו"ר, לאחר הגיע ההתנגדויות אליו ולאחר שיערוך חקירות מתאימות על חשבון המבקש, יחן או רשיתן המבוקש או יסרב לתתו, בין לגבי כלל קריחת מבוקשת או חלק ממנה, בין לגבי כלל כמות המים שמבקשים להפיק או חלק מאותה כמות. כן מוסמך היו"ר לסרב לתת רשיון כלשהוא אם סבור הוא כי מתן רשיון כזה ישמיע על הגנתם, ביקורתם וניצולם של מי-התהום, או אם סבור הוא כי מתן רשיונות אלו יהווה מקור סכנה לבריאות או יגרמו לזיהום מקור אחר כל שהוא

ברשיון לקריחת יקבע סגן היו"ר את סוג והיקף העבודות המותרות וכל הנאי הכרחי אחר שימצא לנכון להכלילו ברשיון, בנוגע לאופן ההתקנה.

11. רשיון להפקה -

הוגרים להלן ייקבעו ברשיון להפקה:

- א. כמות המים המקסימלית המותרת להפקה תוך תקופת זמן כל שהוא.
- ב. זמני, ומסוצ ההפקה או דשאיתה, שאושרו.
- ג. מסרת השימוש במים.
- ד. במקרה והמים מיוערים להשקאה - יש לציין את הקרקע המתכווננים להשקאה.
- ה. המיתקן שיש להרכיב על חשבון המבקש לשם מדידת מסוצ ותקופת זרימת המים או ההפקה. אין להוציא רשיון להפקה אלא לאחר מילוי הוראות התקנות 16 ו-17 מחקנות אלה.

12. ביטול רשיון -

הפר בעל רשיון חנאי מחנאי הרשיון, יהיה סגן היו"ר ראוי לבטלו.

15. שנוי כמות ההפקה -

סגן היו"ר ראוי לבצע שינויים כלשהם בחנאי רשיון, הניתן ממעמו, וזאת עקב שינוי במציבות, כגון ירידת מפלס מי התהום כתוצאה מסיבות טבעיות, או אם נוכח כי המשך השאיבה גורמת להסתגנות מים מלוחים או משפיעה על חפוקת בארות סמוכים, או אם ינוכח כי טובת הכלל מחייבת שינוי כזה.

בפנקס בהתאם לחוקים התקפים, ויהיה לאחר מכן
בר-ביקורת בהתאם לתקנות אלה, וצמוד לאותה
אדמה שנקבעה ברשיון. היתה המטרה שהותרה ברשיון
לשימוש במים שלא להשקאה - יהיה הרשיון כזכות
אישית לבעל הרשיון.

15. המרחק בין הבארות -

סגן היו"ר ראוי לקבוע המודעה שתפורסם בעיתון
הרשמי, אם המרחק המינימלי בין הבארות שחותר
קדיחמן באזור מסויים, וזאת מפאת החשש מהנזק
שיגרם למקורות הטבעיים מריבוי בארות.

פנקס חמישי

הודעות

16. על כל בעל בארתיים בתאריך כניסתו של תקנות אלה
לתוקפן, להגיש לסגן היו"ר מרשים בדבר תאריך קידוח
הבאר, מיקומו, קוטרו, עומקו, ממוצע וכוסר הקופתו.
וכן כל ידיעות אחרות שיידרשו על ידי סגן היו"ר.

17. בעל באר שהשיג רשיון לקדיחה חייב להודיע מראש לסגן
היו"ר על תאריך תחילת העבודה. כן הוא חייב לנהל
פנקס לפי הדוגמה שנקבעה ע"י הרשות וירשום בו
בהקפדה את כל הנתונים הדרושים - בין הגיאולוגיים
ובין כל ידיעות אחרות אשר ייקבעו על ידי סגן היו"ר
וזאת תוך חמישה עשר יום מתאריך גמר הקדיחה.

18. דינים וחשבונות -

בעלי רשיון להפקה יגישו לסגן היו"ר דינים
וחשבונות רבע-שנתיים תוך הזמן שייקבע על ידי
סגן היו"ר ולפי טפסים שייקבעו ע"י הרשות, די

אחר אשר יחליט עליו סגן היו"ר, וכן
כניסה למקרקעין -

סגן היו"ר או כל אדם שימונה על ידו ראויים
להיכנס לכל קרקע, לערוך כל חקירה, בדיקה או
נתונים שברצונם לאסוף בנוגע למי מהום, ובלבד
שהרשות מישה בכל ההוצאות הקשורות בכך.

חלק שישי

עבירות

העובר על הוראות תקנות אלה, יהיה צפוי לעונשים
הקבועים בסעיף 66 לחוק הסדרת עניני המקורות
הטבעיים מס' 37 לשנת 1966. כן ראוי בית המשפט
לצוות עליו לסלק את מוצאות העבירה תוך זמן
שייקבע ע"י בית המשפט. לא עשה כן, ראוי בית-
המשפט להרשות ליו"ר לסלק אותן על חשבון העביר.

15.10.80 תאריך
בית אל
מס'
الرقم

הערות לדו"ח על משאבי המים בגדמ"ע

פסקאות 6 - 8

פרשת המים בארץ ישראל מחפצלת מקו פרשת המים בציר חברון, ירושלים, רמאללה, שכם, ג'נין, לצד מזרח - הירדן וים המלח, ולצד מערב - הים התיכון.

כוון הזרימה התת קרקעית של המשקעים גם הוא כללית לצד מזרח ולצד מערב.

בזרימה זו אין "קו ירוק" החוחם בין הגדה לבין ישראל.

התפתחות סכניקות של קדיחת קידוחים לשאיבת מים החלה בארץ ברצועת החוף בעיקר ששם בעומק מועט יחסית ובאמצעים ידניים אפשר היה למצוא מים טובים לחקלאות ולשתייה, האופי החקלאי אינסנסיבי של החקלאות הישראלית הכתיב קצב מואץ בקדיחת קדוחים נוספים וכן המריץ חפוש ופחוח סכניקות חדשות לקדיחת קדוחים עמוקים יותר ולאחר שרצועת החוף נוצלה במלאוה. הכיוון הסבעי של התפשטות הקידוחים היה לכיוון ההר. האופי של החקלאות הערבית מאידך היה של חקלאות בעל בין היתר עקב אי יכולתו של הסקטור הערבי לפתח סכניקות משוכללות של קדיחה בדומה לסקטור היהודי. זו אחת הסיבות שעד שנת 67 בעזרת רשת הקדוחים שנקדחו במדינת ישראל באזור שבין באר-שבע וחיפה נוצלו כמעט כל המים שממערב לקו פרשת המים ומיעוטם ננצלו ע"י הסקטור הערבי באזורי קלקיליה טול-כרם וג'נין.

בשנת 67 מצאנו שהירדנים התחילו לקדוח מספר קדוחים צרי קוטר באזור שמכול ללוד/רמלה מצדו המזרחי של הקו הירדן וזאת במטרה להקל את מצוקת המים באזור רמאללה, ירושלים המזרחית ובית-לחם.

מציאות זו הראתה שבאם יישמו חושבי הגדמ"ע בשלב מאוחר יותר של מציאות פוליטית מסוימת סכניקות קדיחה משוכללות שיירכשו בישראל, יוכלו בעזרת מספר לא גדול של קידוחים עמוקים, "לייבש" את כל מישור החוף והשפלה הפנימית של מדינת ישראל. אנו חושבים ששום מדינה לא תסכים להניח למצב כזה של "איבוד לדעת מרצון" להיות קיים אפילו תאורטית מבלי לנקוט צעדים כל שהם בגון פקוח ובקרה על קדיחה של קידוחים חדשים.

עמוד 15 פסקא 22

לא נכון לחלוטין, רמאללה בקשה וקבלה רשיון קדיחה ליד מפעל המים המרכזי שלה. בנוסף קבל מפעל המים עין סמיה שאיגד בחוכו את הערים רמאללה, אל בירה וכן מספר עיירות, מכונת קדוח של יחידת קמ"ס מים לצורך קדיחה זו.

כמו כן עזרנו למפעל המים בעזרת אשורים מתאימים לייבא ציוד קדיחה וכוח אדם מקצועי מירדן לצורך קדיחה זו.

2 / ..

الضفة الغربية - م.ر.ب ٢٤ بيت ايل
تلفون ٠٢/٩٥/٣٢٣٨
٠٢/٩٥/٣٢٣١

יהודה ושומרון - ת.ד. 34 בית אל
טלפון 02-95/3236
02-95/3231

נכון הוא שלחצנו על מפעל המים לספק מי שתיה למחנות צ.ה.ל בנפת רמאללה כמו לכל צרכן אחר, כולל האחזיות נח"ל. כשהתברר הצורך הדחוף ביצירת מקורות מים נוספים בנפה מחד ואי יכולתו של מפעל המים לעמוד במשימה זו הניחה יחידת קמ"ט מיט קן גדול קוטר מכיוון מוצא ועד למבואות העיירה ביתונייה בפאתיה המערביים של רמאללה, מפעל המים עצמו בעזרת הלוואות נדיבות ומענקים של המפקדה המשיך את קו המים בתוך תחומי רמאללה, כולל בניית תחנת שאיבה ועד לבריכה שלטת על כל האזור. מגוחך לדבר על "מי התהום של רמאללה", בסוף 79 טיים מפעל המים לקדוח באר עמוקה ליד מקורות המפעל עצמו בעץ סמיה בעזרת מכונת קידוח של חב' לפידות ובפקוח והדרכה של מומחי קידוחים ישראלים.

רשם: דן אר

(מחוך הדו"ח הפלשהיני בסידרת התזכורות הכחולות)

רקע כללי

א. החק הירדני

רשיונות קדיחה, ורשיונות הפקה כבארות ביהודה ושומרון נחנים ע"פ תקנה מס' 88 לשנת 1966 - תקנות הפקוח על מי תהום" (פורסם בעתון הרשמי של ירדן, מס' 1943 מיום 18.8.66). תקנות אלו הוחקנו לפי סעיף 68 מהחוק (הזכני) להסדרת עניני המקורות הטבעיים מס' 37 לשנת 1966.

תקנות אלו נקראות "תקנות הפקוח על מי תהום 1966" ונכנסו לתקף ביום פרסומן בעתון הרשמי (כנאמר לעיל - 18.8.66).

בתקנות אלה 5 פרקים כדלהלן:

1. הגדרות - ובהן פירושים. למונחים שונים. כגון "מי תהום", "באר" וכו'.
2. סמכויות סגן היו"ר - היתרים ואסורים שבסמכותו.
3. התקנה והפקה - פרוט אסורים והיתרים להתקנת ביד שאיבה, וקבלת רשיונות קדיחה.
4. רשיונות - מתן רשיונות קדיחה, הפקה, סינוי בכמויות הפקה, רצום זכויות מים ומרחק בין הבארות.
5. הודעות - מידע שוטף על תפוקה מפלס ודוחו"ת שונים שמגיש בעל הרשיון לסגן היו"ר, וכן אשור כניסה למקרקעין.

ב. יישום החק הירדני

מיד לאחר המלחמה, נתנה עדיפות לשקום מפעלי מים קיימים, ובעיקר מפעלים הכספקים מי שחייה, והקמת מפעלי מים חדשים, להספקת מי שחיה.

החל משנת 1972 החלט במפקדת איו"ש להוציא לפעל את החק הירדני כדבר"התקנות לפקוח על מי תהום", וזאת לאחר שקמ"ט מים המליץ לא להוסיף או לגרוע מהחק הקיים, לאחר עבודות הכנה מתאימות, שכללו הסברה, התקנת מדי מים, ומעקב אחר שאיבות, הוצאו רשיונות הפקה לכל באר, בהתאם לחק הירדני, למעשה ברשיון זה מוסדו זכויות המים של בעלי הבארות. קביעת המכטה נעשתה ע"פ שאיבות של לפחות שנה מלאה, ובחוספת 10%, כמו"כ נתנה אפשרות ערעור, ולאלה, שערעורם נמצא בדרך הוגדלה המכטה.

סעיף 14 לתקנות הפקוח על מי תהום אומר כי הכמות המפורטת ברשיון היא, "זכות המים שיירשם בפנקס בהתאם לחוקים התקפים". פלומר נעשתה מה פעולה של רשום זכויות מים, והקניחת שמית לבעלי בארות במסגרת רשמי של השלטונות בהתאם להוראות "בתקנות הפקוח על מי תהום". כל הפעולה היא בהתאם לחק שהיה בחקף החל מ-18.8.66, ובגלל הארועים באזור, לא יצא לפעל ע"י המכלכה וההאשטמיה, ויישומו על ידינו נדחה בגלל עדיפויות אחרות.

ג. 1 עמ' 14 (סעיף 18) בארות נפקדים -

האפוטרופוס הוא הממונה על נכסי נפקדים, באזור מרג' נעג'ה הועברו 2 בארות לחכירה, לחברת מקורות, ובאזור יריחו הוחכרה באר לחושב מקומי, 2 הבארות הוחכרו למקורות נכללות ב-17 הבארות של מקורות ביו"ש.

2, עמ' 15 (סעיף 21)

כאמור בסעיף ב' לעיל, התקנה מדי מים וקביעת מכסות היא בהתאם "לתקנות הפקוח על מי תהום", המפרטות גם כיצד להוציא לפעל את התקנות, לאחר ערעור, נמצא צודק, הוגדלו מכסות מים.

3. עמ' 17 (סעיף 27, 28)

כל הקידוחים שנקדחו ע"י מקורות (פרט לברדלה 1) מנוצלים אקוויפרים שלא נוצלו עד לשנת 1968, ובשום אופן הם אינם על חשבון בארות קיימות, במקרה של עוג'א, התייבש המעיין לאחר 3 שנות בצורת, מעין זה התייבש בשנים 1963/4, 1944/5 ו-1930/33, בארות מקורות באזור שואבות מאקויפר עמוק יותר, ומופרד מאקויפר המעיין בשכבה של 230 מ', גם טיב המים שונה לחלוטין (200 מג/ליטר ו-30 מג/ליטר).

מעין עוג'א יבש ב-6/79, ושפיעתו התחדשה ב-30/11/79 ומאז שופע המעיין, וגם הבארות הסמוכות למעיין שואבות, ללא כל השפעה הדדית.

לבעלי זכויות המים במעיין הוצע לקדוח באר שחופעל בשנים שהמעין יבש, אולם הם דחו הצעה זו.

בברדלה, קרדלה, ועין אלבידא, נגרמו נזקים לבעי בארות ומעינות, הנזקים חוקנו, וכיום מוחזרים לכל הניזוקים, מים באותה כמות, ואיכות שהיתה להם בעבר, בספט' 80 התחילה העונה השלישית שבה פועל "מפעל ברדלה", המספק מים לחקלאים מהכפרים ברדלה, קרדלה, ועין אלבידא, פרוט יתר, נמצא בדו"ח שהעבר אליכם לקראת הפגישה עם הגב' קתלין קרמפ משגרירות ארה"ב.

רצ"ב העתק מצולם של נוסח "התקנות לפקוח על מי תהום" מתרגם לעברית מתוך החוברת מס' 3, "לקט של חוקים ירדניים" קובץ ט.

רשם: א. כהן

פרק ראשון

הגדרות

2. יהיו למונחים דלקמן הפירושים שיוחדו להם מפה, אלא אם מורה ההקשר אחרת:-
 - א. "הרשות" - רשות המקורות הטבעיים.
 - ב. "סגן היושב-ראש" - סגן יושב ראשות המקורות הטבעיים או מי שנחמנה במקומו בכחב.
 - ג. "הפקה" - שאיבתם או גרימת שאיבתם של מי-מחוט אל פני הקרקע בכל דרך שהיא.
 - ד. "מי-חהום" - כלל המיט הנמצאים מתחת לפני הקרקע, ואשר ניתן לשאוב אותם אל פני הקרקע באמצעות באר, למעט מי מאגריים, מי בריכות, מי מקוויים או מי אבניים, שינתקנו באופן מלאכותי לאבירת מיט.
 - ה. "באר" - כל חפירה, קידוח, מבנה, צנור או כלי המשמשים או עשויים לשמש לשאיבתם או לזרימתם של מי-חהום אל פני הקרקע באופן חוטשי, וכן כולל כל ציוד המשמשים בו כמה פעמים באותה חפירה, נקב, צנור, מבנה או כלי.
 - ו. "קידוח" - אדם העוסק בקדיחת באר או במטרה להפיק מי-חהום.

* פורסם בעתון רשמי מס' 1943 מיום 18.8.66

פרק שלישי

ההתקנה וההפקה

4. נחגלו מי-חהום בכמות של למעלה מחמישה מטרים מעוקבים לשעה, בעת החקנת מאגר או אגן (יהיה עומקו אשר יהיה) לשם אבירת מיט או בעת קידוח חפירות לכל מטרה שהיא - חייב הגובע בדבר להודיע על כך לסגן יוה"ר, ולא ייחשב לעובר עבירה.
5. לא יתחיל אדם ולא ימשיך בקדיחת באר לשם הפקת מי-חהום, ולא ישנה בכל צורה שהיא באר קדוחה, ובין לא יחקין כלי שאיבה מיכני כל שהוא אשר יגדיל או עשוי להגדיל תפוקת מי-חהום-ללא רשיון מאת סגן היו"ר.
6. לא יתחיל אדם ולא ימשיך בהפקת מי-חהום בפסוצע יומי העולה על חמישה מטרים מעוקבים, מבאר או משמי בארות שהמרחק ביניהם אינו עולה על עשרים וחמישה מטרים או מקבוצת בארות הנמצאות באדמה ששטחה אינו עולה על חמישה דונמים - ללא רשיון הפקה מאת סגן היו"ר.
7. רשיונות הקידוחים:
 - א. לא יעסוק אדם בקדיחת בארות ללא רשיון קדיחה מאת סגן היו"ר. כן הוא חייב להמציא לאוצר הממלכה בעת קבלת הרשיון או בעת חידושו, ערכות בנקאית או כספית מאושרת ע"י הנוטריון, במכום של מאה דינרים.
 - ב. לא יתחיל המופר בקדיחת באר אלא אם הציג בעל הבאר רשיון קדיחה למי תקנה 5 מתקנות אלה, אחרת,

8. הודעות בדבר הבקשות והתנגדויות להן:

א. קיבל סגן היו"ר בקשות לרשימות הנזכרים בחקנות 5 ו-6 מתקנות אלה, יודיע על כך במודעה אשר תוצג במשך שבועיים במקום בולט באולם רשות המקורות הטבעיים בנוסף לפרסום חד-פעמי בעיתון הרשמי או בעיתון יומי מקומי כל-שהוא על חשבון המבקש, וזאת כדי שכל המעוניין בדבר יוכל לעיין בבקשות ולהתנגד להן. היתה לאיש התנגדות לכתן רשיון כל שהוא, עליו להגיש את התנגדותו בכתב אל סגן היו"ר, חוך חודש ימים מיום הצבת המודעה או פירסומה.

ב. כאותם מקרים אשר בהם ימצא סגן היו"ר כי קריחת באר, ביצוע שינוי בה או הפקת מים ממנה, לא יגרמו נזק לשכנים או למקורות מי-התהום יהיה ראוי להוציא את הרשימות הנזכרים בחקנות 5 ו-6 מתקנות אלה, מבלי שיהיה מוגבל בצעדים דלעיל בדבר הודעה לשכנים או בדבר הודעות המודעות ומירסומן.

9. מתן רשיונות -

סגן היו"ר, לאחר הגיע ההתנגדויות אליו ולאחר שיערוך חקירות מתאימות על חשבון המבקש, יחן ארשיחן המבוקש או יסרב לחתו, בין לגבי כלל קריחת מבוקשת או חלק ממנה, בין לגבי כלל כמות המים שמבקשים להפיק או חלק מאותה כמות. כן מוסמך היו"ר לסרב לחת רשיון כלשהוא אם סבור הוא כי מתן רשיון כזה ישמיע על הגנתם, ביקורתם וניצולם של מי-התהום, או אם סבור הוא כי מתן רשיונות אלו יהווה מקור סכנה לבריאות או יגרמו לזיהום מקור אחר כל שהוא

ברשיון לקריחת יקבע סגן היו"ר אם סוג וחקיק העבודות המותרות וכי תנאי הכרחי אחר שימצא לנכון להכלילו ברשיון, בנוגע לאופן ההתקנה.

11. רשיון להפקה -

הזברים להלן ייקבעו ברשיון להפקה:

- א. כמות המים שמקסימלית המותרת להפקה חוך תקופת זמן כל שהוא.
- ב. זמני, וממוצע ההפקה או השאיבה, שאושרו.
- ג. מטרות השימוש במים.
- ד. במקרה והמים מיועדים להשקפה - יש לציין את הקרקע המוכוונת להשקפתה.
- ה. המיחזקן שיש להרכיב על חשבון המבקש לשם מדידת ממוצע וחקופת זרימת המים או ההפקה. אין להוציא רשיון להפקה אלא לאחר סילוי הוראות החקנות 16 ו-17 מתקנות אלה.

12. ביטול רשיון -

הפר בעל רשיון תנאי מחנאי הרשיון, יהיה סגן היו"ר ראוי לבטלו.

13. שנוי כמות ההפקה -

סגן היו"ר ראוי לבצע שינויים כלשהם בתנאי רשיון הניתן ממעמו, וזאת עקב שינוי הנסיבות, כגון ירידת מפלס מי התהום כתוצאה מסיבות טבעיות, או אם נוכח כי המשך השאיבה גורמת להסתננות מים מלוחים או משמיעה על חפוקם בארות סמוכים, או אם ינוכח כי סוכת הכלל מחייבם שינוי כזה.

בפנקס בהתאם לחוקים המקמים, ויהיה לאחר מכן
בר-ביקורת בהתאם לתקנות אלה, וצמוד לאותה
אדמה שנקבעה ברשיון. היתה המטרה שהותרה ברשיון
לשימוש במים שלא להשקאה - יהיה הרשיון בזכות
אישיות לבעל הרשיון.

15. המרתק בין הבארות -

סגן היו"ר ראשי לקבוצ המודעה שחמורס בעיתון
הרשמי את המרתק המינימלי בין הבארות שחור
קדיחתן באזור מסויים, וזאת מפאת החשש מהנזק
שיגרם למקורות הטבעיים מריבוי בארות.

פ כ ק ח מ י ש י
ה ו ד ע ו ת

על כל בעל בארותיים באחריות כניסתן של חקנות אלה
לחוקסן, להגיש לסגן היו"ר פרטים בדבר אחריות קידוח
הבאר, מיקומו, קוטרו, עומקו, ממוצע וכוסר חקומו,
וכן כל ידיעות אחרות שיידרשו על ידי סגן היו"ר.

בעל באר שהשיג רשיון לקדיחה חייב להודיע מראש לסגן
היו"ר על תאריך תחילת העבודה. כן הוא חייב לנהל
פנקס לפי הדוגמה שנקבעה ע"י הרשות וירשום בו
בהקפדה את כל הנתונים הדרושים - בין הגיאולוגיים
ובין כל ידיעות אחרות אשר ייקבעו על ידי סגן היו"ר
וזאת מן המישה עשר יום מתאריך גמר הקדיחה.

דינים וחשבונות -

בעלי רשיון להפקה יגישו לסגן היו"ר דינים
וחשבונות רבע-שנתיים מן הזמן שייקבע על ידי
סגן היו"ר ולפי סמכים שייקבעו ע"י הרשות, וי

החלטות כשהוא
אחר אשר יחליט עליו סגן היו"ר, וכן

כניסה למקרקעין -

סגן היו"ר או כל אדם שימונה על ידו רשאים
להיכנס לכל קרקע, לערוך כל חקירה, בדיקה או
נחונים שברצונם לאסוף בנוגע למי מהום, ובלבד
שהרשות מישה בכל ההוצאות הקשורות בכך.

ח ל ק ש י ש י
ע ב י ר ו ת

העובר על הוראות חקנות אלה, יהיה צפוי לעונשים
הקבועים בסעיף 66 לחוק הסדרת עניני המקורות
הטבעיים מס' 37 לשנת 1966. כן ראשי בית המשפט
לצוות עליו לסלק את תוצאות העבירה מן זמן
שייקבע ע"י בית המשפט. לא עשה כן, ראשי בית-
המשפט להרשות ליו"ר לסלק אותן על חשבון העברין.

15.10.80

תאריך
التاريخ
מס'
الرقم

בית אל

הערות לדו"ח על משאבי המים בגדמ"ע

פסקאות 6 - 8

פרשת המים בארץ ישראל מתפצלת מקו פרשת המים בציר חברון, ירושלים, רמאללה, שכם, ג'נין, לצד מזרח - הירדן וים המלח, ולצד מערב - הים התיכון.

כוון הזרימה התת קרקעית של המשקעים גם הוא כללית לצד מזרח ולצד מערב.

בזרימה זו אין "קו ירוק" התוחם בין הגדה לבין ישראל.

התפתחות טכניקות של קדיחת קידוחים לשאיבת מים החלה בארץ ברצועת החוף בעיקר ששם בעומק מועט יחסית ובאמצעים ידניים אפשר היה למצוא מים טובים לחקלאות ולשתייה, האופי החקלאי אינסטיבי של החקלאות הישראלית הכתיב קצב מואץ בקדיחת קידוחים נוספים וכן המריץ חפוש ופתוח טכניקות חדשות לקדיחת קידוחים עמוקים יותר ולאחר שרצועת החוף נוצלה במלאוה. הכיוון הטבעי של התפשטות הקידוחים היה לכיוון ההר. האופי של החקלאות הערבית מאידך היה של חקלאות בעל בין היתר עקב אי יכולתו של הסקטור הערבי לפתח טכניקות משוכללות של קדיחה בדומה לסקטור היהודי. זו אחת הסיבות שעד שנת 67 בעזרת רשת הקידוחים שנקדחו במדינת ישראל באזור שבין באר-שבע וח'יפה נוצלו כמעט כל המים שממערב לקו פרשת המים ומיעוטם ננצלו ע"י הסקטור הערבי באזורי קלקיליה טול-כרם וג'נין.

בשנת 67 מצאנו שהירדנים התחילו לקדוח מספר קידוחים צרי קוטר באזור שממול ללוד/רמלה מצדו המזרחי של הקו הירוק וזאת במטרה להקל את מצוקת המים באזור רמאללה, ירושלים המזרחית ובית-לחם.

מציאות זו הראתה שבאם יישמו חושבי הגדמ"ע בשלב מאוחר יותר של מציאות פוליטית מסוימת טכניקות קדיחה משוכללות שיירכשו בישראל, יוכלו בעזרת מספר לא גדול של קידוחים עמוקים, "לייבש" את כל מישור החוף והשפלה הפנימית של מדינת ישראל. אנו חושבים ששום מדינה לא תסכים להניח למצב כזה של "איבוד לדעת מרצון" להיות קיים אפילו תאורטית מבלי לנקוט צעדים כל שהם כגון פקוח ובקרה על קדיחה של קידוחים חדשים.

עמוד 15 פסקא 22

לא נכון לחלוטין, רמאללה בקשה וקבלה רשיון קדיחה ליד מפעל המים המרכזי שלה. בנוסף קבל מפעל המים עין סמיה שאיגד בחוכו את הערים רמאללה, אל בירה וכן מספר עיירות, מכונת קדוח של יחידת קמ"ט מים לצורך קדיחה זו.

כמו כן עזרנו למפעל המים בעזרת אשורים מתאימים לייבא ציוד קדיחה וכוח אדם מקצועי מירדן לצורך קדיחה זו.

2 / ..

الضفة الغربية - م.ب ٤٤ بيت ايل
تلفون ٠٢/٩٥/٢٢٣٨
٠٢/٩٥/٢٢٣١

יהודה ושומרון - ת.ד. 34 בית אל
טלפון 02-95/3238
02-95/3231

נכון הוא שלחצנו על מפעל המים לספק מי שתייה למחנות צ.ה.ל בגפת רמאללה כמו לכל צרכן אחר, כולל האחזיות נח"ל. כשהחבר הצורך הדחוף ביצירת מקורות מים נוספים בגפה מחד ואי יכולתו של מפעל המים לעמוד במשימה זו הניחה יחידת קמ"ט מים קן גדול קוטר מכיוון מוצא ועד למבואות העיירה ביחוגיה בפאתיה המערביים של רמאללה, מפעל המים עצמו בעזרת הלוואות נדיבות ומענקים של המפקדה המשיך את קו המים בחוף תחומי רמאללה, כולל בניית תחנת שאיבה ועד לבריכה שלט על כל האזור. מגותך לדבר על "מי התהום של רמאללה", בסוף 79 טיים מפעל המים לקדוח באר עמוקה ליד מקורות המפעל עצמו בען סמיה בעזרת מכונת קידוח של חב" לפידות ובפקוח והדרכה של מומחי קידוחים ישראלים.

רשם: דן אדר

ו' בחשוון תש"א
16 באוקטובר 1980

אלו מנהל אר"ל 2

מאת הנציב בשטחים

הנדרון פיאבי מים בשטחים - נר 648- נאו"ם

1. להלן הערות של קצין מטה לנושאי מים במפקדה איזור יהודה ושומרון לחברה שפורסמה ע"י היחידה המלכטינית, הממשל עשה מאמצים מיוחדים להבין סקירה מסצה חור זמן קצר מאו.

2. נקשה להוסיף את החקונה הירדנית משנה 1966 המסדירה את הפקוח על מי-המתחם ולפיהם מועל הממשל הלכה למעשה.

3. הסקירה כוללת הסבר רקע על החוק הירדני ומדיניות הממשל הצבאי בישרמו.

ב כ ר כ ה,

מנחם בגין

העמקו סר א. אליגור, סמנכ"ל
נאו"ם
סר י. דיבון, סמנכ"ל

OFFICE OF THE
ATTORNEY GENERAL

STATE OF NEW YORK

IN SENATE

REPORT OF THE COMMISSIONER OF THE LAND OFFICE

IN RESPONSE TO A RESOLUTION PASSED BY THE SENATE
MAY 1, 1907, CONCERNING THE LANDS BELONGING TO THE STATE

ALBANY: J.B. LIPPINCOTT COMPANY, PRINTERS, 1907.

THE COMMISSIONER OF THE LAND OFFICE HAS THE HONOR TO ACKNOWLEDGE THE RECEIPT OF THE ABOVE-ENTITLED REPORT.

WILLIAM F. DILL

GOVERNOR

REPORT OF THE COMMISSIONER OF THE LAND OFFICE

1907

ALBANY: J.B. LIPPINCOTT COMPANY, 1907.

מדינת ישראל

משהביט / תיאום פעולה בשטחים / מטכיל / אג"מ / מבית

סודי

דף 1 מתוך 1 דפים

העתק 5 מתוך 14 העתקים

תאריך 12 אוגוסט 81

מס' גמ/1(1) 3669

מר אלי צור-מייט סמנכ"ל לחפ"מ-משרד העבודה והרווחה

התאם הפעולה בשטחים

מפקד אזור יהודה ושומרון

סגן מפקד אזור יהודה ושומרון

מר פנחס גובן-משרד החוץ

מפקדת איו"ש-רע"נ מו"ש

מפקדת איו"ש-ר ע"נ כלכלה

מפקדת איו"ש-קמ"ט עבודה

מפקדת איו"ש-קמ"ט טעד

מפקדת איו"ש-קמ"ט מים

מפקדת איו"ש-קמ"ט חקלאות

101

106

הנדון: C.D.F. - בריכת מים, הרחבת רשת מים ורכישת ציוד חקלאי
ע"י אגודה שיתופית חקלאית בכפר עתיל (טול כרם)

1. בהתייחס אל מכתבה של מפקחת ארבי"ל בלשכת קמ"ט טעד מ- 5.8.81 בענין הנדון, ברצוני להודיעכם ראשית כל, שלא קבלנו מכם עד כה כל בקשה בענין זה, וזאת, למרות שהארגון כנראה פנה אליכם (בשנית) עוד ב- 12.8.80, לבקשה זו נתנו איפוא מספר סידורי (58) לתאריך הפנייה יהיה זהה לתאריך מכתבה של הנ"ל: 5.8.81.

2. בהסתמך על חוכן מכתבו של רע"נ כלכלה-איו"ש, מס' אש/460/286 מ- 21.7.81, אנו לא מאשרים ביצוע פרויקט זה כל עוד לא הושג מימון ממקורות שאין להם כל קשר עם אש"ף.

בברכה,

יצחק זכאי,

הממונה על ארגונים בינלאומיים

יז-שז

צבא הגנה לישראל
ד.צ. 01149
ענף כלכלה
סל' 953213
כללי - 229 - 546
י"ב אב חס"א
12 אוג' 1981

מסמך מס' 10/10/81

המנהל הכלכלי
משרד האוצר
התאחדות העירונית

ת"ן נ"ו דא"ת

43 44 45

מסמך מס' 10/10/81
מפקד האזור
משרד החוץ/מר פנחס גונן
רע"נים
דובר

הנדון: פיתוח באיו"ח
מ-ר: גמ/2(24)3141
מ - 28 יוני 81

1. להלן פירוט עבודות תחזית שנעשו ב - 14 הנות הממשל באיו"ח בחתר נוסאים:

2. פיתוח מ.ע. המים

א. עד לכניסת צה"ל לאיו"ח, סיפקו התושבים המקומיים לעצמם מים בטיחות פרימיטיביות ע"י טאיבה ממעינות ובורות אגירה ביתיים, בהם אגרו התושבים את מי הגשמים שנאספו בחורף מגגות הבתים. האוכלוסיה העירונית נהנתה רק בחלקה ממים זורמים בבית.

ב. מיד לאחר כניסתנו לאזור, ביקש הממשל הצבאי מחב' חכנון המים לישראל (ת.ה.ל.) להכין חוכנית אב לאספקת מים ביתית לכל אזור יהודה ושומרון. החוכנית נסתיימה בסנת 1970 ומטרתה להגיע למצב חבו כל בית באיו"ח יקבל מים זורמים.

ג. מאז 1970 הקצה הממשל הצבאי מאבים גדולים לביצוע החוכנית הנ"ל בחלמותה ועד כה חלה התקדמות ניכרת בפיתוח התחזית לאספקת המים במרחבי יו"ח.

ד. להלן פירוט פיתוח מפעלי המים העיקריים באיו"ח:

1) אזור חברון - בי"ל -

הממשל הצבאי חפר טלוטת קידוחי מים גדולים באזור ההרודיון שהספקם מגיע לכדי 700 מ"ק/שעה. בארות אלה מבטיחות אספקת מים טדירה בכל עונות השנה לערים חברון, בי"ל, בי"ג ובית טחור. עד סנת 1970 קבלו ערים אלה 150 מ"ק/שעה בלבד. האספקה הזאת התאפשרה הודות להנחת קוי מים באורך טל עשרות ק"מ. בנוסף לערים הגדולות הנ"ל מספקת המערכת החוקמה מים זורמים ל - 12 כפרים.

2) אזור רמאללה -

המפעל המרכזי באזור זה הינו המפעל העירוני טל רמאללה. עד 1970 ניזון מפעל זה מ - 2 מעיינות טספיקתם הגיעה לכ - 250 מ"ק/שעה בחורף ולכ - 150 מ"ק/שעה בקיץ. כיום מוזרמים למפעל זה המטע מים לעיר רמאללה ולכפרים טבטיבתה 300 מ"ק/שעה ממערכת המים הישראלית המופעלת ע"י חברה מקורות. אטפקה זו מאזור י-ם מהווה כ - 70% מבריכת המים טל אזור רמאללה. יט לציין כי מאז חבור רמאללה למערכת המים טל אזור ירושלים הסתייט המחזור הכרוני במים באזור רמאללה בכל עונות השנה.

3) אזור ג'נין -

באזור זה נקדחו ע"י הממשל הצבאי 2 קידוחי מים בטפיקה טל 370 מ"ק/שעה והונחו קויט באורך טל 30 ק"מ. מערכת זו מבטיחה אספקת מים טדירה לעיר ג'נין ולכפרים טבטיבתה. יט לציין טעד 1970 קיבלה העיר ג'נין כ - 95 מ"ק/שעה מבאר מים עירונית.

4) העיר טכט -

עד 1970 קיבלה עיר זו כ - 130 מ"ק/שעה מטני קידוחים עירוניים. מאז חפר הממשל קידוח מים טלויט בהספק טל 200 מ"ק/שעה והעביר אותו לרטות העיריה. נוסף לכך איטר הממשל הצבאי לעיריה טכט לקדוח קידוח נוסף אשר טרט צוייד. קידוח נוסף טנקדח ע"י הממשל הצבאי באזור בית - איבא מצפון לטכט היה מיועד לספק מים לעיר טכט וככך למחור את בעיית המחזור התמידי במים בעיר זו. אולם, עד היום, ממרכת העיריה לקבל

1
[Faint, illegible handwritten text]

EN 22 23

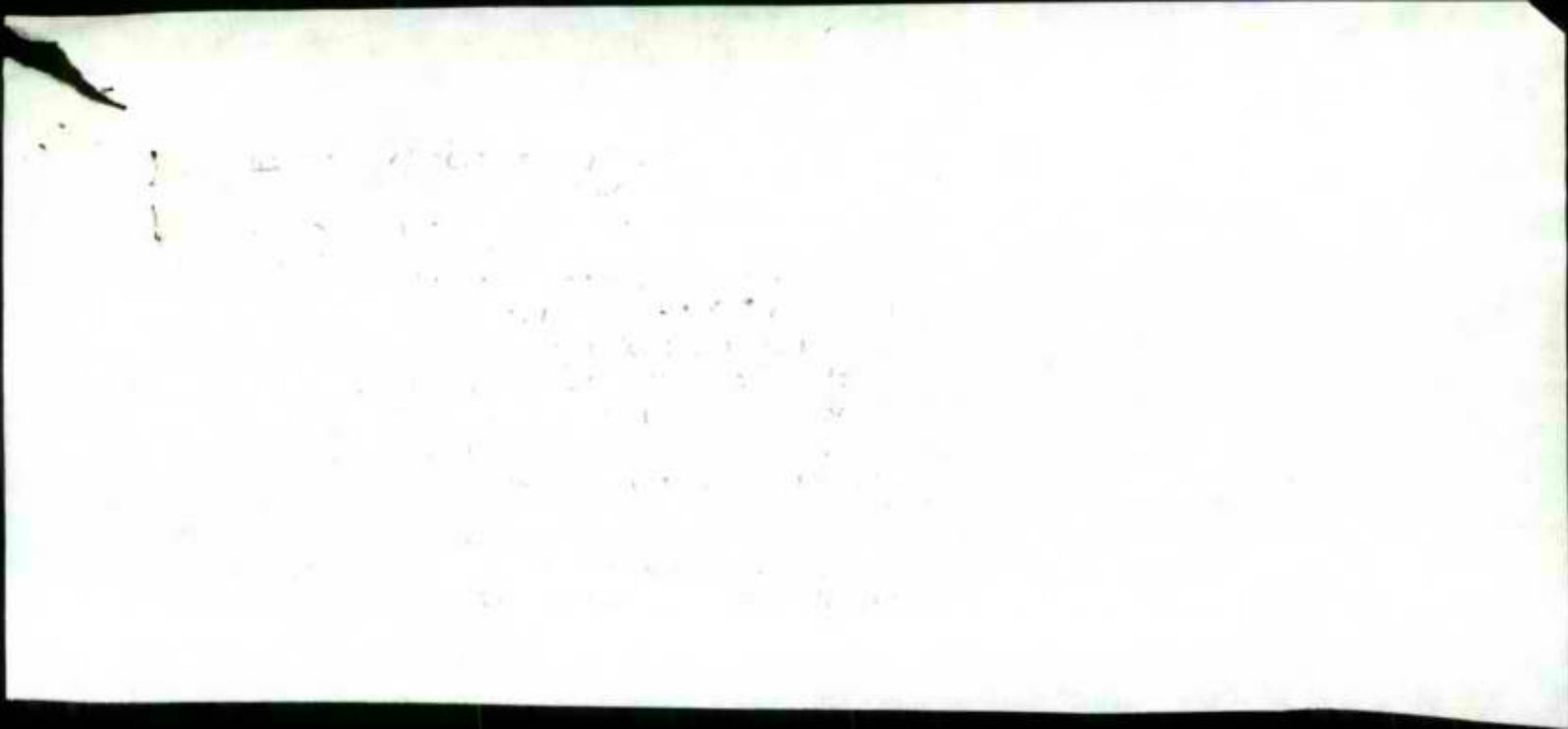
(5) אזור כפרי הסומרון -

בהנתיים האחרונות, הונחו 50 ק"מ של צינורות ראשיים לאורך שני צירים מרכזיים החוצים את הסומרון ממערב למזרח. צינורות אלה מיועדים לספק מים לעשרות כפרים באזור הסומרון והראשונים שבהם יתחברו למערכת עוד בשנה זו.

(6) אזור מערב הר חברון -

המסלל הצבאי מניה בימים אלה צינור ראשי לאורך הכביש המערבי של הר חברון. קו זה יאורכו 30 ק"מ מיועד לספק מי תחיה ל - 10 כפרים אשר עד כה קיבלו את מימיהם מבורות אגירה ביתיים.

ה. לסיכום, בעוד ב - 1967 טיפסו מפעלי המים העירוניים והממשלתיים ביו"ט כ - 900 מ"ק/שעה לצריכה ביתית, מפיקים כיום באיו"ט כ - 3200 מ"ק/שעה לצריכה ביתית מהם כ - 1750 מ"ק/שעה ע"י מפעלים הפותחו ע"י הממשל הצבאי ומוחזקים על ידו. עבודת פיתוח רשת המים נמצאת בתנופה מתחדשת למימון המסרה הקבע לעצמו הממשל והיא אספקת מים זורמים לכל בית באיו"ט.

א. מאז כניסת המסלל הצבאי ליו"ט התחוללה למעשה מהפכה בתחום אספקת החמל לערים הגדולות ביו"ט ולאחרונה מרכזו מאמץ גדול להבאת חמל גם לכפרים. עד שנת 1970 סופק חמל לאוכלוסיה המקומית מגנטורים מקומיים שהוצבו בערים הגדולות ובמספר קטן של כפרים. יצור החמל זה לא איפשר פיתוח תעסיה רצינית וניהול סדר חיים תקין ברב המקומות המיוחסים ביו"ט. מאז 1970 מדיניות המסלל הצבאי היא להבטיח אספקת חמל לכל ישוב מתן 24 שעות ביממה. עד כה חוברו לרשת החמל הארצית של ישראל הערים הגדולות: חברון, קלקליה וטו"כ וכן מספר כפרים גם באזור יהודה וגם באזור הסומרון.

81 Collyle

תן טחור

ב. בסנת 1973 הניח המסלל הצבאי קו מתח גבוה מי-ם לחברון המבטיח הספק של 5.5 מגווס אמפר (מ.ו.א.). בשנת 1980 הוסלמה הנחת קו נוסף לחברון גם הוא בהספק של 5.5 מגווס אמפר (מ.ו.א.) עד לחיבור העיר חברון לרשת החמל הישראלית ניוונה העיר ממכון חמל עצמאי כאשר היא הצריכה הגיע ל - 600 ק.ו.א. לקו זה חוברת גם העיר חלחול והכפרים בית אומר ובית אולא.

ג. באזור הסומרון הונחו עד כה חלוטה קוי חמל מתח גבוה החוציה את הסומרון ממערב למזרח. אורכם של קויה אלה מסתכס ב - 95 ק"מ והספקם מגיע ל - 7.5 מגווס אמפר כל אחת. מקוים אלה מחופק חמל לערים טו"כ וקלקליה וכן לחסה כפרים ערביים. בכוונה המסלל הצבאי לחבר לקוים אלה עוד בשנת 1981/2 כ - 20 כפרים נוספים. אספקת החמל מהרשת הארצית לכפרים אלה שתווה מהפכה של ממש בחיי הכפר מסוס שבכך מובטחת אספקת חמל לכפר מתן 24 שעות ביממה בעוד שעד כה לא היה בכפר מקור חמל או והכפר ניוון מגנטור מקומי אשר פעל בדר"כ מספר שעות בתחילת הלילה. עם הבטחת זרם חמל סדיר ורצוף לכפר עולה רמת החיים של הכפרים בכך שמעמדה יוכלו להחזיק בבית מכחירי חמל משובללים.

ד. בכוונה המסלל הצבאי להרחיב בטנים הבאות את רשת החמל בסומרון וגם ביהודה על מנת להבטיח אספקת חמל סדירה לכל ישוב ביו"ט.

הערה: בטקירה הנ"ל אין ההיחסות לתחום זניונה של ח"ח המזרח ירושלמית מיום ספ"פ תנאי הזכיון אסור למסלל הצבאי לפעול בתחום זה הסמור בלעדית לחברה (תחום הזכיון כולל את גפות רמאללה, בי"ל ויריחו).

4. פיתוח מערכת הטלקומוניקציה

א. עיקר פעילות יחידת טלקומוניקציה לאחר 1967 התבטא בשיקוט רשת הטלקומוניקציה שנמצעה במלחמה. לפני 1967 היו כ - 3600 מניניים מחוברים וקיבול כללי של 5100 מנויים לאחר המלחמה ירד מספרם של המנויים המחוברים ל - 2000 אולם עד סוף 1967 כבר הגיע מספרם ל - 4600 וכוסר הקיבול הגיע ל - 5700. באותה שנה גם הוחל בשיקוט רשת הטלעונים למרכזיות הכפריות וסופצו מרכזיות כפריות כל כ - 190 כפרים.

ב. ב - 1972 כבר הגיע קיבולת המרכזיות ל - 6700 ומספר המנויים המחוברים היה 5530. בנתיים חל גידול ניכר במספר הטיחות המקומיות והבין עירוניות וכן גידול ניכר בטיחות עם ישראל וטיחות בינלאומיות.

ג. ב - 1975 היה זינוק ניכר במספר המנויים המחוברים כאשר מרכזת בית לחם הורחבה ב - 300 מנויים עד 1500 מנויים ואילו מרכזת רמאללה הורחבה גם כן ב - 300 עד לקיבול של 2100. כמו כן גם מרכזת טו"כ טגדלה ל - 700 מנויים. במרכזת טכס הוזמנו 3 עמדות ידעיות בקיבול של 400 מנויים כל אחת לקיבול כולל של 3800 מנויים. באותה שנה גם הותקנה חולית רדיו טלמון בציר ירושלים - חברון שכללה 120 אפיקים וכן חוליה בין ירושלים לרמאללה שגם כללה 120 אפיקים.

כ - 1980 הגיע הקיבול הכללי ל - 14,400 ואילו מספר המנויים המחוברים היה 11,305. בשנה זו גם הוחלט על הקמת מרכזיה אוטומטית בשם בקיבול של 10,000 מנויים אשר מסך הקמתה ימסך חנתיים עד שלוש שנים בעלות של 80 מיליון שקל.

ה. י"ז לציין כי בנפות בי"ל חברון יריחו רמאללה. המרכזיות העירוניות הן אוטומטיות ואילו בג'נין טו"כ קלקליה וסכס המרכזיות עדין ידניות. השנה מתוכנן לחבר את כל מינויי מרכז טו"כ (1350) וקלקליה (800) יסירות למרכזת אוטומטית בישראל (בכפר יונה ובהוד הטרון בהתאמה). בעתיד נבדקה אפשרות לחבור מינויי ג'נין למרכזת בעפולה. אם נסוה בין 1967 ל - 1980 נגלה כי טו"כ ב - 1967 היה הקיבול 5700 מספרים לעומת 14400 מספרים ב - 1980 ואילו מספר המינויים המחוברים הגיע ב - 1967 ל - 4595 לעומת 11,305 בשנת 1980. למספר האחרון כדאי להוסיף גם כ - 1430 מינויים המחוברים למרכזות כפריות.

ו. בנוסף ניתן לציין כי טו"כ משנת 67 נחפרו כ - 500 ק"מ לצורך בינוי כמו כן ניהלו כבילים פלסטיים באורך של כ - 10,000 ק"מ ויותר מ - 25,000 עמודים הוסקעו באדמה לחליית הכבילים כן י"ז לציין כי הוחקנו כ - 100 טלפונים ציבוריים.

6. הכשרה מקצועית

א. ב - 1968 הוחל בהקמת מוסדות להכשרה מקצועית מחוץ מגמה להכשרת כוח אדם מקצועי למסך ומתן פתרון לנערים הנוטרים ממערכת החינוך. ההכשרה מבוצעת כיום ב - 18 מרכזים באזור ומידי שנה לומדים כ - 2000 תלמידים ביותר מ - 20 מקצועות שונים במגמות הבניה, התעסיה, הסדרות ובנוסאי החבורה.

ב. טו"כ עד סוף מרס 1981 סייעו לימודיהם כ - 23,000 תלמידים (כ - 20% בנות).
ג. הכשרת כוח אדם מקצועי זה תורמת לפיתוח הכלכלי באזור ורבים מהבוגרים הקימו בחי מלאכה וקואופרטיבים תעשייתיים.

7. חקלאות

הסקירה תועבר בנפרד.

8. פיתוח מערכת הכבידות

א. ב - 1967 היו כ - 1500 ק"מ כבישים עתה כ - 2000 ק"מ כבישים וכן הרחבות צמתים הצטלבויות תימרור כבישים ושיפוציה של כבישים רבים.

9. גנים לאומיים

הוכרזו כגנים לאומיים: איזור סבסטיה, הרודיון, קומראן וארמונות היסאם.

10. מורוות סבע

הוכרזו כמורוות סבע 5 אזורים: עין שחח, אום ריחן, אום צפא, מצפה ראס נקב חמר ועיינות. כן מסופל באחזקה של מקומות קיימים בנוסף לחסירה על ערכי סבע וגוף קיימים, פעילות חינוך והסברה למקומיים ולמטיילים באיזור.

דוד אפרתי, טא"ל
ראש ענף כלכלה

דא/סלי

משרד החוץ - מחלקת הקשר

4667

יוצי

בלמים

אל: לונדון, נר: 86, מ: המשרד
דח: ר, סג: ב, תא: 090781, זח: 1500
נד: מים ביוש

Handwritten signature/initials

Handwritten red numbers: 43 and 44

בלמס/דגיל

פלג

ה'ס ביוש' - שלך 63-1-64.

בטבר הוצאנו מספר ניירות הסברתיים על מדיניות המים ביוש' -
א. חוזר מרכז האינפורמציה 131 מ-3.2.80 על התייבשות המעינות
בכפר עוג'יה.

ב. חוזר מרכז האינפורמציה 330 מ-24.8.80 על חשק המים
ביוש' -
ג. להלן דוח' על מצב הבארות ליד הכפר ברדלה -

ב-1972 קדחה חברה יימקורות' באר עמוקה כדי לספק מים
להתנחלות מחולה. בתוצאה מהשאיבה בבאר זו נפגעה שפיטת המים
בבארות המקומיות, במספר מעיינות בסביבה ירדה בהדרגה ובמספר
מקומות אף פסקה לחלוטין.
משהתעוררה בעיה של חוסר מים באיזור נערכו מספר בדיקות וסקרים
שכתוצאה מהם הוחלט על קידוח עמוק נוסף שכל תפוקתו תופנה
לפיצוי הניזוקים. משנקדחה באר זו הושבו המים לניזוקים עפ'י
זכויותיהם במקורות השונים ועפ'י החסיבי ספיקה של אותם
מקורות.

השיטה של החזרת המצב לקדמותו נשמרה בקפדנות וצדכנים שבטבר
השתמשו במי מעיין ודרשו זאת מקבלים היום את המים ע'י צינור
המגיע עד למקום נביטת המעיין מקום בו הם נשפכים לאפיק זרימת
מי המעיין ומשם מוזרמים בתעלות להשקיית החלקות. נכל המבקש
לקבל מימיו בצורה זו אינו נדרש לשלם מאומה).

א. לים מקבלים המים בצינורות והטובדה כי המים מגיעים בלחץ
מהפשרת לחקלאים לפתח שיטות השקיה מתקדמות נמחטות טיפוס
ובכך להגדיל את יבולייהם ולחסוך בצריכת המים עד כדי 40
אחוז. נמי שמקבל מימיו בצינור משלם עבור עלות שאיבת המים

מוצרי נד' ירושלים במ'ס 11.80 2969

Σημ. 77

משרד החוץ - מחלקת הקשר

והזרחתם בלחץ בצנרת מתקדמת). כל מתקני השאיבה המקומיים
נשמרים במצב שמיש למקרה של תקלה כלשהיא במתקני חברת
"מקורות" ובחינה זו מצבה של התנחלות מחולה אף גרוע יותר
שכן אין לה כל אלטרנטיבה לבאר היחידה המספקת לה מים).

ה. בימים אלה אנו עוסקים בהכנתה של סקירה נוספת על מדיניות
המים בשטחים אותה נעביר אליכם לבשתהייה מוכנה.
הסברה/תכניה=

ד: יגד, הסברה, דיבון, שטחים, מא

מק"א

ה' בתמוז, תשמ"א
7.7.81

המחלקה להסברה

לכבוד
מר הד"ר
קמ"ט מיט
מפקדת אזור איו"ש
בית-אל

שלום רב,

הנדון : מדיניות המים של הממשל הצבאי ביהודה ושומרון

הנייר הרצי"ב הינו תרגום של נייר באותו נושא שקבלנו לפני כמה זמן
דרך פנחס גובן ממשרדנו.

כיון שתוך כדי תרגום, הוכנסו מספר שינויים קלים, אודה אם תבדקו
את הנוסח לפני שנשכפלו ונפיצו.

אנא תשובתך תדחופה.

בברכה,

קולט
קולט אביטל

העתק : סא"ל דוד אפרתי, ראש ענף כלכלה, איו"ש
מר פנחס גובן, סא"ר

RECEIVED 5/20/68

U.S. DEPT. OF JUSTICE
F.B.I.

TO: SAC, NEW YORK
FROM: SAC, NEW YORK
SUBJECT: [illegible]
[illegible]

RE: [illegible]

RE: [illegible]

RE: [illegible]

RE: [illegible]

RE: [illegible]

[illegible]

[illegible]

RE: [illegible]

43

מר

ז' בסיון התשמ"א
9 ביוני 1981

אל : מנהל ארבי"ל 2

מאת: הנציג בשטחים

הנדון: מדיניות המיס של הממשל באיו"ש

1. הסקירה תוכנה לבקשת אלי"מ בקנשטיין
בעקבות בקורו באר"ב ופגישותיו
בנאו"ס.
2. ממליץ לתרגמה לאנגלית לשמוש הנציגויות.

ב ב ר כ ה,

פ. גונן

העתיק: הסברה/תכנים
מר מ. אליצור, סמנכ"ל
סגרירות וושינגטון

1. 2000 2000
2. 2000 2000

3. 2000 2000

4. 2000 2000

5. 2000 2000

6. 2000 2000

7. 2000 2000

8. 2000

9. 2000

10. 2000 2000
11. 2000 2000
12. 2000 2000

17.5.81

תאריך

אל"מ בקשטין - תאום הפעולה בשטח

מר נ. נבו - סגן נציב המים

הנדון: הערות לדוח "מקורות המים בגדה המערבית"

סימוכין: בקשתך מה- 28/4/81 בנדון

בזהאם לבקשתך מה- 28/4/81 בדבר קבלת:

א. דוח' להבהרת נושא המים ביהודה ושומרון ע"פ מדיניות הממשל הישראלי.

ב. הערות לדוח' "הועדה להגנת זכויות הפלסטינאים תחת הכיבוש הישראלי",

מתאריך 18/11/80 כפי שנכתב ע"י המהנדס עבדול רחמן אבו ערפה

הועבר לחוות דעת ממשלחת ישראל באו"מ.

מצורפים: זה שני "ביירות" העוסקים בנושאים שביקשת.

הדוח' הראשון - המבהיר את מדיניות המים של מפקדת יו"ש - מטפל בכוונה

בצד האזרחי, וזו: בלבד יומנע מלדווח למפקדת יו"ש על צמצום.

מוצע שתעכר מעט הפצח הי. לרות האמורים כך שמכאן בי יוכל לטעון

נקווה יוכלו כמדה וזאת צורך בכך.

ב ב ר א

ז. גולני

יועץ מים למפקדת יו"ש

העתק: נציב המים

מר י. ורדי - תה"ל

רע"ב כלכלה - מפקדת יו"ש

קמ"ט המים - מפקדת יו"ש

מדיניות המים של הממשל הצבאי ביהודה ושומרון

1. הקדמה

לאחרונה מופצות כמוסדות בין לאומיים מודיעין בעזרת עבודה המוניטריים לענייני המים ולמדיניות המים של הממשל הצבאי ביהודה ושומרון שמקורות מקצועיים כמיכול שידויותיהם בדבר הנעשה בטוח מוגבלת מעט.

לפיכך, נתבקשנו לתת כזה הסבר בסיסי איכותי קצר, תכלי להכנס למרחבים הכמותיים, כאשר קונוס המחקר להחליטה בהמשך באופן מפורט לכל נושא ייחסי היות הערך.

בספרנו נאמר את מדיניות הממשל יש החלטה להכריז במספר מישורים יסודיים המבוססים בנושא.

א. באזורי המים של אקלים סמי ארצי בכל מקום בעולם אינו מתקדם את ליצור השקיעה להחליטה כך שהמגבלה לגבי שטח הייצור בולטת בעיקר על ידי כמויות המים ולא לפי גודל שטחי הקרקע.

ב. הידוע זכויות מים מתבטאות היכולת לקבל המסדות על מים מים כל שטח מים להשתמש במים מים או בכמות מים מסוימת לצורכי מים וכל המים מים מים הוא מקומות - ישיבה לו זכויות להחליט ולשקול וליצור ואין הדין סובלת שינוי משהוא אחר יינשל יתכן ממנהל וישאירו ללא מסור המחלה המסורתי שלו.

ג. השלטון המרכזי המדינה כל שהוא מנסה על כן שמקורות המים לפיכך ויבוצלו בהמות המיתר לביצוע בסווה רחוק (safe field) ולא יעבר לכך; כאשר ביצוע יתר כמות מספר רב של טכני עלול להיות להרס מיוחד המים.

בתנאי האזור ייבון מים התיכון ובהר הירדן יתבטא ההרס בחזיתות כוח מים מלוחים לתוך מקורות המים הה-קרקעיים וקלקול איכות מים שלא יתנו מים ראויים לשימוש משך דורות. במורדות המערביים של הרי יהודה ושומרון מקור החלחה הפוטנציאלית הוא מים התיכון וכמורדות המזרחיים גופי מים מלוחים הם קרקעיים המצויים בקרבת קוים לגבי המים המתוקים ויבוצו לחוסר באם תחזיקם לאחרונים (יתר *more*) מחושבת.

2. האחריות לנושא המים

"הממונה על המים" הוא קצין המטה לענייני מים האזורי כלפי המפקד הצבאי של האזור ופועל בשמו על פי חוקי המים הקיימים ביהודה ושומרון שהם החוקים שחוקקו ממשלת ירדן לפני יוני 1967.

מס' 37 לשנת 1966.

88 לטבת 5766.

התורה היא רחוקה מלהיות "רומנטית".

צווייט, אז ער האט געזאגט ליידן הנחשת העבאלי.

2

לראשונה הוצגו רשימות המקהל לבעלי בארות המים במחודת ושומרון בשנת 1977.

• 11935 59.

טעגות כל שטילא.

או כינוע או מסיכת שחרית כל שהיא שהתקבלה על דעת הועדה.

ביותר למביעת נישול מ מזכורותיהם.

יש להתייחס למדי המים ולרשימות ההפקה כאל כלי מפתח לקביעת הסדרי מים
מדיניים כל שהם בעתיד. כך שניתן יהיה לתאם מדיניות הפקה ולעסוב שהצדדים
אכן עומדים בה ומתוך נקודת מבט זאת יש לראות את הצעד שנעשה ב- 1977 כאחת
מנקודות המפתח ליישום הסכמי שלום בין הגורמים המנוצלים אגני מים משותפים.

ישיבת חכמי צדקת לב

4.1 תוכן המדור

לשון המדרש דרומה מאיזור הפריקה ניתן להגדיר ילשי שלוחות מים כולל:

- [illegible]

מקצבתם אלה נקבעת את כל הענין המהוללים במחשבות על הקוראן העליון
והיורון ולמעשה מוצאים במלאך עלי השלום אשר בזה כמות וזמן יורון.

כל עניינה ליהודימר של הקבוצה, וכלומר בדרך זו, תהיה כללית וכללית
הנרצת ליהודי זה למחנה המעבדות הנרצת, וכללית וכללית תהיה כל
חשבונו אשר מבטל וכללית הנרצת הנרצת, ליהודי אשר מבטל הנרצת
הנרצת הנרצת ליהודימר זה לטוב גורם שבו.

[illegible]

קרינה לעומק רב מדי או שאינה יתר באגביל ואינה אלה יגרמו לחזיר
גופל על מלנחית זורט האקולפריס האמוריס.

מאז שנתגלו אפשרויות הביצוע של קידוחים אלה התחלת שנות החמישים ועד ל- 1967, נקדמו באיזורם אלה יסודות, קידוחים, והתקנימה למיניהם שאותם נחל שירדה עם תגובת זאת - תגובת המלחמה לרוב.

מכיוון שבאקויריום אלה התקיימה בעבר שאיבת יחסי שגרור להמלחת הקידוחים שבשולי העדשות אשר המושל הצבאי על קוירה נוספת באיזור זה לכל-הך לגורמים ישראלים והו' לחסלאים ערכיים-וכן אשר על חידוש שאיבה הקידוחים שננטשו בעבר ונמצאים כיום ברשות האפוסטרופוס על נכסי הנפקדים.

במידה ולתכנן שנינון להגדיל את הכמות הנשאבת ומאיד מאקויריום אלה הוגדלנה מכחות חשאיבה של המחקרים הערכיים באקויריום אלה כנראה שיפורם יגדלה לזכויות המים הנוכחיות שלהם.

ג - האקויריום של הקבוצה התחתון באיזור זה לא נבדל לפני 1967 מכיוון שניצולו כדרך בקידוחים עמוקים מאד וסיכורי הצלחה ניכרים נבדלים יחידות. הקידוחים המאפיינים הנקדחו באקויריום זה הדרו יחידות מוצלחות מאד בתוך תפוקות נמוכות. מיד ורם עם התקדמות המחקר והידע הוכתרו מספר קידוחים יוצלחה.

ה - ב"ר עמלים הנדוזה הטבעי של האקויריום זה היא שניצולות פחות הקידוחים המליחות שאיבה יבאמת לשירות חסלאי דר שכל קידוח מוצלח "גואל" למעשה מים במדבר.

וידת הקידוח שהשקיעה משאבים רבים בקידוחי יחידה באיזור זה קבלה למעשה יחיד זכויות לנצלו בתמורה חברה זו זוכרת כיום את היות יחידה מוצלח מאד מאד באקויריום זה ליושבים הישראלים שהוקמו בבשעת הידוך לאחר 1967.

כמעלה אקויריום זה ניתן רשיון קידוחים זה למפעל המים המדובר לרמאללה וא' בורה שקומו לאקויריום זה בסרבת מקום לעין סמיה לצורך חקת מי שתינה לערים הנ"ל והכפרים שמביכתם.

1.2 האון המערבי

צמי הגמיש הממלחתי במהסוכי הנדוזה והקבוצה האון המערבי נוכעים בחלקם הקטן במעיינות המנקזים אקויריום שעונים וכרובם מגיעים לאקויריום האיזורי המנוצל ע"י קידוחים נשני צידי ה"קו הנדוק" כאשר רב הניצול נעשה מ"מערב/אמ"ל/.

בעבר חרחוק היה בסים הנדוקז הטבעי של אקויריום זה מעיינות ראש קעין ומעיינות התנינים שבקומו הכרמל כאשר רב האקויריום מנותק מנוגץ עם גופי המים של הים התיכון ע"י תבנות חוצצות שאינן מוליכות מים החודרות לעומק גדול (שכבת ה"מקיינה") לפיכך רב המים השתפכו לכוצאיו הטבעיים של האקויריום המעיינות הנ"ל.

קרוב לוודאי שבקרבת הכרמל קיים קשר תת ערקעי מוגבל אל גומי המים המלוחים של הים התיכון ולפיכך הורדה דרסתית של מפלסי המים באקויריום זה ע"י שאיבת יחיד רב שנחית עלולה להחזיר גופי מים מלוחים לתוכו והריסתו.

מקורו: זה הגוי למלוא ביצולו ע"פ לפני 1967 ולמכר אל שליח יורו הדין החל
גם על העדשות האסולפריות שבבקעת הירדן; היינו; באמרה הו קדיחה וביצול כוספית,
למעט מקרה יוצא דופן על פיו הונח לחב' מקורות להשתמש באקופר זה לצרכי ויסות
התעמולות במלח כר שביצבות המלח של ישראל האקופר זה מתומלל ^{למחיר} ~~במחיר~~ מתורה
מדינה והתקת כוספת ממנו ~~כנגד החדרה~~ כנגד החדרה מלאכותית של כמות מים
התמלך (בממוצע רכ שגתי) בעיקר בעונות החורף.

בשם: המורה קליטה והגילת השאיבה מאקופר זה (למעט חנוד חקירה מקבילה) לכל
הגורם - השאלות או ערכים - ומשני צידי חזק היכול.

היחידה, ויחידה דרכה לאורח יום מאוחרת זה הדין, ויחידה העונה חסות השאלה
לכל הדעות בזה יום.

DATE: 11/11/2000

[illegible][illegible]

בסיס הביקור הסביל באגן הצפון מזרחי - אגן הפרוטה - נמצא במספר מקומות. במעינות פרליה וביצאן במעלה האגן, בהמשך במעינות אבו חאלה, מחסכת עין יעקב ועין שדלי. כאשר חלק מהמים המשיך בזרימה אל קרקעית שחוקה בדרון.

במשך השנים בוצעו קידוחים במעלה האגן, באיזור ראס פרעה והחברר שתפוקתם באה כולר על חישוב הנביעות המבוצלות ע"י החקלאים. לפיכך הוציאה ממשלת ירדן תקרה (לפני 1967) טאסיה קדחתה נוספת במעלה מעיין פריעה.

כמו כן, בוצעו מספר קידוחים במרכז האגן שגם הם היו בחלקם על חישוב הנביעות עד לעין ירדן וחלקם על חישוב המשך הזרימה מזרחה, תוך תוספת המלחה והתנקזות לירדן. ה' וקורות קדחה במזרד האגן מספר הקידוחים שהפוקתם באה על חישוב התנקזות לירדן. דחינו על חישוב מיט שלא נוצלו קדם לכן.

הערה כללית

בזמן להבדיל מקידוחים כל שהם שקדחה חב' וקורות משפיעים ככל זאת על ירדית חפוקת מיט מוצע: זה המבוצלים ע"י חקלאים ערבים, או על בארות שבבעלותם זיושם מידית התקדית הכנסת בהרזלה ובעלי זכויות המיט זכרים קדחתה או חלא' כמורות המיט שערך לרשותם, וזאת האזכור וריסוי התקדית שהתקדית עלתה קדם לכן. הן האזכורים המיט של בעלי הזכויות הערבים לא שגער בכל מקרה.

לחישוב

מאז 1967 לא נשללו זכויות המיט משום בעי זכויות מושב הגדה המערבית. ההיתוך הוא הנכון; פדכיות של הערבים נחשבו ע"י מתן רשיונות הפקה וחכרה רחמים. זאת על מיט כמורות הידן שנהגו להפיק ללא כל גבולת זכויות וזכויות מיט זה אף הוגדלה ה- 10% לפחות.

בתקופה הידית שלטונות הממשל הצבאי בהכנסת מיטיו עיבור מלכות השקדית הידית כך שברב המקרים הונחלו שטחי העיבור על מיט אותו כחליות המיט והיטלו כמורות הנובלים. האשירות הכיוון זה עדיין לא נוצר בלונדון והאזכור נומד בפני בעלי זכויות המיט.

מקרה ברזלה היה הקרה חזיל ויחיד. גם במקרה זה העיין נומד והו מספר שנים כאשר כיום עיכו בעיקר בזכות התקדית שהוא יצר על פני אין הממשל מולית עם נישול זכויות מיט מבעל זכויות כל שהוא.

ומתוך אותה המלסת עצמה אין להרשות קדחתה והמקד נוסכית. לצרכי הקדחת גם לחקלאים רעיונים בכל האגנים שהגיעו כבר לכלא כקדחת הן במזרח הן בצפון והן במערב.

5. מים לצורכים ביתיים

האיסור בדבר קדחת והפקת נוספים באגנים שהגיעו למלא נישולח הוחל כאמור על מים לצרכי השקיה בעוד שלגבי מים לשימוש ביתי נקבעו עדיפות ברורה ויחסינות רחוקות קדחת והפקת ככל הנדרש להקמת מערכות מים עירוניות שתענה לדרישות התברואה המודרנית.

באקטואר בהם הקדחת בקרבת העיר אפשרית, עודדו שלירות הממשל את העיריות לקנות ולתפעל הבארות בעצמם - ראה טול כרם, קלקילית ועוד; ואילו עבור העיריות שבהחזקתן אין אקוויפר נח לתפעול ויש להביא מים מן העיר והעיריות שלטונן הממשל ועודדו מים ומערכות מים איזוריות הרחוקות מים לעיריות בשולי העיר. בעיר שאספקת המים לחושבים בתחום הערים מתבצעת על ידי מחלקות המים העירוניות ואכן נושא אספקת המים העירונית קיבל תבונה מידית במסגרת שלטון הממשל הצבאי הפיזיקלי היותה בתחומי יו"ש מעולה.

המרכז המים לשימוש ביתי הועברה ב- 1966 ב- 10 מ"ק לשנה בלכד לאיר הרחבה המים המוקדמים שהקמת מינוחוערכה ב- 1973 ב- 10 מ"ק לשנה לאור המערכת המיושנת שבה את ה- 20 מ"ק/לשנה גרמה בשנת 1980 והתחליף במשך.

להלן דוגמאות למי לגבי כמויות המים שעמדו לרשות חלק מהעיריות הגדולות.

ה ע ר ד ס	השימוש בשנת 1978/9 (שימוש מדוד באלפי מ"ק)	השימוש בשנת 1966 (לפי כושר השאיבה של מכשירים היהו שעמדו לרשות העיריות)
מערכת בית לחם, בית ג'אלה; רמת הגולן	2,800	260
מערכת רמאללה אל בירה	1,900	850
מערכת העיר שכם (הקדחת)	1,440	190
מערכת העיר ג'נין	1,285	100

הנה נתונים למערכות אלה במיצגות חרי שאספקת המים העירונית גרלה בערך פי 5 בתבונה שלטון הממשל הצבאי והתחליף במשך.

אפשרויות הגדלת כמויות המים בעתיד

6.

לצרכי שתיה אין כל הגבלה בפיתוח מקורות המים גם כאשר הדבר כרוך בהגברת הניצול של אגן מים שהגיע כבר למלא ניצולו וגם אם יחליב הדבר חקטנה כל שהיא בכמויות המים הנשאבות לצרכי חקלאות.

ואורך לצרכי השקיה כל קדיחה ושאיבה נוספים מתוך אגבים שהגיעו למלא ניצולם תגרום בהכרח להורדת כמויות המים מבעל זכויות אחר, לפיכך ניתן לדבר על הגדלה ניכרת של כמויות המים שנעמודנה לרשות החקלאות ביהודה ושומרון רק ככגר הבאה מזה המקורות שלא עמדו לרשות הצרכנים בעבר.

מכאן: יום אלה עשויים להיות

א. העלת קניין המערכות שספק לחקלאי בקעת הירדן שבגדה המערבית את החלק שנקבע עבורה ימי הירמוק. מים אלה נמצאים כיום בשליטת ממשלת ירדן וידועו הסדרי מים בין האיזורים כדי לממש אספקתם לחקלאייה המערבית של יהודה ושומרון בכמות הירדן.

ב. באגן המערבי כנראה שניתן יהיה להגדיל במידה ניכרת כמויות המים ע"י פיתוח מתקני התפלת מ"ע ים לאורך חופי הים התיכון. ימים גורמים ירכיב לשתתם במימון מתקנים כאלה כיחד עם ישראל ניתן יהיה להגדיל במקביל כמויות המים לחקלאות באגן המערבי וכן ע"י הצרמת לשירות המים התפלת הים התיכון ויטכנן בקרי מים ראויים ע"י הסדרים שיאשרו הגדלה מכסות השאיבה בתחומי יו"ש מאגן המערבי מרלי שיהיה צריך להשקיע בספים ויהיה המוגדלים וירוחקים דרך השטח יתמקרב לכו הירוק.

ג. בעתיד הרחוק יתכן וביתן יהיה לחוסים ולהגדיל כמויות המים לחקלאות המערבית ביהודה ושומרון ע"י ליבוא מים, חן מדרום תוך הסוויים עם מצריים לקבלת מים מהבילוט והן מצפון תוך הסדרים עם לבנון לקבלת חלק מהמים של הליטני שכיות מנועלים להפקת אנרגיה ותומלית ומהבזזיה בהמשך בזרימתם לים התיכון.

סיכום:

נראה על כל פניו שבמסגרת הסדרי שלום בין כל מדינות האזור, ניתן יהיה לחקטות מים ההיקף הדרוש לצרכי אוכלוסית יהודה ושומרון.

הערות לדו"ח בנושא "מקורות המים של הגדה המערבית"

שכתב ע"י המחנדים עבדול רחמן אבו ערפת

נושא תאריך 18 לנובמבר 1980

כ ל ל י

על פי הדו"ח ברור שאין הכוחב איש מקצוע בנושא המים (כנראה שהתמחותו בכלכלה) ולפיכך קשה לחתייחס עניינית לעמדתו.

מצורף בזה לפיכך הסבר איכותי לנושא מדיניות המים של מפקדת איזור יהודה ושומרון בו נמצאות מירב התשובות לנקודות המועלות בדו"ח. יל מר עבדול רחמן אבו ערפת.

להלן מספר התייחסויות ספציפיות לנקודות שונות שהועלו בדו"ח

לסעיף מקורות המים (2/112)

הסעיף זה טוען החבר ש- 40% בדיקות שבאגן המזרחי נובעיים במעיינות ועוד 10% בכ- 75 ידווחים שכגרה המעבכית.

היכן אם כן יתר ה- 50% ?

ע"מ להבין את המודל של הזרימת המים לעירך הפרה הדו באגני המים בדו"ח מדיניות המים המצורף.

בנוסף לכך נצייר שכל והיום שנכנסו לאקוויפר כ- *recharge* גם יצאו מחנו גבסיסי הניקוז הטבעיים שלו. השאלה היא היכן הם יצאו בעבר ומי ניצלם.

ובכן - באגן המזרחי נוצלו בעבר כל מי המעיינות (למעט הדליפות לירדן ולמעיינות פשחה) ע"י החקלאים הערבים ואיש אינו מערער לפיכך על זכותם להמשיך ולנצל מים אלה. מאידך המים שבאגן הצפוני נוצלו בעיקר בישראל מסעיינות בית שאן ובאגן המערבי בעיקר ממעיינות הירדן.

לפיכך היתה לישראל מלוא הזכות להמיר את זרימתם במעיינות הפסה מקידוחים, זאת מבלי שנמנעת קדיחה וניצול מים באקוויפר זה גם בשטחי הגדה - בעיקר באיזורי סלקילית וטול כרם. עד 1967 היגיע ניצולו של מקור זה לשיעור של למעלה מ- 100% וחיה על ישראל לקצץ את מכסות החפקה בשיטחה ע"מ למנוע את הרס המקור.

לסעיף חוספת הקדיחה הפוטנציאלית (עמוד 3)

כותב המאמר צודק כאומרו שהמים באגן המערבי המשותף לישראל ולגדה משני צידי ה"קו הירוק" מנוצלים כבר ע"י גורמים ישראלים.

גורמים אלה השקיעו כספים, פיתחו את מערכות המים וכיום מתפרנסים כחקלאים תושבי המישורים במים. כאמור היגיע האגן למלואו ביצולו עוד לפני 1967 ולפיכך כל ביצול נוסף יחייב הקטנת מכסות המים של בעלי זכויות המים המנוצלים כבר מים אלה.

לפיכך, אכן קיים פיקוח המור על קדחתה וביצול נוספים אלא שפיקוח זה אינו חל על הערבים, כדבריו בעל המאמר, אלא על כל הגורמים שממני צידי ה"קו הירוק".

בפסקה השלישית בעמוד 3 מתוכם כתב המאמר לאפשרות התפלת מי ים לשם הגדלת כמויות המים לעיריית יהודה ושומרון. נראה שעמדתו נכונה אלא שאין לדבר כל אשר עם כמויות המים המנוצלות כיום ע"י ישראל מאקופר הירדן.

למערך העוסק ב"השפעת הכיבוש הישראלי על מצב מקורות המים בגדה המערבית"

בפסקה השנייה שבעמוד 5 וכן בעמוד 4 נכתב כי המאמר שהשלטונות מנסים להגביל את השימוש במים לערבים בתיניה ולפיכך הכמות הנצרכת בגדה היא 10 מ"ק לנפש לשנה בלבד.

טענה זו פשוט נכונה אין המציאות.

למעשה מעורר הממשל מ"מ מערכות מים לשימוש ביתי ואכן באקופת הממשל הצבאי עלתה התצרכות מכ- 5 מ"ק לשנה בשנה 1966 למעבר ל- 20 מ"ק לנפש בשנה בשנת 1980 כשתחליף נמשך.

במסגרת זאת משקיע הממשל כספים רבים בפיתוח תשתית של מערכות מים איזוריות ומספק מים לעיריית זיהראיה על מערכות החלוקה בחוף הערים.

- ראה פרוט יתר בדו"ח מדיניות המים של מפקדת יו"ש המקורף.

בפסקה הראשונה בעמוד 5 טוען בעל המאמר שהשלטונות התירו ליישובים היהודים לקדוח 17 בארות עד ל- 1977 ובארות אלו מרוקנות את המים ממקורות המים של החקלאים הערבים בחיתון קדוחות לעומס גדול יותר.

לענין זה - ראה בתרחכת הפרק העוסק אגן המים המזרחי והצפון מזרחי בדו"ח מדיניות המים של הממשל הצבאי.

בקצרה נציין - שקידוחים אלה של חב' מסורות בכל האגן המזרחי מסיקים אך ורק על חשבון נביעת המעיינות המלוחים במעיינות פשח. מבלי שיש להם השפעה כל שהיא על מקורות המים המנוצלים ע"י החקלאים הערביים.

מקרה ברדלה (מבא הצפון מזרחי) היה מקרה חריג בה על היקונו ומחווה למעשה הוכחה לחתחיכות הממשל לא לפגוע בשום מקרה במקורות המים של הערבים.

לפרק העוסק בסיכום "חנזקים שנגרמו לחקלאיים ולאזרחים הערבים"

- 1 - לסעיף מס' 1 - ראה ההסבר שניתן לנושא ברדלה קודם לכן.
- 2 - לסעיף מס' 2 - ראה ההסברים שניתנו לפרק הקודם.
- 3 - לסעיף מס' 3 - ראה ההסבר לנושא התקנת מדי המים ומתן רישיונות הפקה בדו"ח "מדיניות המים של הממשל הצבאי".
- 4 - לסעיף מס' 4 - בשום מקרה לא הופקעה שום באר ערבית. לינומת זאת נכון הדבר שבארות שהיו שייכות לנפקדים עברו אוטומטית לאחריותו של האפוטרופוס על נכסי הנפקדים. באיזורים שהיתה בהם שאיבת יתר נאסר על האפוטרופוס לעייר הבארות ולהפיק מהם מים. בארות אחרות הוחזרו ע"י האפוטרופוס לחקלאים ערבים. ישנן שתי בארות באזור ארגמן שהיו שייכות לנפקדים וגמצאות כיום לרשות האפוטרופוס שהוחזרו לישוב ארגמן.
- 5 - לסעיף מס' 5 - המים במעייני עין-אבן יבשו בשנת 1979 בעקבות הנצירת כפי שיבש מים לכן ב - 1962 וב - 1933 גם כן בעקבות שנות בצורה.
- אין כל קשר בין בארות מקורות שנמצאות במורד המעיין ובין שיעור נביעתו וכן אין כמובן לשלטונות הממשל הצבאי את הכח לגרום או למנוע שנות בצורה.
- 6 - לסעיף מס' 6 - ראה ההסברים שניתנו לפרק הקודם.
- 7 - לסעיף מס' 7 - הטענה פשוט אינה נכונה שלטונות הממשל מחזיקים להתגבר על כל בזק שנגרם למערכות ההשקיה - ראה התיקונים שבעשו בטוח בנקבות השטפונות של ינואר 1974 הן באזור הגיפטליק והן באסודודוקט של מעין נועילנה.
- 8 - לסעיף מס' 8 - למעט במקרים מיוחדים אכן אין הממשל מתיר מדיחה נוספת לערכי השקיה באגנים שהגיעו למלוא ניצולם כפי שהוסבר קודם לכן.
- 9 - לסעיף מס' 9 - גם כאן לדאבלני הקביעה פשוט אינה נכונה. האמת היא ההפך מזאת - כמויות המים העומדות לרשות השטחים הכנויים (בערים ובכפרים) נדלו בערך פי - 5 מאז 1967 וגידולם במהר.

לסיכום הפרק הזה יש לציין

- א. כאשר למים עירוניים חל גידול של בערך פי - 5 בתקופת שלטון הממשל הצבאי.
 - ב. כאשר למים לערכי השקיה:
- מוסדו לחקלאים זכויות המים כפי שנוצלו על ידם ללא כל הגבלה.

- מכסות המיס לחקלאות הוגדלו ב - 10% מעבר לניצול שנמדד ללא כל הגבלה.
- ע"י שימוש בשיטות השקיה חדשות שנלמדו בישראל הורחבו השטחים המושקים במידה ניכרת מאוד וגדלה בהרבה הכנסתם של החקלאים.

לגבי אפשרויות הגדלת תפוצת המים לצרכי הגדה המערבית בעתיד

- ראה הפרק הודן בנושא ז' בדו"ח "מדיניות המים של מפקדת יהודה ושומרון".

ר"ס: ז. גולני

43

(לחתכבות מימית במשרדי הממשלה)

מזכר

התאריך	מזכר מס' 117	אל:
30-4-81	מזכר מס' 117	מאת:
תיק מס'	ההצעה	הנדון:
כ - 117		

אני מבקש שתצטרף אלי
מכתב זה לשלח המל"מ הנכבד
ברשות קולטן מס' 117
ההצעה מחולקת.
ד"ר כה
בן אל

אין לומר

מקורות חברת מים בע"מ

יח. גביה וצרכנים
80
9.4.1981

מ א ת
סימנו
תאריך

מפקדת יו"ש - יחידת המים

16. IV.

לכבוד
מר ד. אדר
מ.מ. קמ"ט מים
מפקדת יהודה ושומרון
ת.ד. 34
בית-אל
א.ב.

הנדון: מימון הקמת מפעל לאספקת מים חילופיים ברדלה-מחולה
סמוכין: - מכתב מס' 7341/117 מיום 30.11.80 בנדון.

1. נציב המים בישיבתו ביום 29.10.78 הודיע כי הנציבות מבקשת להיות הבעלים של מפעל אספקת המים ברדלה מחולה.
2. הנציב הודיע כי למרות ההסכם עם הממשל, מימון השלמת המפעל יבוא מתקציב הפיתוח למפעלים במסגרת תקציב 1978, זאת במסגרת קידום מימון משנת 1979 ל-1978.
3. התקציב שהועבר ע"י הממשל לנושא בסך 2 מיליון ל"י יהיה חכויים מים ואו, חבדק האפשרות ע"י אגף האוצר, ל העברתם לתקציב השטחים ב-1979.
4. המפעל בוצע מתקציב הפיתוח ולפיכך הינו בבעלות מקורות. אין לנו ענין בהעברת הבעלות, על הקידוח והקו המחבר, לממשל כפי שדרשת במכתבך שבסמוכין.

בכבוד רב,

שמואל אגמון
מנהל יחידת גביה וצרכנים

העתקים: קמ"ט אוצר מפקדת יו"ש.
ה' י. טמיר/סמנכ"ל לכספים.
ה' ש. קנטור/המהנדס הראשי.
ה' י. טוביאס/מנהל מח' משאבי מים.
מנהל מחלקת הגביה.
התקשורות.

יט/אד.

מס' : חוצות : תאריך : 11.10.79	ירוש, חנות חיס בע"מ
שם : מיומ : 29.10.78 מקום :	עבוד דברים
תפוצה :	הנדון :
נוכחים :	מפעל ברדלה מחולה
מר מ. בן מאיר - ב. המים מר ס. קנמר - מקורות מר י. סמיר - מקורות מר מ. ריבזמן - תה"ל	מר י. מדבית - מנכ"ל מר א. מאיר - מסנה למנכ"ל

(1) בציו המים מנקש להיות הפעלים על המפעל לפיכך הסלמת התקציב למרות החסכ עם המפעל תהיה מתקציב הפיתוח למפעלים, כולל התיוקורות.

(2) 2 מליון ל"י שניתנו ע"י המפעל יהיו זכורות מים.

(3) המימון יבחן במסגרת הפרישה של תקציב 1978. קידום מימון מ- 1979 ל-1978.

6.12.78
י. סמיר
מ. ריבזמן

מדינת ישראל

נציבות המים

תאריך: 8 במרץ 1981

מספר:

אל: אלי"ם בקנשטיין - תאום הפעולה בשטחים

הנדון: הערות לדו"ח משלחת מוצצת' הבטחון

מיום 25/11/80

מצ"ב הערותיבנו לדו"ח הב"ל.

ב ב ר כ ה

נ. נבר

סגן נציב המים

עותק: - נציב המים

- מר י. ורדי - תל"ל

- מר ש. פוהורילס - משרד החקלאות

- מר י. מעוז - מפקדת אזור חבל עזה

- מר ד. אור - מפקדת אזור יו"ש

- מר ר. וייס - משרד החקלאות

הערות לדו"ח משלחת מועצת הבטחון מיום

25/11/80

לסעיף 188

המשלחת אינה מזכירה כלל את תוכנית ג'ונסטון לחלוקת מי הירדן והירמור ברשימת התוכניות שהיא מונה (עמ' 36). תוכנית ג'ונסטון לחלוקת מי הירדן והירמור בין מדינות האזור הוצעה ב-1955. כדיונים בדרג הסכני שהתקיימו אז עם מדינות האזור הברבנות ברנר ישירות (סוריה, לבנון, ירדן) וכן עם מצרים, נתקלה הסכמה לתוכנית זו והנשיא איזנהאואר אף הודיע לקונגרס על הסכמה זו. ישראל פועלת מאז ועד היום לפי התוכנית הב"ל. מוזר מאד שהמשלחת מתעלמת ואינה מזכירה תוכנית זו. הספור המובא על הרס 11 בארות בקלקיליה ע"י ישראל זמן קצר לפני מלחמת ששת הימים ב-1967 - לא ידוע לי.

לסעיף 192

בכון שישראל הגדילה את פתוח מקורות המים משנת 1948 ועד 1967 פי ששה, אבל היא עשתה זאת רק ע"י בצול מים הנובעים מתוך שכחה. אקויפר הסורון ירקון-תנינים הוא אקויפר שנובע במעיינות הירדן ובמעיינות נחל תנינים, שניהם בתוך ישראל. ישראל קדחה קדוחים בחקופה זו על-מנת לבצול מים אלה הנובעים במשך כל השנה, בעיקר בקיץ, עונה בה דרושים המים להשקיה וכן כדי לקבל אותם במליחות במוכה יותר. כמות המים השנתית הכוללת שישראל מנצלת מקדוחים אלה, אינה עולה על כמות המים שנבעה בעבר במעיינות הב"ל.

לסעיף 195

כל הספור המסביר שישראל לא תוכל לפתח מקורות בוספים בקצה מידה רציני לצורך גדול הצריכה שלה אלא ע"י בצול בוסף של מקורות המים של הגדה המערבית מעיד על אי הבנה וחוסר ידיעה של הניסא. כותבי הדו"ח יכולים לפקפק ביכולתנו לפתח מים בוספים בנסיאם

כמו זריעת ענבים להגברת גשם, התפלת מים מליחים ומלוחים, שמוש יעיל במים ונצול שפכים. אנו מתכננים את תוספות המים שלגו בעיקר על נצול שפכים ובתוכניתנו לנצל עד סוף המאה את כל פוטנציאל השפכים בהיקף שיהיה אז. בנוסף למקורות שהוזכרו בדו"ח אנו מתכננים להגביר הנצול של מי אגן הכנרת ועופי הירמוק וכן את נצול מי השטפונות הזורמים עדיין לים התיכון, ולים המלח. איבנו מתכננים לנצל מים נוספים ממי החורש של הגדה המערבית וזאת מהסיבה הפשוטה שאנו כבר מבצלים אותם למעלה מעשרים שנה ואין מקום לנצול של מים נוספים באגנים אלה מבלי לפגוע בנצול הקיים (למעט מאגן הנקוז הדרום מזרחי באזור שבין רמאללה-חברון לים המלח). לפיכך גם לא נרשה לתושבי הגדה לנצל מים נוספים ממקורות אלה כיוון שהם כבר מנוצלים במלואם. אנו מתכננים נצוץ קו מים מהכנרת לבקעת הירדן לאספקת מים להתישנות חדשה בבקעת הירדן. קטע טקו זה כבר בוצע.

לסעיף 198

כפי שכבר נכתב בחשונה לסענות שכסעיף 195, כל נצול נוסף באגן שטמערב לפרשת המים או באגן הצפון המזרחי (אזור שכס-ג' ביו-ברדלה) יהיה על חשבון המים המנוצלים כבר בישראל למעלה מעשרים שנה. לפיכך ישראל לא תסכים לנצול נוסף באזור זה. נצול ענבר התישנות יהודית אף הוא על חשבון ישראל.

לסעיף 199

הקדוחים שקדחה חברת מקורות בבקעת הירדן הם קדוחים עמוקים ונצוץ לשאוב מים מאגנים שאין להם קשר עם הקדוחים השטוחים של הערבים. בכל מקרה שקדוח כזה השפיע על הקטנת הספיקה של הקדוחים הערביים קבלו הערבים פצוי מלא במים מהמקורות החדשים (לדוגמא, אזור ברדלה).

לסעיף 200

תוכן סעיף זה אינו נכון. השליטה על מקורות המים ואספקת מים בשטחים היא בידי מפקדת יו"ש או מפקדת רצועת עזה ולא בידי וציבות המים.

לסעיף 202

יש טענה שישראל פוצצה לאחר מלחמת ששת הימים 140 תחנות שאיבה ערביות על הירדן, כתוצאה מכך לא יכלו הערבים לשאוב מים מהירדן

ולעבר שטחים ואילו המתישנים היהודים עשו זאת.

חשובות לסענה:

1. גם הישראלים לא יכלו לעבר שטחים שלאורך הירדן כיוון שהם נמצאים סמוך לגדר הבטחון ומכיוון שמי הירדן בקיץ הם מלוחים ואינם ואויים להסקיה של רוב הגדולים (למעט תמרים).
2. הישראלים מבצלים כיום מי ירדן בהיקף קטן מאד (בגלל הסכנות הנ"ל), שאינן עולה על 1 מליון מ"ק/שנה.
3. לגבי פצוץ 140 תחנות שאיבה - אין לי כל מושג.

לסעיף 203

1. כל הקדוחים שנקדחו ע"י מקורות בבקעת הירדן נקדחו לאגבים שלא נוצלו לפני כן ולפיכך לא באו על חשבון נצול ערבי.
2. הרכבת מודי מים בקדוחים, הגבלת התפוקה בהתאם לרשמי ויגם על חריגה, אלה הם אמצעים שהופתקו מישראל, גם שם בוקמים נשיטות אלה שהוכיחו עצמן במקומות בהם המים מוגבלים.

לסעיף 204

מתן רשיונות קדיחה אף היא פרוצדורה הנהוגה בישראל ואנו סבורים שהיא פרוצדורה טובה.

בכון שלא ניתן רשיון לשאיבת מים להסקיה מהאגבים המערבי ורציון מזרחי, שם כבר קיים נצול מלא של אגבים אלה, כפי שכבר הוסבר לעיל. אבל גם בישראל איבנו נותנים ליהודים רשיונות לקדיחה מאגבים אלה מאותה סיבה.

לסעיף 205

לא ניתנו אשורים לקדיחה באגן המערבי לא בגלל קרבה לגבול הישראלי אלא בגלל העובדה שאקויפר זה כבר מנוצל במלואו. יחד עם זאת, ניתנו אשורים לקדיחה גם באזור זה כאשר מדובר בצריכה ביתית ולא חקלאית. נקדחו לאחרונה, גם ע"י ערבים, קדוחים עמוקים (בעומק גדול מ-100 מ'). במקרה של מעין אל עוג'ה, אין כל השפעה לקדוחים הישראלים על המעין כיוון שהם שואבים מאגבים אחרים שאינם קשורים למעין. ההשפעה היחידה שקיימת על המעין היא הגשמים היורדים על האזור המזין אותו. בשבת בצורת יש ירידה בתפוקה ובשנה גשומה יש עליה בתפוקה. לעומת זאת במקרה של ברדלה-קדולה-אל ביודה, יש השפעה לקדוחים העמוקים על המעינות והקדוחים השטוחים של הערבים. לפיכך הוסכם שהערבים

ימשיכו לקבל את מלוא כמות המים שקבלו בעבר, באמצעות הקדוחים
העמוקים החדשים.

קריחת קדוחים עמוקים מאפשרת נצול יעיל יותר של האגן ע"י האגוז
מים בעונות בהם ורושים המים ומניעת זרימה לירדן כפי שהיה בעבר.

לסעיף 206

סה"כ הספיקות השעתיות שהיו לערבים באזור ברולה-אל ביינה-קרולה
היו 720 מ"ק/שעה. הם מקבלים ספיקות אלה כיום ויקבלו גם בעתיד.
לאחר שיתייבשו כל המעינות, מהקדוחים החדשים של מקורות.

לסעיף 207

מה שעשינו בהיקף המקומי הקטן של אזור מעיינות ברולה (2 מל"מ/שנה).
עשינו בהיקף גדול בהרבה באזור מעיינות הירקון (240 מל"מ/שנה).
במקום להיות תלויים בתפוקות האקלים כאשר שנה אחת יש הרבה מים
במעיינות ושנה לאחר מכן מעט ועל מנת לנצל המים רק כאשר הם
ורושים (בעונות ההשקיה), קדחנו קדוחים שבאמצעותם אנו מבצעים
מידי שנה ספיקה קבועה של 7 מל"מ/ק/שנה. בשנים בצורת יורדים ספליים
מי התהום באגן ובשנים גשומות - עולים. ערכי האזור יאוגו ספליים
עבור המים יותר משילמו בעבר, באותם תנאי אספקה.

לסעיף 208

נצול מים ע"י החישובות ישראליות בגולן בא בעיקרו (למעלה מ-1000)
על חשבון אספקת המים הישראלית. כל כמות מים שאנו מבצעים בגולן,
בין אם ע"י קדוחים (הקטנת הזרימה לירדן והכנרת) בין אם ע"י נצול
מים פיליים (הקטנת הזרימה העילית לכנרת) ובין אם ע"י שאיבת מים
מהכנרת לרמת הגולן (הפחתת כמות המים בכנרת), היא על חשבון המים
של ישראל.

לסעיף 209

ברצועת עזה הביעה ההפקה לפ"י 1967 לכ-120 מל"מ/ק/שנה, כמות כפולה
מההפקה הטוהרת. כתוצאה מכך היו ירירות מפלסים, המלחה של בארות
וחדירה של מי ים. מצב זה נמשך גם אחרי 1967. לפני מספר שנים,
החליטה מפקדת האזור לנקוט באמצעים דומים לאלה הנהוגים בישראל
והופעל ברצועה צו המים (רשוי הפקה וצריכה), מדידת מים במקורות
המים ומדידת מים לצרכנים, קנסות על חריגה מהרשוי, או מתן רשיונות
לקדוחים חדשים) במגמה לצמצם את הנזקים ההידרולוגיים. מפקדת האזור

נקמה בפעולות לעדור החושבים לייצל את שיטות ההשקיה. הצעור
לאחרונה למצב שהשאיבה באזור קסנה עד מתחת ל-100 מל"מ/ק/שנה.
וזאת על אף הגידול בצריכה הביתית ועל אף הגידול בהיקף המסחיים
המושקים. מפקדת האזור מיישמת בהצלחה את הידע הישראלי בנושאים
של פתוח מקורות מים חדשים (בעיקר בצול שפכים ערובלים להשקית
פרדסים) ושל שמוש בשיטות השקיה מאד מתקדמות (לרבות ספסוף)
וזאת במטרה להקטין את ההפקה ברצועה כדי למנוע שואה הידרולוגית,
כל זאת מבלי לצמצם את היקף הייצור החקלאי ואת ההכנסות של
החקלאים.

לסעיף 210

למיטב ידיעתנו גם ירון שוקלת אפשרות של בצור מפעל מים-טוף
לים-המלח. ישראל תהיה מוכנה לבצע את מפעל ים-תיכון וים-המלח
המתוכנן, כמפעל משותף ישראלי - ירדני. בכל מקרה, אין לישראל
כל כוונה להרים את מפלסי המים בים-המלח מעבר לקנה שהיה בים
זה בעבר הלא רחוק.

רשם: ב. נבו

43

21

(להחכתבות פנימית במשרדי הממשלה)

מזכר

אל:	ארי פ. ציון	התאריך:	26/3
מאת:	מ. א. א. א. א.	תיק מס':	
הנדון:			

מאשרי שמעון. כל הפעולות!

אל

מנהל א.ל.ל.

מדינת ישראל

משרד הבטחון
עוזר מתאם הפעולה בשטחים

תאריך: 15 מרץ 81

מספר: 1121 (28) 2/גמ

א.ל.ל.
ד.מ.ל.ה.
16/3
כ.ל.ל.

נציב המים

מתאם הפעולה בשטחים

סגן מפקד אזור יהודה ושומרון

מר נ. נבו - סגן נציב המים

מר ש. דיבון - סמנכ"ל משרד החוץ

מר מ. אליצור - סמנכ"ל משרד החוץ

מר פ. גונן - משרד החוץ

מפק' איו"ש/רע"נ כלכלה

מפק' איו"ש/קמ"ט מים

101

105

106

הנדון: קידוח מים בכוכב השחר 2

של קמ"ט מים באיו"ש: 7484/43 מ - 5 פבר' 81

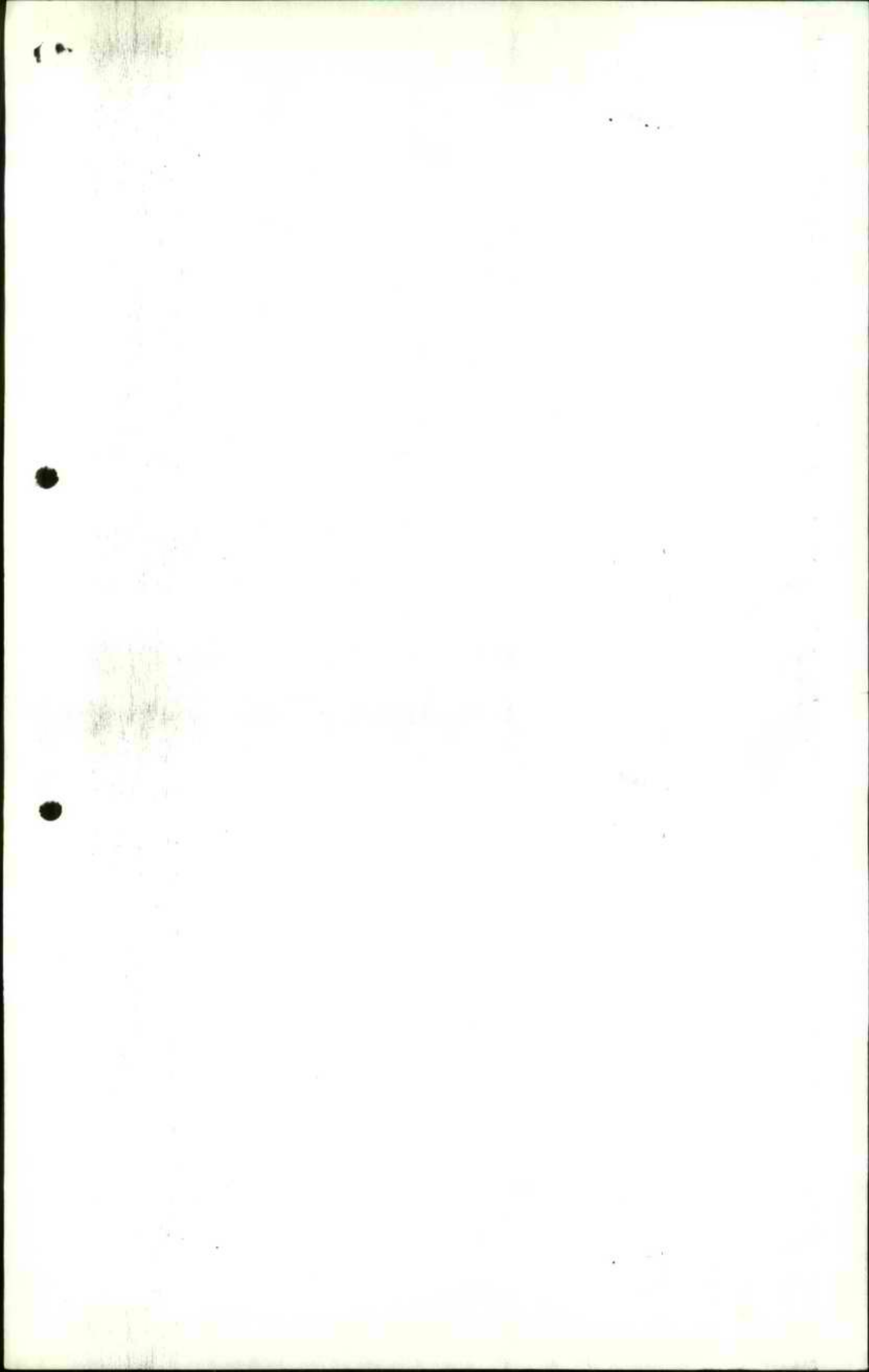
של מכותב ז': מ - 26 פבר' 81

1. כבר בעבר דנו בבעיות מים שנוצרו בבקעת הירדן כתוצאה מחוסר תאום עמנו - מידלה ועוג'ה.
2. כזכור, בנוסף לבעיות המקומיות, נגרמו נזקים רבים למדינת ישראל במישור הבינלאומי כתוצאה מכך.
3. ע"מ למנוע נזקים נוספים - אודה אם תשקלו את מקום הקידוח מחדש ותודיע לנו עמדתכם לפני תחילת העבודות.

ב ב ד כ ה

אב/דב

אריה בקנשטיין, אל"מ
ע' מתאם הפעולה בשטחים

טל: 1040

מדינת ישראל

נציבות המים

לוי

אחרי 3
הגלגול
מנהל

פדון

מ.ר. ג. מ.ל.
מ.ל. מ.ל. מ.ל.
מ.ל. מ.ל. מ.ל.

תאריך: 24 בסרץ 1981

מספר:

מנהל מים

לכבוד

אל"מ א. בקבשטיין

ע' מתאם הפעולות בשטחים

משהב"ס

א.ב.

הנדון: קדוח כוכב השחר 2

סימוכין: מכתבך מ-15/3/81

1. לאחר קבלת מכתבו של מר ד. אור מיום 5/2/81 בוקתי את בקשתו ואבי מצרף כאן את חוות הדעת של תה"ל (מיום 4/3/81) ושל השרות ההידרולוגי של נציבות המים (מיום 22/3/81).
2. אין לנו כל ספק שלא תהיה השפעה לקדוח זה על מעיין עוג'יה, בהתאם להסברים המופיעים במכתבים המצ"ב ולפיכך אנו ממליצים לאשרו. מעיין עוג'יה עלול להתיבש כתוצאה משנת בצורת, כפי שכבר קרה בעבר, אבל ללא קשר לקדיחה או אי קדיחה של קדוח כוכב השחר 2.

ב ב ר כ ה

נ. נבו
סגן נציב המים

- עותק: - מר מ. בן-מאיר
- מתאם הפעולות בשטחים
- סגן מפקד איו"ש
- מר ש. דיבון - משרד החוץ
- מר מ. איצור - " - "
- מר פ. גובן - " - "
- מפקדת איו"ש - ראש ענף כלכלה
- " - " - קמ"ס מים (עם עותק המצ"ב)
- חטיבת המים - תה"ל
- אגף להידרולוגיה - תה"ל
- השרות ההידרולוגי

100

7

יחי באדר ב' תשמ"א
24 במרץ 1981

אל: המעבדה למנכ"ל

מאת: הנציג בשטחים

הנדון: העברת מקורות המים מהממשל הצבאי לחברת מקורות

1. החצעה להעביר את מקורות המים מהממשל **לכאמנותה** ותחזוקתה של חברת מקורות נדונה אצל סגן שהביט ונדחתה בשיעורניה משפטיים שהוצגו ע"י מפקדת הפרקליט הצבאי הראשי.
2. מפקדת איזור יהודה ושומרון מתנגדת גם היא להצעה. לדעת הממשל באיו"ש התחלטה באם תבוצע תגרום לאי שקט באיזור. האוכלוסייה המקומית מקבלת את שרותי המים בצורה נאותה והישובים היהודיים לא נפגעים כלל והצרכים שלהם מוגשמים.
3. סגן שהביט ימליץ בפני רה"מ לא לאמץ את הצעה התחלטה כפי שהוצע.

ב ב ר כ ה

ס. גובן

העתיק מר ש. דיבון, סמנכ"ל
מר מ. אליצור, סמנכ"ל
מנהל לשכת שה"ח
מנהל לשכת המנכ"ל

W-100-1-100-100
100-1-100-100

100-1-100-100

100-1-100-100

100-1-100-100

100-1-100-100

100-1-100-100

100-1-100-100

100-1-100-100

100-1-100-100

100-1-100-100

התאריך

תיק מס'

228

1. FINCO

הקדמה

Copy self copy

১৫৩০

18th: Jan

1. The first part of the paper is devoted to a discussion of the general principles of the theory of the structure of the atom.

2. מקדש המלכות אלמלך נאמן
פאר אביבא + ראש ימים ארבע
3. ואלו המלכות המענין א חתונה
מכיר ארבע אביבא אלמלך
4. ארבע נאמן ארבע המלכות ארבע
נאמן המלכות המלכות

$$\begin{array}{r} 2-6-0 \quad 4 \quad 8 \quad n \quad k \\ 3 \quad - \quad i \end{array}$$

→

3/21

Mid

Ch

1. להעביר את **מקורות** ומפעלי המים אשר בוצעו ע"י הממשל הצבאי לאחריות ובאמנות חברת מקורות לאורך החזקתם והפעלתם.
2. המפעלים כוללים מקורות מים (קידוחים) ומערכת צינורות לאספקת מים ואיגומם **נ לא כולל קו חלוקה בתוך הישובים**.
3. ההחלטה חלה על מקורות ומפעלי מים המספקים מים גם לישובים יהודים וגם לישובים ערבים במשולב.
4. ביצוע החלטות בעתיד במפעלי מים יומים על כד' הממשל ביר"ש עבור הישוב הערבי יתואמו עם מפעלי המים המבוצעים עבור הישוב היהודי, והתאום נעשה עם חברת מקורות עליה יוטל הביצוע.
5. מקורות המים ומפעלי המים שיש לכלול לאחר המסגרת ההחלטה להעברה מפורטים כלהלן:
 - א. קידוחי הרדיון המספקים מים לגוש עציון, אפרת, ואזור בית לחם.
 - ב. קידוח בית-אורה שיספק מים לישובים: שרי שומרון, מעלה נחל וסבור.
 - ג. קידוח אל זויה מספק מים לאלקנה, אריאל ובעתיד גם לתפוח וישובים נוספים ואזור.
 - ד. קידוח לרונה (שבתין 5) שיספק מים לאקר הרשרתו ללבונה ושילוב עם המפעל הקיים עבור שבתין.
 - ה. מפעל מוצא-בטוניה, המספק מים לדאמלה, אל ג'ירה, מחנה עמר, גבעון, וכו'.
 - ו. קידוח דוחן שיספק מים לישוב דוחן.
 - ז. קידוח סמוע המספק מים לדהריה, וברון, וחל דבור ואקדוריות.
 - ח. מפעל טובא המספק מים לטובט ומחנה יוסף.

חברת מקורות מחזיקה ומפעילה את מרבית מקורות המים בישראל ויש לה נסיון, ציוד ומלאי במחסנים וכוח אדם להחזקת והפעלת מפעלי המים ביו"ש.

מערכות המספקות מים ליישוב היהודי וליישוב הערבי במשולב, יש לחזק ולהבטיח תקינותם על ידי חברה הפעילה בנושא בישראל.
הבטחת איכות המים והבטחת אמינות ההספקה אשר תבטיח את צרכי כלל האוכלוסיה ביו"ש ותבוצע בהתאם להכרזת המוסדות המוסמכים. חושב כי פעילות מירבית את תבוצע בהתאם להצעתו הנ"ל.

יש לזכור שמרבית הקידוחים שבוצעו עד היום על ידי הממשל ביו"ש שואבים מים מאותו אגן תת קרקעי המזין את מפעלי המים בישראל והצעתנו תאפשר הפעלה נכונה על בסיס כלל הנתונים של המים באזור.

יש להניח שעת הקמת המנהל העצמי (אוטונומיה) כל הפרויקטים השייכים או מופעלים היום על ידי הממשל הצבאי יעברו לניהול של המנהל העצמי אשר לא יהיה תמונה על הישור היהודי ולכן יש הצדק להעביר את המפעלים העקריים שלנו כפי שבוצע בהצעה להחלטה הנ"ל.

מוז"ע י"י שר התקליטה.

- 1) curtail or suspend individual freedoms; discriminate against individuals, groups, or other legal personalities on the basis of race, religion, sex, national or ethnic origin, residence and citizenship;
- 2) alter its jurisdiction, enlarge its powers, or affect the status of the West Bank* and Gaza District;
- 3) conduct foreign relations.

Residual Powers and Responsibilities

Powers and responsibilities which are not transferred to the SGA (AC) will be reserved to Israel.

Any change concerning the powers and responsibilities and the exercise thereof can be made only with the unanimous agreement of the Parties.

Structure and Procedure

The SGA (AC) will consist of one body. The number of its members will be appropriate to and determined by the practical functions to be fulfilled by its members. It will allocate its functions among its members and will determine the rules of procedure relating to its own proceedings.

Water

1. The final settlement of the subject of water in the West Bank* and Gaza District will be determined in the course

of the negotiations on the final status which will start not later than three years after the beginning of the transitional period.

2. During the transitional period, every additional development of water resources in the West Bank* and Gaza District and their use will be based on the following:
 - a. the present use of water by the inhabitants of the West Bank and Gaza District and Israel will not be adversely affected;
 - b. a unanimous decision of Israel and the SGA (AC).
3. A joint body of Israel and the SGA (AC) will be authorized to deal with the changing needs of water, and with the preparation of development projects for the benefit of all those involved, which will be decided upon unanimously by Israel and the SGA (AC).
4. Egypt, Israel and the United States will view with favor the establishment of a regional body representing the peoples of the area in order to develop and use the water resources for the benefit of these peoples.

Land

1. The final settlement of the subject of land in the West Bank* and Gaza District will be determined in the course of the negotiations on the final status which will start not later than three years after the beginning of the transitional period.

Water in Judaea and Samaria

- 1) The number of waterworks of the Government in 1979 increased from 1 to 9 (this does not include waterworks for Jewish settlements).
- 2) The supply of water for these waterworks increased from less than half a million cubic meters (M3) per annum to 9 million M3 per annum.
- 3) In 1966, there were only a few villages which had running water installations (water was mainly supplied by wells and cisterns). In 1979, there are about 50 villages with running water installations.
- 4) The aim of the water supply policy of the military government is to supply all the water needed for domestic purposes according to the demand of the increasing population and increasing standards of life.

It is the intention of the military government to supply an ever-increasing number of villages with running water facilities.

Within the framework of this policy the execution of the following projects should be specially mentioned:

- a) The Herodian Water Project which is pumping water from two wells to the entire Bethlehem and Hebron area.
- b) The pipeline from Motza (near Jerusalem) to Bitunia, which has solved the problem of water shortages in the Ramallah area.
- c) The Beith-Ibbo Project for Nablus and villages to the West of Nablus.
- d) The Dotan Project supplying Jenin and its vicinity.

The drilling operations of the Israeli water company, Mekorot have not been at the expense of Arab farmers, but in some cases Arab farmers have registered gains in their water supply as the result of such drillings. The 17 Mekorot drillings, for the benefit of Jewish settlements in Judaea-Samaria, were all made with modern equipment, at a depth never reached before by any of the local Arab farmers. Five other wells have been sunk by Mekorot for the exclusive use of Arab villagers. The 300 existing wells, drilled previously by Arab farmers, are all nearer the surface than the new Israeli wells. Seven more permits have been issued to local Arab farmers by the Israeli authorities to execute additional drillings of their own.

The history of the United States is a story of growth and change. It begins with the first settlers who came to the shores of North America. These early pioneers faced many hardships, but they persevered and built a new life for themselves. Over time, the colonies grew in number and in size. They developed their own laws and customs, and they began to assert their independence from England. The American Revolution was a turning point in the nation's history. It was a struggle for freedom and self-government. The colonists fought a brave battle against the British, and they won. The United States was born. In the years following the Revolution, the new nation faced many challenges. It had to establish a government and a system of laws. It had to build a strong economy and a powerful military. But the Americans were determined to succeed. They worked hard and they fought bravely. And in the end, they did it. They built a great nation, a nation of freedom and opportunity. Today, the United States is one of the most powerful and influential countries in the world. It has a rich history and a bright future. We are proud to be Americans, and we are committed to the values of freedom, justice, and equality for all.

The modern Israeli drillings carried out in the vicinity of the village of Auja and in the Valley of Fasaal did not in any way affect the output of existing wells. In the one case where Israeli drillings did cause a significant decrease in the water supply of Arab village of Bardele, this decrease has been more than compensated for: Arab farmers in the area this year received 3.5 million cu. m. of water from the new Israeli wells - about half a million cu. m. (or 17%) more than they were drawing from their own wells before!

It is the duty of the military government to develop the water resources of Judaea-Samaria by the most modern methods and in the most effective manner known to it. The substantial increase in the agricultural output of Judaea-Samaria in the last decade, as shown below, provides clear evidence that the Arab farmers of the area have significantly benefitted from Israeli development activities.

A marked improvement has taken place in the Arabs' agricultural output in Judaea-Samaria and in their income from agriculture. The following figures, released by the Coordinator of Government Operations in Judaea and Samaria, Israel Ministry of Defence, on 31 March 1978, speak eloquently on this score:

	1967/8	1975/6
Agricultural Output in Thousands of Tons		
Field Crops	23.5	34.9
Vegetables and Potatoes	60.0	147.3
Citrus	30.0	74.1
Olives and other Fruit	75.9	126.6
Value of Agricultural Output in Millions of Israel Pounds		
Total	135.0	1,535.1
Income Originally in Agriculture in Millions of Israel Pounds		
Total	115.0	1,242.9

The Defence Ministry survey also noted that in 1974 the annual per capita income among the rural population in Judaea-Samaria stood at 666 dollars - an increase of more than 500 percent over 1966.

The first part of the report is devoted to the study of the various
of the various types of "cases" which have been reported in the
to the various types of "cases" which have been reported in the
to the various types of "cases" which have been reported in the
to the various types of "cases" which have been reported in the
to the various types of "cases" which have been reported in the

It is the duty of the public health officer to see that the
of the various types of "cases" which have been reported in the
to the various types of "cases" which have been reported in the
to the various types of "cases" which have been reported in the
to the various types of "cases" which have been reported in the
to the various types of "cases" which have been reported in the

It is the duty of the public health officer to see that the
of the various types of "cases" which have been reported in the
to the various types of "cases" which have been reported in the
to the various types of "cases" which have been reported in the
to the various types of "cases" which have been reported in the
to the various types of "cases" which have been reported in the

6/4, 19

~~מחלוקת - 3~~

~~f1) f125,11~~

574

• • •

5.2.81-ב 7484/43-ב סלנו

- נוויה על קבלת תשובה למכתבנו זה בחתימת הגורם המוסמך.

דן אדר
מ"ט קמ"ט פ"ט

העתק: מפקד האזור
רע"נ כלכלה
קס"ט משרד החוץ